

ΩΡ/60

ΓΙΑΝΝΙΑ

ΓΙΑΝΝΑΚΟΥ

ΚΑΙΝΗ ΔΙΑΘΗΚ

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ Ν. ΑΛΙΚΙΩΤΗΣ & ΥΙΟΙ
ΑΡΙΣΤΕΙΔΟΥ 6 - ΑΘΗΝΑΙ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

0p/10

ΔΗΜ. Ν. ΓΙΑΝΝΙΑ

12.00

αρ.

54

Η ΚΑΙΝΗ ΔΙΑΘΗΚΗ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ

Γιὰ τὴν Τετάρτη τάξη τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου

Έγκεκριμένη ἀπὸ τὴν Ἱερὰ Σύνοδο ἀριθ. 2718)30-9-47

"Εκδοση 'Εθδόμη

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ Ν. ΑΛΙΚΙΩΤΗΣ & ΥΙΟΙ
ΑΡΙΣΤΕΙΔΟΥ 6 - ΑΘΗΝΑΙ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΙΕΡΑ. ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
Αριθ. πρωτ. 2718
διεκπ. 1131.

Αθήνησι τῇ 30-9-1947

Πρὸς

τὸν Ἐλλογιμώτατον Δημήτ. Γιαννιᾶν
Τιμηματάρχην Ὑπουργείου Θρησκευμάτων
καὶ Ἐθνικῆς Παιδείας

Ἐν ταῦθα

Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος λαβούσα ύπ' ὄψει τὴν γγώμην τοῦ Σεβ. Μητρόπολίτου Νικοπόλεως καὶ Πρέβεζης, διεξελθόντος, ἐντολῇ Αὐτῆς, τὰ ύπ' ὑμῶν διὰ τοὺς μαθητὰς τῶν Δημοτικῶν Σχολείων, συγγραφέντα φιλοπόνως βιβλία 1) ἡ Παλαιὰ Διαθήκη, 2) ἡ Καινὴ Διαθήκη, 3) ἡ Ἐκκλησιαστικὴ Ἰστορία καὶ 4) Κατήχησις καὶ Λειτουργικὴ ἐγκρίνει καὶ ἐπευλογεῖ τὰ πονήματα ταῦτα, καθόδον οὐδὲν περιέχεται ἐν αὐτοῖς τὸ ἀπάρδον πρὸς τὸ Δόγμα καὶ τὰς παραδόσεις τῆς Ὁρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἑκκλησίας.

Ὥ. Ο Ἀθηνῶν Δαμασκηνὸς

(Τ. Σ.)

Ο Ἀρχιγραμματεὺς
(Ὑπογραφὴ)

Κάθε γνήσιο ἀντίτυπο ἔχει τὴν ὑπογραφὴν τοῦ συγγραφέα καὶ τὴν σφραγίδα τοῦ ἐκδότη.

Τυπογραφεῖον Ν. ΑΛΙΚΙΩΤΗ & ΥΙΩΝ — Ψαρρῶν 2 — Αθῆναι

Η ΚΑΙΝΗ ΔΙΑΘΗΚΗ

Η ΘΕΟΤΟΚΟΣ

‘Η γέννηση καὶ τὰ εἰσόδια τῆς Θεοτόκου

Στὴν ὡραίᾳ Ναζαρὲτ τῆς Γαλιλαίας ζοῦσαν ὁ Ἰωακεὶμ καὶ ἡ Ἀννα, ποὺ κατάγονταν ἀπὸ τὸ γένος τοῦ Δαβὶδ.

Ἡταν ἄνθρωποι καλοί, ἥσυχοι καὶ θεοσεβεῖς, μὰ διαρκῶς τοὺς βασάνιζε ἡ στενοχώρια, ποὺ δὲν εἶχαν ἀποκτήσει κανένα παιδί. Γι' αὐτὸν νύχτα καὶ μέρα παρακαλοῦσαν ἀπὸ τὰ βάθη τῆς καρδιᾶς τους τὸ Θεό, νὰ τοὺς χαρίσῃ ἔνα τέκνο, παρηγοριὰ στὴ μοναξιά τους κι ἐλπίδα γλυκειὰ τῶν γηρατειῶν τους.

‘Ο Κύριος τέλος ἄκουσε τὶς παρακλήσεις τους καὶ τοὺς ἔδωσε μιὰ κόρη, ποὺ τὴν ὠνόμασαν Μαρία.

Οἱ εὔσεβεῖς γονεῖς της, γιὰ νὰ εὐχαριστήσουν τὸ Θεό, ἔταξαν τὴν κόρη τους Μαρία νὰ ύπηρετήσῃ στὸν Ἱερὸ Ναὸ τῆς Ἱερουσαλήμ. Πραγματικά, ὅταν ἔγινε ἡ Μαρία 3 χρονῶν, τὴν ἔφεραν καὶ τὴν ἀφιέρωσαν στὸ Ναό. Ἐκεῖ ὁ ἀρχιερέας Ζαχαρίας τὴν παρέλαβε ἀπὸ τοὺς γονεῖς της καὶ τὴν ἔφερε μέσα στὰ “Ἄγια τῶν Ἀγίων τοῦ Ναοῦ, ὅπου τῆς διάβασε τὶς κανονισμένες εὐχές καὶ τὴν εὐλόγησε.

Στὸ Ναὸ τῆς Ἱερουσαλήμ ἡ Μαρία ύπηρέτησε 12 χρόνια. Στὸ μεταξὺ ὅμως πέθαναν οἱ γονεῖς της κι ἔμεινε ὀρφανή. Τότε ἀνάλαβαν νὰ προστατέψουν τὴν μικρὴ Μαρία οἱ Ἱερεῖς τοῦ Ναοῦ.

‘Η ἐκκλησία μας γιορτάζει τὰ γενέθλια τῆς Θεοτόκου στὶς 8 Σεπτεμβρίου καὶ τὰ εἰσόδιά της στὸ Ναὸ στὶς 21 Νοεμβρίου.

‘Ο Εὐαγγελισμὸς τῆς Θεοτόκου

“Οταν ἐτελείωσε τὴν ύπηρεσία της στὸ Ναὸ τῆς Ἱερουσαλήμ

‘Ο Εύαγγελισμός τῆς Θεοτόκου

ἡ Μαρία, ἦρθε στὸ σπίτι της στὴ Ναζαρέτ, ὅπου ἀρραβωνιάστηκε μὲ τὸν Ἰωσήφ. Ἡταν κόρη σεμνὴ καὶ εὐσεβὴς καὶ ὅλος ὁ κόσμος τὴν ἐκτιμοῦσε.

Μιὰ μέρα ποὺ βρισκόταν μόνη της στὸ σπίτι, ἔνα φῶς θεῖο τὴ φώτισε καὶ στὴ στιγμὴ παρουσιάστηκε μπροστά της ὁ ἄγγελος Γαβριὴλ κρατώντας λευκὸ κρίνο στὸ χέρι καὶ τῆς λέγει :

« Χαῖρε κεχαριτωμένη Μαρία, ὁ Κύριος μετὰ σοῦ: σὺ εἶσαι ἡ πιὸ εὐλογημένη ἀπὸ ὅλες τὶς γυναῖκες».

‘Η Παρθένος ταράχτηκε τόσο, ὥστε δὲν μποροῦσε νὰ ἀρθρώσῃ λέξη· μᾶ ὁ ἄγγελος, ποὺ ἐνόησε τὴν ταραχὴ της, πρόσθεσε :

« Μὴ φοβοῦ Μαριάμ. Ὁ Θεός σοῦ στέλνει τὴ χάρη του. Ἐσύ θὰ γεννήσης παιδί καὶ θὰ τὸ δονομάσῃς Ἰησοῦν. Αὐτὸ θὰ γίνη μεγάλος καὶ θὰ δονομαστῇ **Υἱὸς τοῦ Θεοῦ** καὶ ἡ βασιλεία του στὸν κόσμο θὰ είναι αἰώνια».

Τότε ἡ Μαρία ἀναθάρρεψε καὶ ρώτησε :

«Καὶ πῶς είναι δυνατὸ νὰ γίνῃ αὐτό»;

‘Ο ἄγγελος τῆς ἀποκρίθηκε :

«Ο Θεὸς ὅλα μπορεῖ νὰ τὰ κάμη. Πνεῦμα ἄγιο θὰ ἔρθη σὲ σένα Μαρία, καὶ θὰ σὲ προστατέψῃ ἡ δύναμη τοῦ ‘Υψίστου· γι’ αὐτὸ τὸ παιδὶ ποὺ θὰ γεννηθῇ θὰ ὀνομασθῇ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ καὶ θὰ σώσῃ τὸν κόσμο ἀπὸ τὴν ἀμαρτία ».

Στὰ λόγια αὐτὰ τοῦ ἀγγέλου ἡ Παρθένος Μαρία ἔφερε τὸ χέρι της στὸ στήθος, ἔκλινε ταπεινὰ τὴν κεφαλή της καὶ εἶπε :

“Ιδοὺ ἐγὼ εἰμαι δούλη τοῦ Κυρίου. ”Ἄς γίνη τὸ θέλημά Του ».

‘Αλλὰ στὴ στιγμὴ ἔχασε ἀπὸ τὰ μάτια της τὸ ὄραμα τοῦ λευκοῦ ἀγγέλου.

Αὐτὸν τὸν Εὐαγγελισμὸ τῆς Θεοτόκου τὸν γιορτάζουμε στὶς 25 Μαρτίου.

‘Η κοίμηση τῆς Θεοτόκου

Μετὰ ἀπὸ τὴ σταύρωση τοῦ Ἰησοῦ, ἡ Παναγία πῆγε στὴ Γεθσημανῆ καὶ ἔμεινε στὸ σπίτι τοῦ μαθητῆ τοῦ Χριστοῦ Ἰωάννη.

“Οταν ἐπλησίασε ὁ καιρὸς τοῦ θανάτου της, τὸ προαισθάνθηκε καὶ ἀνέβηκε στὸ ‘Ορος τῶν Ἐλαιῶν, ὅπου ἔκαμε τὴν προσευχὴ της κι εὐχαρίστησε τὸ Θεό. ”Ἐπειτα γύρισε στὸ σπίτι της καὶ ἔπεσε στὴν κλίνη της.

Στὸ μεταξὺ αὐτὸ νεφέλες ἄρπαξαν τοὺς Ἀποστόλους ἀπὸ τὰ πέρατα τῆς γῆς, ὅπου ἐδίδασκαν καὶ τοὺς ἔφεραν στὸ σπίτι τῆς Θεοτόκου, γύρω ἀπὸ τὴν κλίνη της.

‘Η Παναγία, δταν τοὺς εἶδε συναγμένους, αἰσθάνθηκε μιὰ ἀνέκφραστη χαρά· ἀνασηκώθηκε, ὑψώσε τὰ χέρια της πρὸς τὸν οὐρανὸ καὶ παρακάλεσε τὸ Θεό νὰ χαρίσῃ εἰρήνη στὸν κόσμο· εὐλόγησε ἔπειτα τοὺς Ἀποστόλους καὶ ἀφοῦ ξαπλώθηκε πάλι, παρέδωσε τὸ πνεῦμα της στὸν Κύριο.

Τότε οἱ Ἀπόστολοι σήκωσαν τὸ ἄγιο λείψαμό της καὶ τὸ μετέφεραν στὸ ‘Ορος τῶν Ἐλαιῶν, ὅπου τὸ ἐνταφίασαν μέσα σὲ σκαλιστὸ πέτρινο τάφο.

‘Ενω ἐπορευόταν ἡ κηδεία καὶ ἐψαλλόταν ἡ νεκρώσιμη ἀκολουθία, ἀκούονταν ἀπὸ τὸν οὐρανὸ μελωδικοὶ ἀγγελικοὶ ὄμνοι, ποὺ διαλαλούσαν τὴ χαρὰ τῶν οὐρανῶν, γιατὶ ὑποδέχονταν ἐκεῖ τὴ μητέρα τοῦ Χριστοῦ.

Ἐπάνω στὸν τάφο τῆς Θεοτόκου, ὅστερα ἀπὸ πολλὰ χρόνια ἔχτισε ἡ Ἁγία Ἐλένη, ἡ μητέρα τοῦ Μεγάλου Κωνσταντίνου, ἔνα μεγαλοπρεπῆ ναό.

Τὴν Κοίμηση τῆς Θεοτόκου τὴν γιορτάζομε στὶς 15 Αὐγούστου.

Ο ΙΩΑΝΝΗΣ Ο ΠΡΟΔΡΟΜΟΣ

Ἡ γέννηση τοῦ Ἰωάννη

Στὴ μεγάλη πόλη τῆς Παλαιστίνης τὴν Ἱερουσαλήμ ἔζούσα ἔκεινους τοὺς χρόνους, ὁ Ἱερέας Ζαχαρίας μὲ τὴ γυναίκα του Ἐλισάβετ. Ἡταν ἄνθρωποι δίκαιοι καὶ θεοσεβεῖς. Δὲν εἶχαν ἀποκτήσει παιδιά καὶ μ' ὅλο ποὺ εἶχαν γεράσει, ἐλπίζανε καὶ παρακαλούσαν κάθε μέρα τὸ Θεόν νὰ τοὺς χαρίσῃ ἔνα παιδί.

Μιὰ μέρα ποὺ ὁ Ζαχαρίας ἐθυμίαζε στὸ Ἱερὸν τοῦ Ναοῦ ἵστανται παρουσιάζεται μπροστά του ὁ ἄγγελος Γαβριήλ. Ὁ ἄγαθὸς Ἱερέας ἐφοβήθηκε, μὰ ὁ ἄγγελος τοῦ Κυρίου τοῦ λέει

«Μὴ φοβᾶσαι Ζαχαρία, ὁ Θεὸς ἀκουσε τὴν προσευχὴν σου καὶ θ' ἀποκτήσης γιό, ποὺ θὰ τὸν ὀνομάσῃς Ἰωάννη. Αὐτὸν θὰ κάμη πολλοὺς ἄνθρωπους νὰ μετανοήσουν καὶ νὰ πιστέψουν στὸν ἀληθινὸν Θεό».

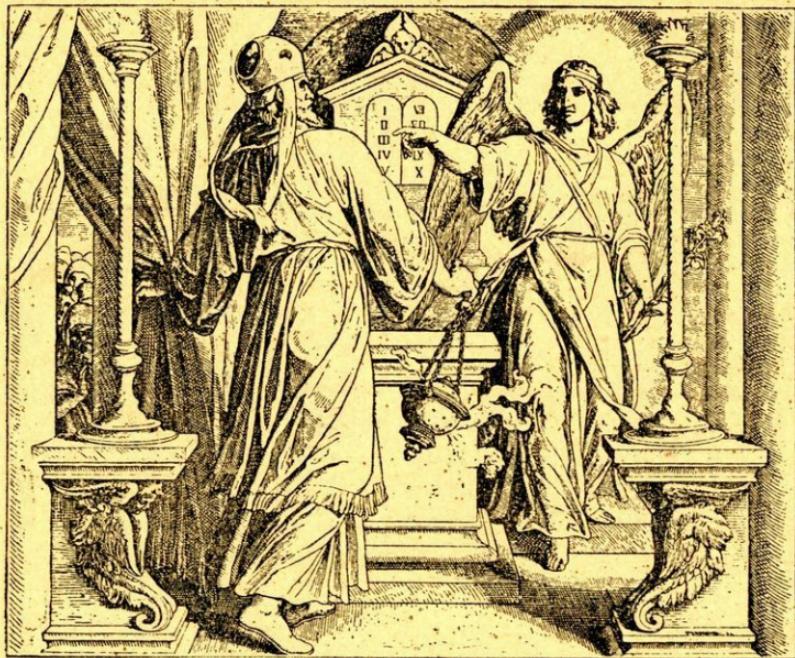
‘Ο Ζαχαρίας τότε ἀναθάρρεψε καὶ εἶπε :

«Πῶς μπορῶ νὰ τὸ πιστέψω αὐτό, ἀφοῦ ἐγὼ καὶ ἡ γυναῖκα μου εἴμαστε γέροντες»;

«Ἐγὼ εἶμαι ὁ ἄγγελος Γαβριήλ. Μὲ ἔστειλε ὁ Θεὸς να σου πῶ αὐτὴ τὴν καλὴ ἀγγελία· μὰ ἐπειδὴ δὲν ἐπίστεψες στα λόγια μου, θὰ μείνης ἄφωνος μέχρις ὅτου γεννηθῇ τὸ παιδί».

“Υστερα ἀπὸ τὰ λόγια αὐτὰ ὁ ἄγγελος ἐξαφανίστηκε καὶ ο Ζαχαρίας ἔμεινε ἀπὸ ἔκεινη τὴν στιγμὴν ἄφωνος.

“Οταν τέλος πάντων συμπληρώθηκε ὁ ώρισμένος χρόνος ἡ Ἐλισάβετ γέννησε ἔνα ώραιότατο ἀγόρι. Πόση χαρὰ αἰσθάν-

Ἐγώ εἰμαι ὁ ἄγγελος Γαβριήλ.

θηκαν δὲ Ζαχαρίας καὶ ή Ἐλισάβετ γιὰ τὴν εὐτυχία τους αὐτή, δέν μπορεῖ κανεὶς νὰ φανταστῇ! Καὶ οἱ συγγενεῖς καὶ οἱ γείτονες ἀκόμα μόλις τὸ ἔμαθαν, ἔτρεξαν νὰ τοὺς συγχάροῦν.

Ἄμα πέρασαν 8 ἡμέρες ἀπὸ τὴν γέννηση τοῦ παιδιοῦ, σύγκεντρώθηκαν, σύμφωνα μὲ τὰ ἔθιμα ποὺ εἶχαν, στὸ σπίτι τοῦ Ζαχαρία, οἱ συγγενεῖς καὶ οἱ γνωστοί, γιὰ νὰ δώσουν τὸ ὄνομα στὸ νεογέννητο.

“Ολοι οἱ συγγενεῖς ἐπρότειναν καὶ υποστήριζαν νὰ τὸ ὄνομάσουν Ζαχαρία, μᾶς ή Ἐλισάβετ δέν ἦθελε καὶ ἐπέμενε νὰ ὀνομαστῇ Ἰωάννης. Γιὰ νὰ λύσουν τὴν ἀμφιβολία τους ἔκαμαν νόημα στὸ Ζαχαρία νὰ εἰπῇ καὶ αὐτὸς τὴ γνώμη του. Ο Ζαχαρίας ἀμέσως παίρνει ἔνα πινάκιδιο καὶ γράφει ἐπάνω :

«Ιωάννης εἶναι τὸ ὄνομα τοῦ παιδιοῦ».

Τὴν ᾔδια στιγμὴ ἐλύθηκε ἡ γλώσσα του, ἄρχισε νὰ ὀμιλῇ καὶ νὰ διξάζῃ τὸ Θεό. Προεῖπε μάλιστα, δτι ὁ Ἰωάννης, δταν

Ο Ἰωάννης κηρύττει τὸν ἐρχομό τοῦ Χριστοῦ.

μεγαλώση, θὰ γίνη προφήτης τοῦ Θεοῦ καὶ πρόδρομος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Τὸ κήρυγμα τοῦ Ἰωάννη

“Οταν ἔγινε τριάντα ἑτῶν ὁ Ἰωάννης ἔφυγε καὶ πῆγε στὴν ἔρημο κοντά στὸν Ἰορδάνη ποταμό, ὃπου ἀφοισιώθηκε στὸ Θεό. Ἔκεῖ ἔζουσε ἀσκητής. Φοροῦσε ἔνδυμα ἀπὸ τρίχες καμήλας, μὲ δερμάτινη ζώνη στὴ μέση. “Ἐτρωγε τρυφερά χόρτα καὶ μέλι ἄγριο.

Στὸν Ἰορδάνη ποταμὸν ὁ Ἰωάννης ἐκήρυττε τὸ θεῖο νόμο σὲ κείνους ποὺ πήγαιναν ν' ἀκούσουν τὴ διδασκαλία του. Αὐτὸ διαδόθηκε σ' ὅλη τὴ χώρα καὶ πολλοὶ θεοσεβεῖς ἄνθρωποι προσέρχονταν ἔκει.

‘Ο Ἰωάννης τοὺς ἐδίδασκε :

«Μετανοεῖτε, γιατὶ πλησιάζει ἡ βασιλεία τῶν Οὐρανῶν καὶ κάμετε ἔργα ἄξια τῆς μετανοίας, γιατὶ μόνον ἔτσι θὰ ἀποφύγετε τὴν ὁργὴ τοῦ Κυρίου».

"Οσοι ἐπίστευαν καὶ μετανοοῦσαν, ἐβαπτίζονταν ἀπὸ τὸν Ἰωάννη μέσα στὸν Ἰορδάνη ποταμό. Μερικοὶ μάλιστα ἀπ' αὐτοὺς ἄρχισαν νὰ πιστεύουν καὶ νὰ λένε μετοξύ τους, πῶς αὐτὸς εἶναι ὁ Μεσσίας, ποὺ θὰ σώσῃ τὸν κόσμο, ὅπως γράφουν τὰ βιβλία.

Μὰ δὲ Ἰωάννης, ποὺ κατάλαβε τὶς σκέψεις τους αὐτές, τοὺς εἶπε :

« Δὲν εἶμαι ἔγὼ ὁ Χριστός, ὅχι! Ἐγὼ ἥρθα γιὰ νὰ προετοιμάσω τὸ δρόμο Του. Ἐγὼ βαπτίζω ἑσᾶς στὸ νερό, ἀλλὰ ἔρχεται κατόπιν ἀπὸ μένα, ἐκεῖνος ποὺ δὲν μπορῶ ἔγὼ νὰ λύσω οὕτε τὰ ὑποδήματά του. Αὐτὸς θὰ σᾶς βαπτίσῃ στὸ "Ἄγιο Πνεῦμα". ».

Ο Ἰωάννης λέγεται Πρόδρομος, γιατὶ μὲ τὴ διδασκαλία του προετοίμασε τὶς ψυχὲς τῶν ἀνθρώπων, ὅστε ἕκαμε εὔκολο τὸ δρόμο γιὰ νὰ δεχτοῦν τὸν Ἰησοῦ, τὸν ἀληθινὸν Μεσσία καὶ νὰ πιστέψουν στὴ διδασκαλία του.

Ἡ ἀποκεφάλιση τοῦ Ἰωάννη

Ο Ἰωάννης στὰ κηρύγματά του ὅχι μονάχα συμβούλευε τοὺς ἀνθρώπους νὰ μετανοήσουν καὶ νὰ πιστέψουν στὸν ἀληθινὸν Θεό, ἀλλὰ καὶ κατηγοροῦσε μὲ μεγάλη αὐστηρότητα τοὺς ἀμαρτωλούς. Δὲν ἐφοβόταν κανένα. Κατηγοροῦσε ἀκόμη τὸ βασιλιά 'Ηρώδη καὶ τὴ βασίλισσα 'Ηρωδιάδα γιὰ τὸν παράνομο γάμο τους.

Ο 'Ηρώδης ἀντὶ νὰ μετανοήσῃ γιὰ τὴν ἀμαρτία του, ἀπεναντίας ὡργίστηκε καὶ ἤθελε νὰ σκοτώσῃ τὸν Ἰωάννη, μὰ φοβόταν τὸ λαό, ποὺ θεωροῦσε τὸν Πρόδρομο γιὰ ἄγιο καὶ τὸν ἐτιμοῦσε σὰν προφήτη. Γι' αὐτὸ διέταξε νὰ τὸν συλλάβουν καὶ νὰ τὸν κλείσουν στὴ φυλακή.

Μιὰ μέρα ὕστερα ἀπὸ ἀρκετὸν καιρὸ δὲ βασιλιάς 'Ηρώδης γιόρταζε τὰ γενέθλιά του καὶ ἕκαμε μεγάλο συμπόσιο στὰ ἀνάκτορα. "Οταν τελείωσε τὸ φαγητὸ κι ἄρχισε ἡ διασκέδαση, μπαίνει μέσα στὴν αἴθουσα τοῦ συμποσίου ἡ Σαλώμη, ἡ κόρη τῆς 'Ηρωδιάδος νὰ χορέψῃ.

Ἡ ὡραιοτάτη κόρη μὲ τὸ θαυμάσιο χορό της καὶ τὰ πολυτελέστατα πέπλα της ἐνθουσίασε τόσο τὸ βασιλιά, ὅστε τῆς λέγει μπροστά σὲ ὅλους :

«Σαλώμη, ζήτησέ μου ό,τι θέλεις και ὄρκίζομαι πώς θὰ σοῦ τὸ δῶσω».

Ἐκείνη ἔτρεξε νὰ συμβουλευτῇ τὴ μητέρα τῆς. Τότε ἡ ἀ-μαρτωλὴ Ἡρωδιάδα, ποὺ μισοῦσε πάρα πολὺ τὸν προφήτη, τῆς λέει :

«Ζήτησέ του, κόρη μου, τὴν κεφαλὴ τοῦ Ἰωάννη τοῦ Βα-πτιστῆ».

Ἡ Σαλώμη ἀμέσως πηγαίνει στὸ βασιλιά καὶ τοῦ τὴ ζητάει.

Μόλις ὁ Ἡρώδης ἀκουσε τὸ λόγο τῆς, βρέθηκε σὲ στενό-χωρη θέσῃ, ἐλυπήθηκε πολύ, ἀλλὰ δὲ θέλησε νὰ παραβῇ τὸν δρκὸ του. Γι' αὐτὸ διέταξε νὰ ἀποκεφαλιστῇ ὁ Ἰωάννης.

Πραγματικὰ ὑστερα ἀπὸ λίγη ὥρα ὁ δῆμιος ἔφερε τὴν κε-φαλὴ τοῦ Προδρόμου ἐπὶ πίνακι στὴ Σαλώμη κι ἐκείνη τὴν πρόσφερε στὴν ἀμαρτωλὴ μητέρα τῆς.

Οἱ μαθητὲς τοῦ Ἰωάννη ὅταν ἔμαθαν τὴν ἀποκεφάλισή του κατάλυπηθηκαν· πῆγαν ἀμέσως στὴ φυλακὴ καὶ πῆραν τὸ ὑπόλοιπο σῶμα νὰ τὸ θάψουν. "Ετσι ἐτελείωσε ἡ ζωὴ τοῦ προ-φήτη Προδρόμου.

Τὴν ἀποκεφάλιση τοῦ Ἰωάννη τὴ γιορτάζουμε στὶς 29 Αύ-γουστου.

Ο ΒΙΟΣ ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ

Ἡ γέννηση τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ

Εἶχαν περάσει ἐννιά περίπου μῆνες ἀπὸ τὸν Εὐαγγελισμὸ τῆς Θεοτόκου. Ἐκείνη τὴν ἐποχὴν ὁ αὐτοκράτορας τῆς Ρώμης Αὔγουστος διέταξε νὰ ἀπογραφοῦν ὅλοι οἱ κάτοικοι τοῦ Ρω-μαϊκοῦ κράτους καὶ ἐπειδὴ ἡ Παλαιστίνη ἦταν ὑποτεταγμένη στοὺς Ρωμαίους ἐπρεπε κι ἐκεῖ ὅλοι νὰ κάμουν τὸ ἴδιο.

Τότε ὁ Ἰωσὴφ πῆρε τὴ Μαρία καὶ ξεκίνησαν ἀπὸ τὴ Ναζα-

ρέτ; νὰ πᾶνε στὴν πατρίδα του τὴ Βηθλεὲμ γιὰ νὰ ἀπογραφοῦν σύμφωνα μὲ τὴ διαταγή.

’Αλλὰ ἔφτασαν ἀργά. Καὶ ἐπειδὴ εἶχαν συγκεντρωθῆ στὴν Βηθλεὲμ πάρα πολλοὶ ἄλλοι ἄνθρωποι γιὰ τὸν ἕδιο σκοπό, ὁ ’Ιωσῆφ μὲ τὴ Μαρία δὲν μποροῦσαν νὰ βροῦν μέρος νὰ περάσουν τὴ χειμωνιάτικῃ ἐκείνῃ νύχτα.

’Αναγκάστηκαν λοιπὸν προσωρινὰ νὰ μείνουν σὲ κάποιο σπήλαιο, ποὺ βρισκόταν ἔξω ἀπὸ τὴν πόλη. Μέσα στὸ σπήλαιο αὐτὸ ἥταν δεμένα καὶ μερικὰ ζῶα, γιατὶ τὸ χρησιμοποιοῦσαν οἱ βοσκοὶ γιὰ σταῦλο.

’Ο ’Ιωσῆφ καὶ ἡ Μαρία ἔκαμαν ἐκεῖ μέσα λίγο μέρος σὲ μιὰ ἄκρη, γιὰ νὰ περάσουν τὴ νύχτα τους. ’Αφοῦ ἐδείπνησαν ὅ, τι εἶχαν, ξάπλωσαν ὥσπου τοὺς πῆρε γλύκος ὑπνος καὶ ἐκοιμήθηκαν.

’Αλλὰ τὴ νύχτα αὐτὴ ἥρθε ἡ ὥρα νὰ γεννήσῃ ἡ Μαρία τὸν ’Ιησοῦ· καὶ ἐπειδὴ δὲν εἶχαν καμιὰ ἔτοιμασία ἐκεῖ ποὺ βρέθηκαν, τὸν ἐσπαργάνωσαν καὶ τὸν ἔβαλαν μέσα στὴ φάτνη τῶν ἀλόγων.

Τὴ στιγμὴ αὐτή, ποὺ ἐγεννήθηκε τὸ θεῖο βρέφος, ἔνα φῶς οὐράνιο ξεχύθηκε κι ἔλαμψαν ὅλα γύρω. Οἱ ποιμένες, ποὺ ἀγρυπνοὶ ἐφύλαγαν τὰ ποίμνια τους στοὺς ἀγρούς, σὰν εἶδαν τὴν παράξενη αὐτὴ λάμψη, ποὺ τοὺς περιέλουσε ἐφοβήθηκαν.

’Ιδοὺ ὅμως ἐμφανίζεται ἄγγελος Κυρίου καὶ τοὺς λέει:

«Μὴ φοβᾶστε, φέρνω σὲ σᾶς καὶ σὲ ὅλον τὸν κόσμο τὴν εὔχαριστη ἀγγελία, ὅτι γεννήθηκε ὁ ’Ιησοῦς, ὁ Σωτήρας τοῦ κόσμου, στὴ Βηθλεέμ. Πηγαίνετε ἐκεῖ καὶ θὰ βρήτε τὸ παιδί σπαργανωμένο μέσα στὴ φάτνη».

Καὶ ἐνῶ ἔλεγε αὐτὰ ἀμέσως φάνηκε ἔνα ἀμέτρητο πλῆθος οὐρανίων ἀγγέλων ποὺ ἔψευλναν καὶ ὑμνοῦσαν:

«Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία».

”Οταν οἱ ἄγγελοι ἐξαφανίστηκαν, οἱ ποιμένες ἐκίνησαν νὰ πᾶνε στὴ Βηθλεέμ.” Εφτασαν σὲ λίγο στὸ σπήλαιο, ὅπου εἶδαν τὸν ’Ιωσῆφ, τὴ Μαρία καὶ τὸ θεῖο βρέφος.

Πλησίασαν μὲ εὐλάβεια, τὸ ἐπροσκύνησαν καὶ ἐδόξασαν τὸ Θεό. ”Ἐπειτα γύρισαν καὶ διέδωσαν ὅλα ὅσα εἶδαν καὶ ἀκουσαν, ὥστε ὅλος ὁ κόσμος ἐθαύμασε καὶ εὐχαρίστησε τὸ Θεό.

Ἡ γέννηση τοῦ Χριστοῦ

Τὴ γέννηση τοῦ Χριστοῦ τὴ γιορτάζομε στὶς 25 Δεκεμβρίου, τὰ Χριστούγεννα. Τότε ψέλνομε καὶ τὸ ἀπολυτíκιο :

«*Ἡ γέννησίς σου Χριστέ, ὁ Θεὸς ἡμῶν,
ἀνέτειλε τῷ κόσμῳ τὸ φῶς τὸ τῆς γνώσεως
ἐν αὐτῇ γάρ οἱ τοῖς ἄστροις λατρεύοντες
ὑπὲ ἀστέρος ἐδιδάσκοντο. Σὲ προσκυνεῖν,
τὸν ἥλιον τῆς δικαιοσύνης,
καὶ σὲ γινώσκειν ἐξ ὑψους ἀρατολήν,
Κύριε, δόξα Σοι*».

Ἡ Περιτομὴ καὶ ἡ Ὑπαπάντη τοῦ Χριστοῦ

“Οταν ἐπέρασαν ὅκτω ἡμέρες μετὰ ἀπὸ τὴ γέννηση, σύμφωνα μὲ τὰ ἔθιμα ποὺ εἶχαν τότε, ἔδωσαν στὸ Θεῖο βρέφος τὸ ὄνομα Ἰησοῦς, ὅπως εἶχε εἰπῆ ὁ ἄγγελος Γαβριὴλ στὴ Μαριάμ τὴν ἡμέρα τοῦ Εὐαγγελισμοῦ.

"Ἐπειτα ἀφοῦ συμπληρώθηκαν 40 ἡμέρες ὁ Ἰωσὴφ καὶ ἡ Μαρία ἔφεραν τὸν Ἰησοῦν στὸ ναὸν τῆς Ἱερουσαλήμ, γιὰ νὰ εὐλογηθῇ. Πρόσφεραν μάλιστα καὶ θυσία δυὸς περιστερές.

Τὴν ἐποχὴν ἐκείνη ἦταν ἵερεας στὸ ναὸν ὁ εὐσεβὴς καὶ δίκαιος Συμεὼν. Βρισκόταν σὲ βαθειὰ γεράματα, μὰ ὁ Θεὸς τοῦ εἶχε υποσχεθῆ, πώς δὲν θὰ πεθάνῃ, ἀν δὲν ἰδῇ τὸν Σωτῆρα τοῦ κόσμου.

Μόλις λοιπὸν εἶδε τὸν Ἰησοῦν καὶ τοὺς γονεῖς του στὸ ναόν, ἐπλησίασε ὁ γέροντας Συμεὼν, ἐπῆρε τὸ Χριστὸν ἀπὸ τίς ἀγκάλες τῆς μητέρας του καὶ εἶπε :

«Τώρα ἄς πεθάνω, Κύριε, γιατὶ εἶδαν τὰ μάτια μου τὸ Σωτῆρα, ποὺ ἔστειλες γιὰ νὰ φωτίσῃ τὰ ἔθνη καὶ νὰ σώσῃ τὸν κόσμον».

‘Ο Ἰωσὴφ καὶ ἡ Μαρία ἔθαύμασαν γιὰ τὰ λόγια τοῦ γέροντα ἱερέα. Ἐκεῖνος τοὺς εὐλόγησε καὶ ἐπροφήτεψε πολλὰ στὴ Θεοτόκο γιὰ ἐκεῖνα ποὺ θὰ ἔκανε ὁ Ἰησοῦς.

Μέσα στὸ ναὸν ὑπῆρετοῦσε τότε μιὰ θεοσεβὴς γριὰ ἡ προφήτισσα "Αννα. Καὶ αὐτὴ ἔδόξασε τὸ Θεόν καὶ ἔλεγε σὲ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους τὰ ὅσα εἶδε καὶ ἀκουσε ἐκείνη τὴν ἡμέρα γιὰ τὸν Σωτῆρα τοῦ κόσμου.

Ἡ προσκύνηση τῶν μάγων

Τὸν καιρὸν ποὺ θὰ ἐγεννιόταν ὁ Χριστός, μακριὰ στὴν Ἀνατολὴ ἐφάνηκε στὸν οὐρανὸν ἔνα καινούργιο ἄστρο πολὺ λαμπρό, ποὺ μετακινιόταν σιγά - σιγά πρὸς τὴ Δύση.

Τρεῖς μάγοι τῆς Ἀνατολῆς σοφοί, ποὺ ἐμελετοῦσαν τὰ οὐράνια φαινόμενα, παρατήρησαν τὸ νέον ἀστέρα, τὸν ἔθαύμασαν καὶ ἔδωσαν τὴν παρακάτω ἔξιγηση :

«Τὸ ἄστρο φανερώνει πώς γεννήθηκε ὁ μεγάλος βασιλιάς τῶν Ἰουδαίων. Ἡ μετακίνησή του πρὸς τὴ Δύση θέλει νὰ μᾶς δείξῃ τὸ δρόμο, γιὰ νὰ πάμε νὰ τὸν προσκυνήσωμε. Αὐτὸν λένε τὰ σημεῖα κι ἔτσι ἄς πράξωμε».

Ἀμέσως ἔτοιμάζονται, παίρνουν ἔκλεκτὰ δῶρα καὶ ξεκινοῦν ἔχοντας τὸ ἀστέρι γιὰ δόηγό. Ἐβάδισαν πολλὲς ἡμέρες ὕσπου ἔφτασαν στὴν ἱερὴ πόλη τῆς Ἱερουσαλήμ. Ἐκεῖ ἐνόμι-

Ἡ προσκύνηση τῶν μάγων

σαν οἱ 3 Μάγοι, πώς ἐσταμάτησε τὸ ἀστέρι καὶ γι' αὐτὸ ἄρχισαν νὰ ρωτοῦν :

« Ποῦ ἐγεννήθηκε ὁ βασιλιάς τῶν Ἰουδαίων νὰ πᾶμε νὰ τὸν προσκυνήσωμε. Εἴδαμε τὸ σημεῖο του στὸν οὐρανό : τὸν ἀστέρα, ποὺ μᾶς ὠδήγησε ὡς ἔδω ». »

‘Η εἶδηση αὐτὴ σὰν ἀστραπὴ διαδόθηκε σ’ ὅλη τὴν πόλη. ‘Ο βασιλιάς Ἡρώδης μόλις τὸ ἐπληροφορήθηκε, ἐταράχτηκε πολὺ γιατὶ ἐφοβήθηκε μήπως κανένας τοῦ πάρη τὴ βασιλεία. Μαζὶ του ἐταράχτηκε καὶ ὅλη ἡ Ἱερουσαλήμ.

‘Εκάλεσε ἀμέσως στὰ ἀνάκτορα ὅλους τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς γραμμάτεῖς καὶ τοὺς ἑρώτησε νὰ τοῦ εἰποῦν, τί ἀναφέρουν οἱ προφῆτες γιὰ τὴ γέννηση τοῦ Χριστοῦ. ‘Εκεῖνοι τοῦ ἀπάντησαν ὅτι τὰ βιβλία τῶν προφητῶν γράφουν πώς θὰ γεννηθῇ στὴ Βηθλεέμ.

“Ἐπειτα πρόσκαλεῖ κρυφὰ τοὺς Μάγους καὶ τοὺς ἑρωτᾶ πότε ὀκριβῶς ἐφάνηκε τὸ ἀστρο. Ἀφοῦ τὸ ἔμαθε, τοὺς εἶπε νὰ πᾶνε νὰ βροῦν τὸ νεογέννητο βασιλιά, νὰ τὸν προσκυνήσουν

καὶ στὴν ἐπιστροφὴν νὰ περάσουν νὰ τὸν εἰδοποιήσουν κι αὐτὸν νὰ πάη νὰ τὸν προσκυνήσῃ.

Εἶχε δόμως σκοπὸν πονηρό, ὅταν ἔλεγε αὐτά.

Οἱ τρεῖς Μάγοι λοιπὸν ἀνύποπτοι ξεκίνησαν μὲν ὁδηγὸν πάλι τὸ φωτεινὸν σῆματον κι ἔφτασαν στὴ Βηθλεέμ. Ἐκεῖ τὸ ἀστέρι ἐσταμάτησε πάνω ἀπὸ τὸ μέρος, ποὺ ἦταν ὁ Χριστός.

Κατέβηκαν τότε ἀπὸ τίς καμῆλες τους, μπῆκαν μέσα καὶ μὲν εὐλάβεια πολλή, ἔγονατίσαν μπροστά στὸ θεῖον βρέφος, ποὺ τὸ ἔκρατοῦσε στὰ γόνατά της ἡ Θεοτόκος· τὸ προσκύνησαν καὶ τοῦ πρόσφεραν δῶρα: χρυσό, σμύρνα καὶ λίβανο.

Τὸ βράδυ εὐχαριστημένοι οἱ 3 μάγοι ἐπεσαν νὰ κοιμηθοῦν καὶ σχεδίαζαν τὴν ἄλλη μέρα ἐπιστρέφοντας νὰ περάσουν ἀπὸ τὸν Ἡρώδην γιὰ νὰ τοῦ ἀναγγείλουν, ποὺ βρίσκεται ὁ νεογέννητος βασιλιάς τῶν Ιουδαίων.

Στὸ ὄνειρό τους δόμως παρουσιάστηκε ὁ ἄγγελος τοῦ Κυρίου, ποὺ τοὺς εἶπε ν' ἀναχωρήσουν ἀπὸ ἄλλο δρόμο γιὰ τὴν πατρίδα τους καὶ νὰ μὴ περάσουν ἀπὸ τὴν Ιερουσαλήμ.

Ἐτοι καὶ ἔγινε. Οἱ Μάγοι τὴν ἐπομένη ἔφυγαν γιὰ τὴν χώρα τους ἀπὸ ἄλλο δρόμο, ὥστε ὁ πονηρὸς καὶ κακούργος Ἡρώδης δὲν ἔμαθε τίποτε γιὰ τὴν γέννηση τοῦ Ἰησοῦ.

Ἡ φυγὴ τοῦ Ἰησοῦ στὴν Αἴγυπτο

Ἡ Πρόνοια τοῦ Θεοῦ γιὰ τὸ μονογενῆ του Υἱὸν δὲν περιώριστηκε ως ἔδω. Ἐγνώριζε ὁ Θεός, πῶς ὁ σκληρὸς Ἡρώδης θὰ μεταχειρίζοταν κάθε ἀπάνθρωπο μέσο, γιὰ νὰ ἀφανίσῃ τὸ μικρὸν Ἰησοῦν.

Ἄλλα ἰδοὺ ἄγγελος Κυρίου ἐμφανίζεται τὴν νύχτα στὸν Ἰωσήφ καὶ τοῦ λέει:

« Ἰωσήφ, σήκωστο παράλαβε τὸ παιδί καὶ τὴν Μαρία καὶ φύγε μακριὰ στὴν Αἴγυπτο. Ἐκεῖ νὰ παραμείνης ἔως ὅτου σὲ εἰδοποιήσω, γιατὶ ὁ Ἡρώδης ζητάει τὸ παιδί γιὰ νὰ τὸ ἀφανίσῃ ».

« Ο Ἰωσήφ σηκώνεται ἀμέσως, παίρνει τὸ παιδί καὶ τὴν Μαρία καὶ φεύγει νύχτα γιὰ τὴν μακρινὴν Αἴγυπτο.

Ο κακός Ἡρώδης ἄδικα περιμένει τοὺς τρεῖς Μάγους νὰ φανοῦν, γιὰ νὰ τοῦ ποῦν τὸ μέρος, διόπου γεννήθηκε ὁ Βασιλιάς τῶν Ιουδαίων.

Φεύγουν γιὰ τὴν Αἴγυπτο

Τέλος ἀντιλήφθηκε, ὅτι τὸν ἐγέλασσαν καὶ ἐθύμωσε πάρα πολὺ καλεῖ τότε τοὺς στρατιῶτες του καὶ διατάζει :

« Πηγαίνετε στὴ Βηθλεέμ καὶ σφάξετε ὅλα τὰ παιδιά ἀπὸ δυσδ χρονῶν καὶ κάτω »,

Ἐνόμιζε δὲ σκληρόκαρδος βασιλιάς, πώς ἔτσι μαζὶ μὲ αὐτὰ θὰ ἔσφαζαν καὶ τὸν Κύριο ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστό. Μὰ ἡ Θεία Πρόνοια τὸν ἔσωσε.

Μὲ τὸ κακούργημα αὐτὸ δ βγῆκε ἀληθινὴ μιὰ παλιὰ προφητεία τοῦ Ἱερεμία πού ἔλεγε :

« Φωνὴ στὴ Βηθλεέμ ἀκούστηκε, θρῆνος καὶ κλαθμὸς καὶ δύρυμὸς πολύς. Ἡ Ραχὴλ ἔκλεγε τὰ τέκνα της καὶ δὲν μποροῦσε κανεὶς νὰ τὴν παρηγορήσῃ ».

Στὴν Αἴγυπτο παρέμεινε ἡ Θεία Οἰκογένεια, ὥσπου πέθανε δὲ κακὸς Ἡρώδης. Τότε πιά, ἐπειδὴ πέρασε δὲ κίνδυνος, δὲ ἄγγελος τοῦ Κυρίου ἔρχεται πάλι στὸν Ἰωσήφ καὶ τοῦ λέει στ' ὅνειρό του :

« Σήκω, Ἰωσήφ, παράλαβε τὸ παιδί καὶ τὴ μητέρα του καὶ

γυρίστε στὴν πατρίδα σας, γιατὶ πέθανε ἐκεῖνος, ποὺ ἔζητοῦσε τὴν ψυχὴ τοῦ παιδιοῦ».

Καὶ πραγματικὰ ἡ Θεία Οἰκογένεια ἐπέστρεψε στὴν Παλαιστίνη καὶ ἐγκαταστάθηκε στὴ Ναζαρὲτ τῆς Γαλιλαίας ὥσπου μεγάλωσε δὲ Ἰησοῦς· γι' αὐτὸν τὸ λόγο καὶ ὀνομάστηκε Ναζωραῖος.

‘Ο Ἰησοῦς δώδεκα ἑτῶν στὸ ναὸ

‘Ο Ἰωσὴφ καὶ ἡ Μαρία εἶχαν τὴ συνήθεια νὰ πηγαίνουν κάθε χρόνο νὰ γιορτάζουν τὸ Πάσχα στὴν Ἱερουσαλήμ. Ἡ γιορτὴ τοῦ Πάσχα κρατοῦσε ἑφτὰ ἡμέρες καὶ συγκεντρώνονταν ἐκεῖ πολλοὶ προσκυνητές.

“Οταν ἔγινε δὲ Ἰησοῦς 12 ἑτῶν, οἱ γονεῖς του τὸν πῆραν κι αὐτὸν γιὰ πρώτη φορά μαζὶ τους. Φαντασθῆτε τὴ χαρὰ τοῦ μικροῦ Ἰησοῦ, ποὺ ἔβλεπε τὴν Ἱερὴν πόλη καὶ πρὸ πάντων τὸν περίφημο ναὸ τοῦ Κυρίου!

‘Αλλὰ οἱ ἑφτὰ ἡμέρες γρήγορα τελείωσαν καὶ δὲ Ἰωσὴφ μὲ τὴ Μαρία ξεκίνησαν μαζὶ μὲ τοὺς ἄλλους συγγενεῖς τους καὶ τοὺς φίλους νὰ ἐπιστρέψουν στὴ Βηθλέεμ.

Τὴ στιγμὴ ποὺ ἔκεινοῦσαν δὲν ἦταν κοντά τους ὁ Χριστός, μὰ ἐνόμισαν, ὅτι θὰ εἴναι μὲ τὰ ἄλλα παιδιά τῆς συντροφιᾶς τους καὶ θὰ πηγαίνῃ μπροστά.

“Οταν δμως τὸ βράδυ ἐσταμάτησαν κάπου γιὰ νὰ ξεκουραστοῦν καὶ συγκεντρώθηκε ὅλη ἡ συντροφιά, βλέπουν ὅτι δὲ Ἰησοῦς λείπει καὶ κανεὶς δὲν ἥξερε τίποτα γι' αὐτόν.

Τότε ξαναγυρίζουν πάλι στὴν Ἱερουσαλήμ νὰ τὸν βροῦν. “Αδικα δμως τὸν ἀναζητοῦσαν τρεῖς ὀλόκληρες μέρες γυρίζοντας ὅλη τὴν πόλη. Τέλος ἐπέρασαν καὶ ἀπὸ τὸ Ναὸ καὶ μπροστά μέσα νὰ κοιτάξουν.

‘Αλλὰ τί ἦταν αὐτὸ ποὺ εἶδαν! ‘Ο Ἰησοῦς ἐκαθόταν ἀνάμεσα στοὺς γραμματεῖς καὶ τοὺς διδασκάλους, ἄκουε μὲ προσοχὴ ὅσα ἐδίδασκαν καὶ τοὺς ρωτοῦσε. “Ολοὶ ἐκεῖ ἐθαύμαζαν τὴ σοφία τοῦ παιδιοῦ γιὰ τὶς ἀποκρίσεις ποὺ ἔδινε.

‘Η Παναγία μόλις εἶδε τὸ τέκνο της ἔνοιωσε τὴν καρδιά της ν' ἀναφτερώνη καὶ τὰ μάτια της γέμισαν δάκρυα.

Ο Ἰησοῦς στὸ ναό

‘Ο Ιησοῦς πάλι, σὰν ἀντίκρυσε τὴ μητέρα του, τρέχει νὰ τὴν ἀγκαλιάσῃ.

‘Εκείνη τότε τοῦ λέγει :

«Τί ἡταν αὐτὸ ποὺ μᾶς ἔκαμες παιδί μου ; Έγὼ καὶ ὁ πατέρας σου σὲ ἀναζητούσαμε μὲ μεγάλη στενοχώρια ».

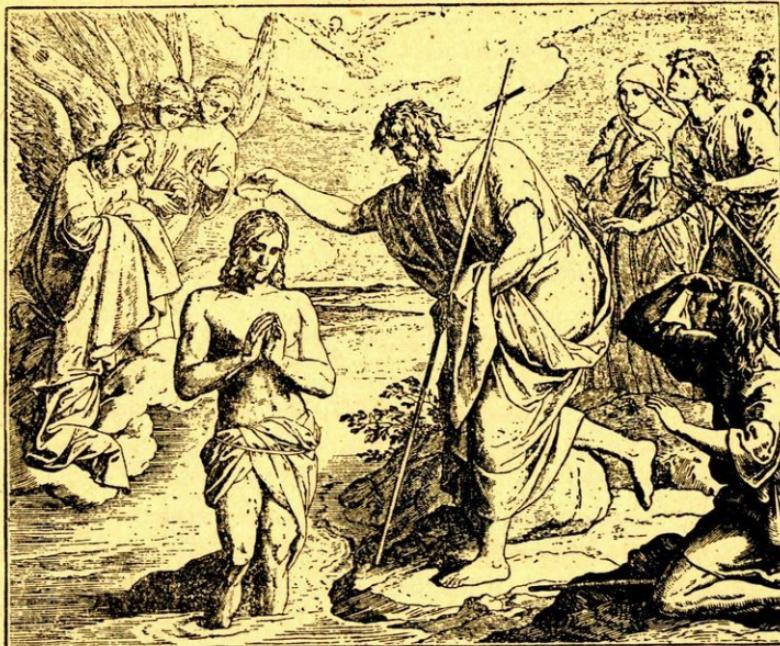
‘Ο Ιησοῦς τῆς ἀπαντάει :

«Καὶ γιατί μὲ ἀναζητούσατε ; Δὲν ξέρετε, δτι ἐγὼ ἔπρεπε νὰ εἰμαι στὸν οἶκο τοῦ πατέρα μου »;

‘Ο Ιωσήφ καὶ ἡ Μαρία δὲν ἐνόησαν τὴ σημασία, ποὺ εἶχαν τὰ λόγια αὐτά. Τὸν πῆραν δμως τὸ μικρὸ Ιησοῦ καὶ ἀναχώρησαν γιὰ τὴ Ναζαρέτ.

‘Η βάφτιση τοῦ Ιησοῦ

“Οταν ἔγινε ὁ Ιησοῦς 30 ἑτῶν ἐπῆγε στὸν Ιωάννη τὸν Πρόδρομο ποὺ ἔμενε στὴν ἔρημο κοντὰ στὸν Ιορδάνη ποταμὸ καὶ τὸν παρακάλεσε νὰ τὸν βαφτίσῃ.

Η βάφτιση τοῦ Ἰησοῦ

’Αλλὰ ὁ Ἰωάννης δὲν ἐδεχόταν νὰ τὸ κάμη αὐτὸ καὶ τοῦ ἔλεγε :

«Κύριε, ἐγὼ ἔχω ἀνάγκη νὰ βαφτιστῶ ἀπὸ ἐσένα κι ἐσὺ ἔρχεσαι νὰ σὲ βαφτίσω ἐγώ» ;

‘Ο Ἰησοῦς τοῦ ἀπάντησε :

«”Αφησε τὸν Ἰωάννη νὰ γίνῃ αὐτὸ ποὺ σοῦ ζητῶ, γιατὶ πρέπει νὰ ἐκτελέσωμε τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ».

Τότε ὁ Ἰωάννης βάφτισε τὸ Χριστὸ μέσα στὸν Ἰορδάνη ποταμό. Μὰ τὴ στιγμὴ ποὺ ὁ Ἰησοῦς ἔβγαινε ἀπὸ τὰ ὅδατα, ἄνοιξαν οἱ οὐρανοὶ ἀπὸ πάνω καὶ κατέβηκε τὸ “Ἄγιο Πνεῦμα σὰν περιστέρι, ποὺ κάθησε στὴν κεφαλὴ τοῦ Κυρίου, ἐνῶ ἡ φωνὴ τοῦ Θεοῦ ἀκούστηκε ποὺ ἔλεγε :

«Αὐτὸς εἶναι ὁ Υἱός μου, ὁ ἀγαπητός, ποὺ ἔγὼ ἀγαπῶ».

Τὴ βάφτιση τοῦ Χριστοῦ τὴ γιορτάζομε στὶς 6 Ἰανουαρίου. Εἶναι ἡ γιορτὴ τῶν Θεοφανείων καὶ τότε ψέλνουν τὸ ὁραῖο ἀπολυτίκιο :

«Ἐν Ἰορδάνῃ βαπτιζομένου Σου, Κύριε,
ἡ τῆς Τριάδος ἐφανερώθη προσκύνησις,
τοῦ γὰρ Γεννήτορος ἡ φωνὴ προσεμαρτύρει Σου,
ἀγαπητόν Σε υἱὸν ὀνομάζονος
καὶ τὸ πνεῦμα ἐν εἴδει περιστερᾶς
ἐβεβαίον τοῦ λόγου τὸ ἀσφαλές.
‘Ο ἐπιφανείς, Χριστὲ δ Θεός,
καὶ τὸν κόσμον φωτίσας δόξα Σου».

Ἡ ἐκλογὴ τῶν μαθητῶν

Μετὰ ἀπὸ τὴν βάφτισή του ὁ Χριστὸς ἔρχισε νὰ διδάσκῃ. Μὰ ἐπειδὴ ἥθελε νὰ ἔχῃ κοντά του ἀνθρώπους, ποὺ νὰ ἔνοήσουν τὴ διδασκαλία του καὶ νὰ τὴ συνεχίσουν μετὰ τὸ θάνατό του, διάλεξε 12 μαθητές, ποὺ τοὺς ὠνόμασε ἀποστόλους.

Μιὰ μέρα ποὺ περπατοῦσε στὴν παραλία τῆς θάλασσας τῆς Γαλιλαίας, βλέπει δυὸς ἀδελφοὺς ἀλιεῖς, ποὺ ἔρριχναν τὰ δίχτυα τους γιὰ νὰ ψαρέψουν. ‘Ο ἔνας λεγόταν Ἀνδρέας καὶ ὁ ἄλλος Πέτρος.

‘Ο Ἰησοῦς τοὺς πλησίασε καὶ τοὺς λέει :

«Ἐλάτε μαζί μου κι ἔγὼ θὰ σᾶς κάμω ἀλιεῖς ἀνθρώπων».

Ἀμέσως, τὰ δυὸς ἀδέλφια ἀφησαν τὰ δίχτυα τους καὶ τὸν ἀκολούθησαν.

Προχωρώντας βρίσκει δυὸς ἄλλους ἀδελφούς, τὸν Ἰάκωβο καὶ τὸν Ἰωάννην· ἦταν κι αὐτοὶ ἀλιεῖς καὶ κάθονταν στὸ πλοιάριό τους μὲ τὸν πατέρα τους τὸν Ζεβεδαῖο, ὅπου διώρθωναν τὰ δίχτυα τους.

«Ἀκολουθήστε με» τοὺς εἶπε ὁ Χριστός.

Ἐκεῖνοι ὑπάκουουσαν, σὰν ἀπὸ θεία φώτιση στὰ λόγια του. ‘Αφησαν ἀμέσως τὸ πλοῖο καὶ τὸν πατέρα τους καὶ ἀκολούθησαν τὸν Κύριο.

Τὴν ἄλλη μέρα ὁ Ἰησοῦς βρῆκε τὸ Φίλιππο καὶ τὸν ἐπῆρε μαζὶ του.

Ἐκεῖνος τρέχει γρήγορα στὸ φίλο του τὸ Ναθαναήλ καὶ τοῦ λέει :

«Βρήκαμε ἐκεῖνον, ποὺ ἔλεγε δ Μωϋσῆς. Βρήκαμε τὸν Ἰησοῦ τὸν Σωτῆρα τοῦ κόσμου. “Ἐλα νὰ τὸν ἰδῆς».

Ἡ ἐκλογὴ τῶν μαθητῶν

‘Ο Ναθαναήλ πραγματικά πήγε μαζί του.

Μόλις τὸν ἀντίκρυσε ὁ Χριστὸς λέει :

«’Ιδέτε, αὐτὸς εἶναι ἀληθινὸς Ἰσραηλίτης ποὺ δὲν ἔχει μέσα του κακία».

‘Ο Ναθαναήλ τότε ρώτησε : «Πῶς μὲ γνωρίζεις, Κύριε» ;

‘Ο Ἰησοῦς τοῦ ἀποκρίθηκε : «Σὲ γνωρίζω γιατὶ σὲ εἶδα, ποὺ καθόσουνα κάτω ἀπὸ τὴ συκιά, πρὶν σὲ φωνάξῃ ὁ Φίλιππος».

‘Ο Ναθαναήλ γεμάτος θαυμασμὸ ἐφώναξε :

«Πιστεύω τώρα Κύριε, δτι Σὺ εἶσαι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ. Σὺ εἶσαι ὁ Βασιλιάς τοῦ Ἰσραὴλ».

‘Ο Κύριος τότε πρόσθεσε :

«Ἐπίστεψες Ναθαναήλ γιατὶ σοῦ εἶπα, πῶς σὲ εἶδα κάτω ἀπὸ τὴ συκιά, μὰ θὰ ἴδης ἀκόμα πολὺ μεγαλύτερα πράγματα».

“Ετσι ὁ Χριστὸς σὲ λίγο καιρὸ βρῆκε καὶ τοὺς ἄλλους 6 μάθητές του, ὡστε ἔγιναν δλοι - δλοι 12.

Αύτοί εἶναι :

δ 'Ανδρέας καὶ ὁ Πέτρος	δ 'Ιάκωβος καὶ ὁ Λεββαῖος
δ 'Ιάκωβος καὶ δ 'Ιωάννης	δ Θωμᾶς καὶ δ Ματθαῖος
δ Φίλιππος καὶ δ Ναθαναὴλ	δ Σίμων καὶ δ 'Ιούδας (δ 'Ισκαριώτης)

Οἱ μαθητὲς ὀνομάστηκαν Ἀπόστολοι, γιατὶ ὁ Κύριος ὅστε-
ρα ἀπ' τὴν ἀνάστασή του, τοὺς ἀπέστειλε στὸν κόσμο νὰ κη-
ρύξουν τὸ Εὐαγγέλιο.

ΤΑ ΘΑΥΜΑΤΑ ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ

Τὸ δαῦμα στὴν Κανὰ τῆς Γαλιλαίας

Τρεῖς ήμέρες μετὰ τὴν ἐκλογὴ τῶν μαθητῶν ἐγινόταν γάμος στὴ μικρὴ πόλη Κανὰ τῆς Γαλιλαίας. Στὸ γάμο αὐτὸ ἥταν προσκαλεσμένοι ἡ Παναγία καὶ δ Χριστὸς μὲ τοὺς μαθητές του.

Μετὰ ἀπὸ τὴ στέψη ἐστρώθηκαν τὰ τραπέζια κι ἄρχισε ἡ διασκέδαση. Ἀλλὰ ἔπειτα ἀπὸ ἀρκετὴ ὥρα τὸ κρασὶ τελείωσε. Αὐτὸ τὸ παρατήρησε ἡ Παναγία καὶ λέει στὸν Ἰησοῦ.

«Ο οἶνος ἐτελείωσε».

«Ο Χριστὸς τότε τῆς ἀπαντάει :

«Δὲν ἥρθε ἀκόμα ἡ ὥρα μου, Μητέρα».

«Η Παναγία τότε ἐφώναξε ἰδιαίτέρως τοὺς ὑπηρέτες καὶ τοὺς εἶπε νὰ κάμουν, δ, τι τοὺς διατάξει ὁ Ἰησοῦς.

Στὸ σπίτι αὐτὸ βρίσκονταν ἔξι μεγάλες λίθινες ύδριες. «Ο Χριστὸς τὶς εἶδε καὶ ἔδωσε παραγγελία στοὺς ὑπηρέτες νὰ τὶς γεμίσουν νερό.

«Οταν τὶς γέμισαν μέχρι ἀπάνω ἐπλησίασε ὁ Κύριος, τὶς εὔλογησε καὶ ἔπειτα εἶπε στοὺς ὑπηρέτες :

«Πηγαίνετε αὐτὲς στὸν ἀρχιτρίκλινο».

«Ο ἀρχιτρίκλινός, ποὺ φρόντιζε γιὰ τὸ συμπόσιο, μόλις ἐδοκίμασε τὸ νέο κρασὶ, τὸ βρῆκε θαυμάσιο. Ἀμέσως πρόσκαλε τὸ γαμπρὸ καὶ τοῦ λέει :

«Οι ἄνθρωποι συνηθίζουν νὰ προσφέρουν στὶς διάσκεδάσεις πρῶτα τὸν καλὸν οἶνον καὶ δταν οἱ προσκεκλημένοι πιοῦνε ἀρκετό, τότε μποροῦν νὰ φέρουν τὸν κατώτερο. Ἐνῶ ἐσύ ἐφύλαξες τὸν καλύτερο οἶνον γιὰ τὸ τέλος».

Ἐτσι εἶπε ὁ ἀρχιτρίκλινος, γιατὶ δὲν κατάλαβε, πῶς ὁ Χριστὸς ἔκαμε θαῦμα καὶ μετέβαλε τὸ νερὸν σὲ οἶνον.

Μόνο οἱ μαθητὲς τοῦ Ἰησοῦ καὶ οἱ υπηρέτες τὸ εἶδαν καὶ ἐθαύμασαν.

Αὐτὸν ἦταν τὸ πρῶτο θαῦμα, ποὺ ἔκαμε ὁ Ἰησοῦς καὶ φανέρωσε τὴ δύναμή του, ὡστε οἱ μαθητές του ἐπίστεψάν, δτι εἶναι Υἱὸς τοῦ Θεοῦ.

‘Η Ἀνάσταση τοῦ γιοῦ τῆς χήρας στὴ Ναῖν

Κάποια μέρα ὁ Ἰησοῦς πήγαινε μαζὶ μὲ τοὺς μαθητές του

‘Η ἀνάσταση τοῦ γιοῦ τῆς χήρας

καὶ μὲ πολὺ λαὸν στὴν πόλη τῆς Γαλιλαίας Ναῖν.

Μὰ δταν ἐπλησίαζε στὴν πύλη τῆς πόλης βλέπει νὰ ἔρχεται μιὰ κηδεία. Ἐκήδευαν τὸ μονάκριβο παιδὶ μιᾶς χήρας, ποὺ

έκλασιγε ή δυστυχισμένη καὶ θρηνοῦσε ἀπαρηγόρητα.

‘Ο καλὸς Χριστὸς ἐλυπήθηκε τὴν ὡρφανεμένη χήρα, τὴν ἐπλησίασε καὶ τῆς λέει :

«Μὴ κλαῖς κυρά μου, γιατὶ τὸ παιδί σου δὲν πέθανε, ἀλλὰ κοιμᾶται».

“Επειτα διέταξε νὰ σταματήσουν τὸ φέρετρο καὶ ἀφοῦ πῆγε κοντὰ κι ἔβαλε τὸ χέρι του πάνω στὸ νεκρὸ παιδί, εἶπε :

«Παιδί μου, σὲ διατάσσω νὰ σηκωθῆς».

Καὶ ὡ τοῦ θαύματος ! Τὸ παιδί ἀναστήθηκε, ἄνοιξε τὰ μάτια του, ἀνασηκώθηκε στὸ φέρετρο κι ἄρχισε νὰ μιλάῃ.

Τότε ὁ Χριστὸς τὸ πῆρε ἀπὸ τὸ χέρι καὶ τὸ παράδωσε στὴν μητέρα του, ποὺ μὲ δάκρυα εὐγνωμοσύνης, εὐχαρίστησε τὸν Κύριο.

“Ολοι ὅσοι ἀκολουθοῦσαν τὴν κηδεία ἔθαύμασαν καὶ δόξασαν τὸ Θεό, ποὺ τοὺς ἔστειλε τόσο μεγάλο προφήτη γιὰ νὰ τοὺς σώσῃ.

Τὸ θαῦμα αὐτὸ διαδόθηκε σ’ ὅλη τὴν Ἰουδαϊα καὶ στὰ γύρω μέρη.

‘Η ἀνάσταση τῆς δυγατέρας τοῦ Ἰαείρου

Μιὰ μέρα, ποὺ δὲν Κύριος βρισκόταν στὴν Καπερναούμ, ἔρχεται βιαστικὰ ἔνας ἀρχισυνάγωγος, ποὺ ὀνομαζόταν Ἰαείρος. Πληησιάζει τὸ Χριστὸ πέφτει στὰ πόδια του καὶ τὸν παρακαλεῖ :

«Κύριε, μοῦ ἔχάρισε δὲν Θεός μιὰ κόρη, ποὺ τὴν εἶχα μονάκριβη· μὰ τώρα μοῦ ἀρρώστησε βαρειά καὶ κοίτεται στὸ κρεβάτι· φοβοῦμαι μὴ πεθάνη. “Ἄχ ! ” Ελα σὲ ἵκετεύω, ἔλα Κύριε, στὸ σπίτι μου καὶ βάλε τὸ ἄγιο Σου χέρι ἐπάνω της γιὰ νὰ γίνη καλὰ καὶ νὰ μοῦ ζήση».

‘Ο Χριστὸς συγκινημένος ἀπὸ τὴν πίστη καὶ τὴ θερμὴ παράκληση τοῦ Ἰαείρου τὸν ἀκολούθησε νὰ πάνε στὸ σπίτι. Μὰ στὸ δρόμο τοὺς συναντάει ἔνας ὑπηρέτης, ποὺ μὲ μάτια γεμάτα δάκρυα λέει στὸν ἀρχισυνάγωγο :

«Μὴ βάζης σὲ κόπο τὸ διδάσκαλο, γιατὶ ή ἀκριβή σου κόρη δὲν ζῇ πιά».

Μόλις ἄκουσε δὲν Κύριος τὴ λυπητερὴ αὐτὴ ἀγγελία γυρίζει στὸν Ἰαείρο καὶ τοῦ λέει :

« Μὴ φοβᾶσαι· πίστευε σὲ μένα καὶ ἡ κόρη σου θὰ σωθῇ». Σάν ̄ ἔφτασαν κοντὰ στὸ σπίτι ἀκουσαν τοὺς θρήνους καὶ τὶς φωνὲς τῶν γυναικῶν, ποὺ ἔκλαιγαν τὴν πεθαμένη μοναχοκόρην.

‘Ο ’Ιησοῦς τότε πλησιάζει καὶ τοὺς λέει :

« Γιατί κλαῖτε; ἡ κόρη δὲν πέθανε, παρὰ κοιμᾶται ».

“Υστερα ὁ Κύριος εἶπε νὰ βγῆ ὅλος ὁ κόσμος ἔξω. Καὶ μόλις βγῆκαν, μπῆκε μέσα μὲ τρεῖς μαθητές του, τὸν Πέτρο, τὸν Ἰάκωβο καὶ τὸν Ἰωάννη καὶ τοὺς γονεῖς τῆς κόρης.

‘Ο Κύριος τότε προχώρησε πρὸς τὴν κλίνη, ἐπλησίασε τὴν νεκρὴ κόρη, τὴν ἔπιασε ἀπὸ τὸ χέρι καὶ τῆς ἐφώναξε :

« Κόρη σήκω ἐπάνω ».

‘Αμέσως ἡ ψυχὴ τῆς ἐπέστρεψε στὸ νεκρὸ σῶμα· ἡ κόρη ἄνοιξε τὰ μάτια τῆς καὶ σηκώθηκε.

Οἱ γονεῖς τῆς ἐθαύμασαν καὶ δὲν ἤξεραν, πῶς νὰ εὐχαριστήσουν τὸν Κύριο γιὰ τὸ μεγάλο καλὸ ποὺ τοὺς ἔκαμε.

‘Ο Χριστὸς τότε τοὺς εἶπε νὰ δώσουν στὴν κόρη νὰ φάη καὶ τοὺς ἐσύστησε νὰ μὴ εἰποῦν τίποτε σὲ κανένα.

‘Η δεραπεία τῶν δέκα λεπρῶν

Κάποτε, ποὺ ὁ ’Ιησοῦς περνοῦσε ἀπὸ μιὰ μικρὴ πόλη, συνάντησε ἔξω ἀπ’ αὐτὴ δέκα λεπρούς. Αὐτοὶ οἱ δυστυχισμένοι ἔπασχαν ἀπὸ τὴν φοβερὴ ἀρρώστεια τῆς λέπρας, ποὺ δύσκολα θεραπεύεται. Δὲν τοὺς ἐπέτρεπαν νὰ μποῦν μέσα στὴν πόλη γιὰ νὰ μὴν τὴν μεταδώσουν στοὺς ἄλλους ἀνθρώπους. “Ἐπρεπε νὰ μένουν σὲ ὠρισμένο μέρος καὶ νὰ μὴν ἐπικοινωνοῦν μὲ τὸν κόσμο καθόλου. Γι’ αὐτὸ ζούσαν ἀπομονωμένοι.

Οἱ δέκα λοιπὸν αὐτοὶ λεπροί, μόλις μέλη τὸν ’Ιησοῦν νὰ περγάη, φώναξαν ἀπὸ μακριὰ μὲ ὅλη τους τὴ δύναμη.

« Κύριε ’Ιησοῦ ἐλέησόν μας ».

‘Ο Κύριος τοὺς εύσπλαχνίστηκε καὶ τοὺς εἶπε :

« Πηγαίνετε νὰ παρουσιασθῆτε στοὺς ἵερεῖς καὶ νὰ τοὺς εἰπῆτε ὅτι εἶσθε ὑγιεῖς ».

Οἱ λεπροὶ ἐπίστεψαν καὶ ἔκαμαν ὅπως τοὺς εἶπε ὁ Κύριος. Ξεκίνησαν νὰ πᾶνε στοὺς ἵερεῖς, γιατὶ ἐκεῖνοι, κατὰ τὸ νόμο,

ἔπρεπε νὰ βεβαιώσουν, δτι ἔγιναν καλά καὶ νὰ τοὺς δώσουν τὴν ἄδεια, γιὰ νὰ μποῦν στὴν πόλη.

Ἐνῶ βάδιζαν, εἶδαν, πῶς εἶχαν γίνει ἐντελῶς καλά. Τέλος ἔφθασαν στοὺς Ἱερεῖς.

Ἄφοῦ ἐπῆραν τὴν ἄδεια, ἔνας ἀπὸ τοὺς δέκα, ποὺ ἦταν Σαμαρείτης τρέχει πίσω στὸν Ἰησοῦν. Πέφτει στὰ πόδια του καὶ τὸν εὐχαριστεῖ μὲ δλη τῇ δύναμη τῆς ψυχῆς του.

‘Ο Ἰησοῦς τότε λέει :

«Γιατί δὲν ἥρθαν οἱ ἄλλοι ἐννέα ποὺ εἶναι Ἰούδαιοι : Μόνο αὐτὸς ὁ Σαμαρείτης βρέθηκε, γιὰ νὰ εὐχαριστήσῃ καὶ νὰ δοξάσῃ τὸ Θεὸν γιὰ τὴ θεραπεία του» ;

“Ἐπειτα γύρισε καὶ εἶπε στὸ Σαμαρείτη :

«Σήκω καὶ πήγαινε στὸ καλό, ή πίστη σου σὲ ἔσωσε» .

‘Η δεραπεία τοῦ παραλυτικοῦ στὴν Καπερναούμ

‘Ο Χριστὸς βρισκόταν κάποτε στὴν Καπερναούμ καὶ ἐδίδασκε μέσα σ’ ἔνα σπίτι. Ἐκεῖ εἶχαν συγκεντρωθῆ πάρα πολλοὶ ἄνθρωποι, γιὰ νὰ τὸν ἴδοῦν καὶ νὰ τὸν ἀκούσουν. Ἀκόμα εἶχαν ἔρθει καὶ ἀπὸ τὴν Ἱερουσαλήμ μερικοὶ Γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι.

Ἐκείνη τὴ στιγμὴ φέρνουν ἔκει ἔναν παραλυτικὸ στὸ φορεῖο, ποὺ τὸν κρατοῦσαν τέσσερεις ἄνθρωποι, γιὰ νὰ τὸν θεραπεύσῃ ὁ Χριστός.

Μὰ πῶς μποροῦσαν νὰ προχωρήσουν μέσα σὲ τόσο πλῆθος; Ἡταν ἀδύνατο! Δὲν ἤθελαν δμως καὶ νὰ φύγουν, γιατὶ εἶχαν τὴν πίστη, πῶς ὁ Ἰησοῦς μποροῦσε νὰ τὸν κάμη καλά.

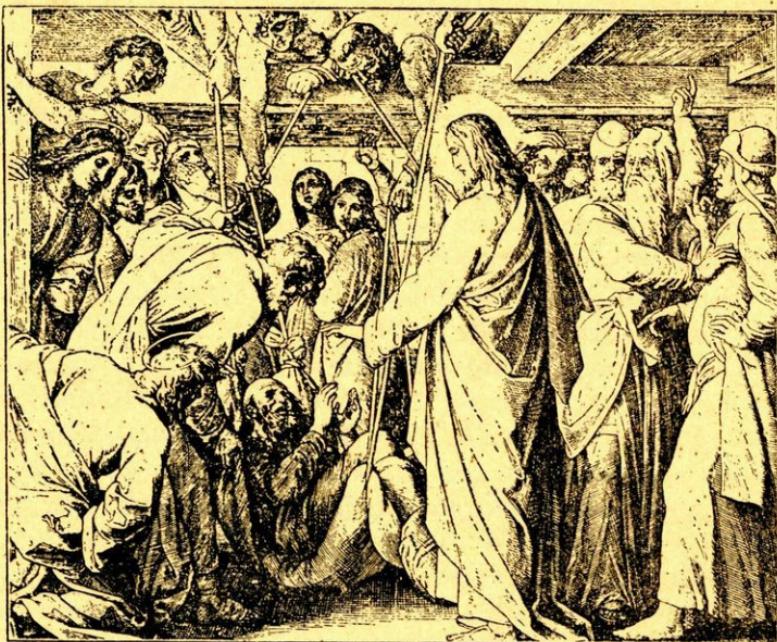
Ἀφοῦ εἶδαν πῶς δὲν ὑπάρχει τρόπος νὰ περάσουν ἀπὸ τὴν εἴσοδο τῷ σπιτιοῦ, ἀνέβασαν τὸν ἄρρωστο στὴ στέγη, τὴν ξεσκέπασαν καὶ τὸν κατέβασαν μὲ σχοινιά μπροστά στὸν Κύριο.

Ο Ἰησοῦς βλέποντας τὴ μεγάλη πίστη τῶν ἀγθρώπων αὐτῶν εἶπε στὸν παραλυτικό :

«Παιδί μου συγχωροῦνται οἱ ἀμαρτίες σου» .

Οι Γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι, ὅταν ἀκουσαν τὰ λόγια αὐτά, ἀγανάκτησαν καὶ εἶπαν μεταξύ τους :

Ποιός εἶναι αὐτὸς καὶ λέει αὐτά τὰ λόγια; Ποῦ τὴ βρῆκε

Ο παραλυτικός τῆς Καπερναούμ

αὐτὴν τὴν ἔξουσία! Μόνο ὁ Θεὸς ἔχει τὴ δύναμη νὰ συγχωρῇ ἀμαρτίες!

‘Ο Ἰησοῦς ὅμως κατάλαβε τὴ σκέψη ποὺ ἔκαμαν καὶ τοὺς λέει :

«Γιατί σκέφτεστε πονηρὰ ἐναντίον μου; Τί εἶναι εὔκολωτερο νὰ εἰπῶ στὸν παραλυτικό: Εἶναι συγχωρεμένες οἱ ἀμαρτίες σου ἢ σήκω πάρε τὸ κρεββάτι σου καὶ πήγαινε; Αλλὰ γιὰ νὰ μάθετε, ὅτι ὁ Γίδος τοῦ Θεοῦ ἔχει ἔξουσία νὰ συγχωρῇ τὶς ἀμαρτίες, ἰδέτε».

Καὶ γυρίζοντας στὸν παραλυτικὸ τοῦ λέει :

«Παραλυτικέ, σήκω ἐπάνω, πάρε τὴν κλίνη σου καὶ πήγαινε στὸ σπίτι σου.

Πραγματικὰ ἔκεινος σηκώθηκε, εύχαριστησε τὸν Κύριο, πήρε τὸ κρεββάτι του καὶ ἔφυγε περνώντας μπροστά ἀπὸ δλους.

“Ολοι τότε ἐθαύμασαν καὶ ἐδόξασαν τὸ Θεό λέγοντας:

«Ποτὲ ως τώρα δὲν εἴδαμε τέτοια θαύματα».

‘Ο Ἐκατόνταρχος καὶ ὁ Χριστὸς

Ἐκεῖ στὴν Καπερναούμ ἔρχεται, μετὰ ἀπὸ λίγες ἡμέρες, στὸν Ἰησοῦν ἔνας Ρωμαῖος Ἐκατόνταρχος, δηλαδὴ ἄξιωματικὸς καὶ τοῦ λέει :

«Κύριε, ὁ ὑπηρέτης μου κατάκειται στὸ σπίτι μου παραλυτικὸς καὶ βασανίζεται πολὺ ὁ δυστυχισμένος. Σὲ ἵκετεύω, Κύριε, κάμε τον καλά».

‘Ο Χριστὸς τοῦ ἀποκρίθηκε :

«Θὰ ἔρθω νὰ τὸν θεραπεύσω».

‘Ο Ἐκατόνταρχος τότε τοῦ λέει :

«Κύριε, ἐγὼ δὲν εἶμαι ἄξιος νὰ σὲ δεχτῶ στὸ σπίτι μου. Εἰπὲ ἔνα μονάχα λόγο καὶ εἶμαι βέβαιος πῶς θὰ γιατρεφτῇ ὁ ὑπηρέτης μου. Γιατὶ κι ἐγὼ εἶμαι ἄνθρωπος τῆς ἔξουσίας καὶ ἔχω στὶς διαταγές μου στρατιώτες. Λέγω στὸν ἔνα πήγαινε καὶ πηγαίνει· καὶ στὸν ἄλλο, ἔλα ἔδω καὶ ἔρχεται ἀμέσως· καὶ στὸ δοῦλο μου λέγω, κάμε τοῦτο καὶ τὸ κάνει».

‘Ο Χριστὸς εὐχαριστήθηκε ἀπὸ τὰ λόγια τοῦ Ἐκατόνταρχου καὶ εἶπε :

«Ἀληθινά σᾶς λέγω, ὅτι οὕτε ἀνάμεσα στοὺς Ἰσραηλίτες δὲ βρῆκα ἄνθρωπο μὲ τόση μεγάλη πίστη.

‘Εσὺ Ἐκατόνταρχε πήγαινε καὶ θὰ γίνῃ, δπως πιστεύης».

‘Εκεῖνος εὐχαρίστησε τὸν Ἰησοῦν καὶ ἔφυγε. “Οταν ἔφτασε σπίτι του, βρῆκε πραγματικὰ τὸν ὑπηρέτη του καλά, καὶ ἔδρεζε τὸ Θεό.

‘Η δεραπεία τοῦ τυφλοῦ στὴν Ἱεριχώ

Μιὰ φορὰ δ Ἰησοῦς ἔμπαινε στὴν Ἱεριχώ μαζὶ μὲ τοὺς μαθητές του. Μόλις ἔγινε γνωστὸ ὅτι ἔρχεται ὁ Κύριος, οἱ δρόμοι, τὰ παράθυρα καὶ οἱ ἔξωστες γέμισαν κόσμο. “Ηθελαν νὰ ἰδοῦν τὸ Χριστό.

‘Εκεῖ σὲ μὰ ἄκρη τοῦ δρόμου καθόταν ἔνας τυφλὸς καὶ ζητοῦσε ἐλεημοσύνη. “Οταν ἄκουσε τὸ θόρυβο τοῦ κόσμου, ποὺ ἐπλησίαζε, κατάλαβε πῶς κάτι σπουδαῖο γίνεται καὶ γι αὐτὸν ρωτοῦσε νὰ μάθη, τί συμβαίνει. Κάποιος τοῦ ἀπάντησε :

«Περνάει δ Ἰησοῦς δ Ναζωραῖος».

Τότε ὁ τυφλὸς ἄρχισε νὰ φωνάζῃ, μὲ δῆση δύναμη εἶχε ἡ φωνή του :

« Ἰησοῦ, Υἱὲ Δαβὶδ, ἐλέησόν με ! »

Οἱ ἄνθρωποι τὸν ἐμάλωναν καὶ τοῦ ἔλεγαν νὰ σωπάσῃ. Μὰ ἐκεῖνος φώναζε πιὸ πολὺ :

« Ἰησοῦ, Υἱὲ Δαβὶδ, ἐλέησόν με ! »

‘Ο Ἰησοῦς ἀκούσε τὶς φωνές του καὶ διέταξε νὰ τὸν φέρουν κοντά Του. “Οταν τὸν παρουσίασαν, τὸν ἐρώτησε :

« Τὶ θέλεις ἀπὸ ἐμένα » ;

‘Ο τυφλὸς ἀπάντησε :

« Κύριε θέλω νὰ μοῦ χαρίσῃς τὸ φῶς μου ».

‘Ο Κύριος τότε εἶπε :

« Ἀνάβλεψε ! ἡ πίστη σου σὲ ἔσωσε ».

Τὴν ἵδια στιγμὴν ὁ τυφλὸς ἄνοιξε τὰ μάτια του, εὐχαρίστησε τὸν Κύριο καὶ γεμάτος χαρὰ τὸν ἀκολούθησε.

‘Ο κόσμος ποὺ ἦταν ἐκεῖ καὶ εἶδε τὸ θαῦμα ἐδόξαζε τὸ Θεό.

· Ο χορτασμὸς πέντε χιλιάδων μὲ πέντε ἄρτους καὶ δύο ψάρια

“Υστερα ἀπὸ τὴν ἀποκεφάλιση τοῦ Ἰωάννη ὁ Χριστὸς μὲ τοὺς μαθητές του ἐπέρασε τὴν θάλασσα τῆς Γαλιλαίας καὶ ἐπῆγε νὰ μείνῃ λίγες ἡμέρες στὴν ἔρημο.

‘Η εἰδηση ὅτι ἦρθε ἐκεῖ ὁ Χριστός, διαδόθηκε ἀμέσως στὰ γύρω μέρη καὶ πλήθος ἀνθρώπων ἔτρεχε νὰ ἴδῃ τὸν Σωτήρα καὶ νὰ τὸν ἀκούσῃ.

Στὸ μέρος ἐκεῖνο ὁ Χριστὸς ἄρχισε νὰ διδάσκῃ πολλὴ ὥρα. Οἱ ἄνθρωποι μαγεμένοι ἀπὸ τὰ γλυκά Του λόγια δὲν σκέφτονταν, ὅτι ὁ ἥλιος ἐβασίλεψε καὶ ἐπλησίαζε ἡ νύχτα. Τότε οἱ μαθητές του λένε :

« Κύριε ἐδῶ εἶναι ἔρημος καὶ ἡ ὥρα ἔχει πιὰ περάσει. ἀπόλυσε τὸ λαὸν νὰ πάη στὰ σπίτια του γιὰ νὰ φάη ».

‘Ο Χριστὸς ἀποκρίθηκε :

« Δῶστε σεῖς σ' αὐτοὺς νὰ φᾶνε ».

« Ἐμεῖς, Κύριε, μόνον πέντε ἄρτους καὶ δυὸς ψάρια ἔχομε » τοῦ ἀπάντησαν οἱ μαθητές.

‘Ο Χριστὸς τότε τοὺς λέει :

Ο χορτασμός τῶν πέντε χιλιάδων

«Φέρτε μου ἐδῶ τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τὰ δυὸ ψάρια καὶ τοποθετήστε τὸν κόσμο νὰ καθίση πάνω στὰ χόρτα».

‘Αφοῦ ἔγιναν αὐτά, πῆρε ὁ Ἰησοῦς τὸν ἄρτο καὶ τὰ ψάρια στὰ θεῖα Του χέρια, τὰ εὐλόγησε καὶ ἐπειτα τὰ ἔδωκε στοὺς μαθητές Του γιὰ νὰ τὰ μοιράσουν.

Πέντε χιλιάδες ἄντρες, ἐκτὸς ἀπὸ τις γυναικες καὶ τὰ παιδιὰ ἔφαγαν καὶ χόρτασαν ἀπὸ τὸ εὐλογημένο αὐτὸ δεῖπνο καὶ ἐπερίσσεψαν 12 κοφίνια γεμάτα.

“Ολοι οι ἄνθρωποι ἔθαύμαζαν κι ἔλεγαν :

«Ἄληθινά αὐτὸς εἰναι ὁ προφήτης, ποὺ ὁ Θεὸς ἔστειλε στὸν κόσμο, γιὰ νὰ τὸν σώσῃ».

‘Η δεραπεία τοῦ παραλυτικοῦ στὴ Βηδεσδά

Τὸ τεῖχος τῆς Ἱερουσαλὴμ εἶχε πολλὲς πύλες. Μία ἀπ’ αὐτές λεγόταν Προβατική. Κοντά στὴν πύλη αὐτὴ βρισκόταν μιὰ δεξαμενή, ποὺ ὠνομαζόταν Βηθεσδά. Σ’ αὐτὴ τῇ δεξαμενῇ κα-

τέβαινε ἀπὸ καιρὸς σὲ καιρὸς ἄγγελος Κυρίου καὶ ἀνατάραξε τὸ νερό. "Οποιος ἄρρωστος μετὰ τὴν ἀναταραχὴν ἐκείνη ἔμπαινε πρῶτος στὴ δεξαμενή, ἐγινόταν ἀμέσως καλά.

Γύρω· γύρω ἡ Βηθεσδὰ εἶχε πέντε στοές, δῆπου πλῆθος ἀσθενεῖς, κουφοί, τυφλοί, χωλοί, παραλυτικοὶ κι ἄλλοι μὲ διάφορες ἀρρώστειες ξαπλωμένοι περίμεναν, πότε θ' ἀναταράξῃ ὁ ἄγγελος τὴ λίμνη.

"Ἐνα Σάββατο περνώντας δὲ Ἰησοῦς ἀπὸ ἐκεῖ ἐσταμάτησε μπροστὰ σ' ἔνα παραλυτικὸν καὶ τὸν ρωτάει :

«Θέλεις νὰ γίνης καλά»;

«Ο παραλυτικὸς ἀπάντησε :

«Κύριε, 38 χρόνια μὲ βασανίζει αὐτὴν ἡ ἀσθένεια. Δὲν ἔχω κανένα νὰ μὲ βάλη στὴ δεξαμενὴ τὴν ὥρα ποὺ ἀναταράξεται τὸ νερό. Ἐνῶ προσπαθῶ νὰ μπῶ ἐγώ, ἄλλος μὲ προλαβαίνει καὶ μπαίνει».

«Ο Ἰησοῦς τότε τοῦ λέει :

«Σήκω, ἅρον τὸν κράββατόν σου καὶ περιπάτει».

«Ο παραλυτικὸς στὴ στιγμὴν ἔγινε καλά. Μὲ δάκρυα χαρᾶς εὐχαρίστησε τὸν Κύριο, πήρε τὸ κρεββάτι του καὶ ἔφυγε.

Μὰ ἡ ήμέρα ἐκείνη ἦταν Σάββατο καὶ οἱ Ἰουδαῖοι, σύμφωνα μὲ τὸ Μωσαϊκὸν νόμο, δὲν ἔκαναν καμιὰ ἐργασία. "Οταν λοιπὸν εἶδαν τὸν παραλυτικό, ποὺ εἶχε γίνει καλά καὶ μετάφερνε τὸ κρεββάτι του, ἄρχισαν νὰ τοῦ κάνουν παρατηρήσεις.

«Ο παραλυτικὸς τούς ἀπάντησε :

«Ἐκεῖνος ποὺ μὲ ἐθεράπευσε, μοῦ εἶπε νὰ πάρω τὸ κρεββάτι μου καὶ νὰ πάω σπίτι μου».

«Καὶ ποιὸς εἶναι αὐτός»; Ρώτησαν οἱ Ἰουδαῖοι.

«Ο παραλυτικὸς δὲν ἤξερε νὰ πῆ τὸ ὄνομα τοῦ Ἰησοῦ, γιατὶ μέσα στὴ χαρά του, ποὺ ἔγινε καλά, ἐσάστισε καὶ ἐλησμόνησε νὰ ρωτήσῃ.

«Υστερα ἀπὸ λίγες μέρες συνάντησε δὲ Ἰησοῦς τὸν ἄνθρωπο αὐτὸν στὸ Ναὸ καὶ τοῦ λέει :

«Βλέπεις; "Ἐγινες καλά. Τώρα πιὰ νὰ μὴν ξανακάμης ἀμαρτίες, γιὰ νὰ μὴ πάθης τίποτε χειρότερο».

Ἐκεῖνος ἀνεγνώρισε τὸν εὐεργέτη του, τὸν εὐχαρίστησε καὶ πήγε ἔπειτα στοὺς Ἰουδαίους καὶ τοὺς εἶπε : «Ο Ἰησοῦς εἶναι ἐκεῖνος ποὺ μὲ ἔκανε καλά».

Οι Ἰουδαῖοι ἀγανάκτησαν κατὰ τοῦ Χριστοῦ, γιατὶ ἐργάστηκε τὸ Σάββατο κι ἄρχισαν νὰ σκέφτωνται κακά ἐναντίον του.

Ἡ κατάπαυση τῆς τρικυμίας

Μιὰ μέρα ὁ Χριστὸς ἦταν μαζὶ μὲ τοὺς μαθητές του σὲ ἔνα πλοῖο καὶ ἔπλεε στὴ θάλασσα τῆς Γαλιλαίας. Τὸ πλοῖο ἔσχιζε ἀπαλὰ τὰ ἥσυχα νερά κι δὲ Ἰησοῦς ἀκούμπησε στὴν πλώρη νὰ κοιμηθῇ.

Σὲ λίγο σηκώθηκε δυνατὴ τρικυμία. Τὰ κύματα ἄρχισαν νὰ σκεπάζουν τὸ μικρό τους πλοῖο κι ἐκινδύνευαν νὰ καταποντιστοῦν. Οἱ μαθητές κατατρομαγμένοι τρέχουν νὰ ξυπνήσουν τὸν Ἰησοῦ, ποὺ κοιμόταν βαθειά.

«Κύριε, Κύριε, σῶσε μας, γιατὶ θὰ πνιγοῦμε ἀπὸ τὴν τρικυμία».

‘Ο Χριστὸς ἔξυπνησε, τοὺς κοίταξε καὶ εἶπε :

«Γιατὶ εἴστε δειλοὶ καὶ ὀλιγόπιστοι»;

“Ἐπειτα σηκώθηκε καὶ διέταξε τοὺς ἀνέμους καὶ τὴ θάλασσα νὰ ἡσυχάσουν.

Καὶ ὡς τοῦ θαύματος ! κατέπαψαν ὅλα καὶ ξανάγινε γαλήνη.

Οἱ Ἀπόστολοι καὶ ὅσοι ἄλλοι ἦταν στὸ πλοῖο ἐθαύμασαν κι ἔλεγαν : «Ποιὸς εἶναι Αὐτὸς ποὺ ύποτάσσονται στὴ θέλησή Του οἱ ἄνεμοι καὶ ἡ θάλασσα» ;

Ἡ θεραπεία τοῦ ἀνδρώπου ποὺ γεννήθηκε τυφλός

Βγαίνοντας ἔνα Σάββατο δὲ Ἰησοῦς ἀπὸ τὸ Ναὸ συνάντησε ἔναν ἄνθρωπο, ποὺ εἶχε γεννηθῆ τυφλός.

Οἱ μαθητές του τότε τὸν ἐρώτησαν :

«Διδάσκαλε ποιὸς ἀμάρτησε, αὐτὸς ἢ οἱ γονεῖς του γιὰ νὰ γεννηθῆ τυφλός» ;

‘Ο Ἰησοῦς ἀποκρίθηκε :

«”Οχι, κανεὶς δὲν ἀμάρτησε παρὰ γεννήθηκε τυφλός γιὰ νὰ φανερωθοῦν τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ».

Καὶ ὅταν ἐτελείωσε τὰ λόγια του αὐτά, ἔφτυσε στὴ γῆ, ἔκαμε λίγο πηλὸ καὶ μὲ τὸ δάκτυλό του ἐπῆρε κι ἔχρισε τὰ μάτια τοῦ τυφλοῦ λέγοντάς του :

« Πήγασινε νά νιφτής στὴν κολυμβήθρα τοῦ Σιλωάμ ».

‘Ο τυφλὸς ύπηκουσε καὶ πραγματικὰ ἀπόχτησε τὸ φῶς του.

Οἱ γείτονες καὶ οἱ γνωστοὶ ποὺ τὸν εἶδαν ἀποροῦσαν καὶ ἐλεγάν μεταξύ τους :

« Μὰ δὲν εἶναι αὐτὸς ὁ τυφλός, ποὺ καθόταν στὸ δρόμο καὶ ζητοῦσε ἐλεημοσύνη ;

Ἐκεῖνος τοὺς ἄκουσε καὶ εἶπε :

« Μάλιστα ἔγώ εἰμαι. Μ’ ἐθεράπευσε ὁ Ἰησοῦς ».

Τὸ θαῦμα αὐτὸ μαθεύτηκε σ’ ὅλη τὴν Ἱερουσαλὴμ καὶ. σὲ δῆλους ἔκαμε βαθειά ἐντύπωση, ὡστε ὁ λαὸς πιὸ πολὺ ἄρχισε νὰ πιστεύῃ στὸ Χριστό.

Οἱ Φαρισαῖοι ἀνησύχησαν, γιατὶ ἔβλεπαν ὅτι ὁ κόσμος ἀκολουθάει τὸ Χριστὸ καὶ ἔτσι αὐτοὶ ἔχαναν τὴ δύναμή τους. Κάλεσαν λοιπὸν τὸν τυφλὸ γιὰ νὰ μάθουν καλύτερα πῶς θεραπεύτηκε. Ἐκεῖνος τοὺς διηγήθηκε δλα, δπως ἔγιναν.

Τότε ἄρχισαν μερικοὶ νὰ κατηγοροῦν τὸ Χριστὸ λέγοντας :

« Αὐτὸς δὲν μπορεῖ νὰ εἶναι ἀνθρωπὸς τοῦ Θεοῦ, ἀφοῦ δὲ φυλάει τὸ Σάββατο ».

“Αλλοι πάλι ἀπάντοῦσαν :

« Πῶς μπορεῖ νὰ εἶναι ἀμαρτωλὸς καὶ νὰ κάνῃ τέτοια θαύματα » ;

“Ετσι ἄρχισε ζωηρὴ συζήτηση μεταξύ τους καὶ τέλος ἀποφάσισαν νὰ καλέσουν τοὺς γονεῖς τοῦ τυφλοῦ, γιατὶ δὲν ἤθελαν νὰ πιστέψουν στὰ λόγια του. Ἐκεῖνοι ἥρθαν καὶ τοὺς ἀποκρίθηκαν :

« Ἐμεῖς ξέρουμε, ὅτι αὐτὸς εἶναι γιός μας, ποὺ ἔγεννηθήκε τυφλός. Πῶς τώρα βλέπει, δὲν ξέρουμε. Εἶναι ἀρκετά μεγάλος, ρωτήστε τὸν καὶ θὰ σᾶς πῆ ».

Οἱ Φαρισαῖοι τότε, ἐπειδὴ δὲν ἤθελαν νὰ παραδεχθοῦν τὴ δύναμη τοῦ Χριστοῦ λένε στὸν τυφλό :

« Δόξαζε τὸ Θεό, ποὺ ἀπόχτησες τὸ φῶς σου. Γιατὶ ἔμεῖς ζέρουμε ὅτι αὐτὸς ὁ ἀνθρωπὸς εἶναι ἀμαρτωλός ».

Ἐκεῖνος τοὺς ἀπάντησε :

« Ἄν εἶναι ἀμαρτολὸς δὲν τὸ ξέρω. Ἐνα πράγμα γνωρίζω ἔγώ, ὅτι ἤμουνα τυφλὸς πρίν, ἐνῶ τώρα βλέπω. Ξέρω ἀκόμα, ὅτι τοὺς ἀμαρτωλοὺς ὁ Θεός δὲν τοὺς ἀκούει. Μόνο τοὺς θεο-

σεβεῖς καὶ ἔκείνους ποὺ πράττουν τὸ θέλημά του. μονάχα αὐτοὺς ἀκούει ὁ Θεός ».

‘Ωργίσθηκαν οἱ Φαρισαῖοι ἀπὸ τις ἀπαντήσεις αὐτὲς τοῦ τυφλοῦ καὶ τὸν ἔδιωξαν ἀπὸ τὴν συναγωγή τους.

Μετὰ ἀπὸ μερικές ἡμέρες συνάντησε ὁ Ἰησοῦς τὸν τυφλὸν καὶ τοῦ εἶπε :

«Ἐσύ πιστεύεις στὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ»;

‘Εκεῖνος ἀπάντησε :

«Καὶ ποιὸς εἶναι, Κύριε, γιὰ νὰ πιστέψω σ’ αὐτόν»;

‘Ο Ἰησοῦς τότε τοῦ ξαναεἶπε :

«Ἔιναι ἔκεῖνος ποὺ καὶ ἄλλοτε τὸν εἶδες καὶ τώρα σοῦ μιλεῖ».

‘Ο τυφλὸς σαστισμένος ἐπροσκύνησε καὶ ἀποκρίθηκε :

«Πιστεύω, Κύριε, πιστεύω!»

‘Η ἀνάσταση τοῦ Λαζάρου

‘Ο Ἰησοῦς εἶχε ἔνα φίλο ἀγαπητό, ποὺ ὠνομαζόταν Λάζαρος.

‘Ο Λάζαρος κατοικοῦσε μαζὶ μὲ τὶς ἀδελφές του, τὴ Μάρθα καὶ τὴ Μαρία, στὴ μικρὴ πόλη Βηθανία.

‘Ο Χριστὸς ἀγαποῦσε τὸν καλὸ Λάζαρο κι ὅσες φορὲς περνοῦσε ἀπὸ τὴ Βηθανία ἔβρισκε φιλοξενία στὸ σπίτι του.

Κάποια ἡμέρα ὁ Λάζαρος ἀρρώστησε βαρειά καὶ οἱ ἀδελφές του στενοχωρημένες παράγγειλαν στὸ Χριστό, πῶς ὁ ἀγαπητός του φίλος ὁ Λάζαρος ἀσθενεῖ.

‘Ο Ἰησοῦς ὅταν τὸ ἔμαθε εἶπε :

«Ἡ ἀσθένεια αὐτὴ δὲν εἶναι γιὰ θάνατο, παρὰ εἶναι γιὰ νὰ δοξαστῇ ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ».

‘Εμεινε δυὸς ἡμέρες ἔκει ποὺ βρισκόταν μὲ τοὺς μαθητές του καὶ τέλος λέει σ’ αὐτούς :

«Ο φίλος μας ὁ Λάζαρος ἐκοιμήθηκε. Ἄς πᾶμε νὰ τὸν ξυπνήσωμε».

Οἱ μαθητὲς τοῦ ἀπάντησαν :

«Κύριε, ἀν κοιμᾶται θὰ γίνη καλὰ ἀπὸ τὴν ἀσθένειά του».

‘Ο Ἰησοῦς τότε εἶδε, ὅτι οἱ μαθητές του δὲν ἐνόησαν τὰ λόγια του καὶ πρόσθεσε :

«Ο Λάζαρος πέθανε, ἃς πᾶμε ἔως τὴ Βηθανία».

Πρίν φθάσουν στή Βηθανία διαδόθηκε ή εῖδηση, ὅτι ἔρχεται ὁ Χριστός. Μόλις τὸ ἄκουσε αὐτὸς ἡ Μάρθα ἐτρεξε μὲ κλάματα νὰ προσπαντήσῃ τὸ Χριστό. Πέφτει στὰ πόδια Του καὶ Τοῦ λέει :

«Ἄχ ! Κύριε, ἂν ἥσουν ἔδω δὲ θὰ πέθαινε ὁ ἀδελφός μου».

‘Ο Χριστὸς τῆς ἀπάντησε :

«Μὴ στενοχωρήσαι Μάρθα, ὁ ἀδερφός σου θ’ ἀναστηθῇ.

‘Ἐγὼ εἶμαι ἡ ζωὴ καὶ ἡ ἀνάσταση καὶ ἐκεῖνος ποὺ πιστεύει σὲ μένα κι ἂν πέθάνῃ θὰ ζήσῃ. Τὸ πιστεύεις αὐτὸς ἔσου ; »

«Ναί, Κύριε, ἀποκρίθηκε ἡ Μάρθα. Πιστεύω ὅτι Σὺ εἶσαι ὁ Χριστὸς ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ».

Σὲ λίγο ἕφτασε καὶ ἡ Μαρία, ποὺ εἰδοποιήθηκε ἀπό τὴν Μάρθα κι ἄρχισε κι αὐτὴ νὰ παρακαλῇ τὸ Χριστὸ μὲ κλάματα.

‘Η καρδιὰ τοῦ καλοῦ Χριστοῦ, ποὺ ἦταν γεγάτη ἀγάπη καὶ συμπόνια γιὰ τὸν ἀνθρώπινο πόνο, δὲ βαστοῦσε πιὰ καὶ ρώτησε :

«Ποῦ εἶναι Μαρία ὁ τάφος τοῦ ἀδελφοῦ σου ; »

«Ἐλα Κύριε νὰ τὸν ἴδης», εἶπε ἡ Μαρία καὶ προχώρησε πρὸς τὸ μέρος τοῦ ταφοῦ ποὺ ἦταν σκεπασμένος μὲ μιὰ μεγάλη πλάκα.

Τὰ μάτια τοῦ Χριστοῦ ἐγέμισαν δάκρυα, ὅταν ἀντίκρυσε τὸν τάφο τοῦ φίλου του καὶ εἶπε :

«Σηκώσατε τὸ λίθο».

«Κύριε», φώναξε ἡ Μάρθα «ὁ ἀδερφός μου εἶναι τώρα τέσσαρες μέρες πεθαμένος καὶ θὰ μυρίζει».

‘Ο Ἰησοῦς τότε τῆς λέει :

«Σοῦ εἶπα νὰ πιστεύης καὶ θὰ ἴδης τὴ δύναμη τοῦ Θοῦ».

‘Οταν ξεσκέπασαν τὸν τάφο ὁ Χριστὸς ἐπλησίασε, ὑψώσε τὰ χέρια του καὶ προσευχήθηκε :

«Πατέρα μου ποὺ εἶσαι στοὺς οὐρανούς. Σὲ εύχαριστῷ γιατὶ ἄκουσες πάντοτε τὶς προσευχές μου !” Ακουσέ με καὶ τὴ φορὰ αὐτὴ γιὰ νὰ ἴδῃ ὁ λαός τὴ δύναμή Σου καὶ νὰ δοξάσῃ ἐσένα ποὺ μὲ ἔστειλες στὸν κόσμο».

“Επειτα φώναξε δυνατά :

«Λάζαρε, δεῦρο ἔξω ! »

Στὴ στιγμὴ τὸ νεκρὸ πτῶμα ἐπῆρε ζωὴ καὶ προσπαθοῦσε νὰ σηκωθῇ.

Ἡ ἀνάσταση τοῦ Λαζάρου

Τότε ὁ Κύριος λέει :

« Λύσετε τὸν ἀπὸ τὰ σάββανα κι ἀφῆστε τὸν νὰ περπατήσῃ ».

Ἡ χαρὰ τῆς Μαρίας καὶ τῆς Μάρθας, ποὺ ξανάβλεπαν ζωντανὸ τὸν ἀδελφό τους, ἥταν ἀπερίγραπτη. Μὰ καὶ δῆλοι οἱ Ἰουδαῖοι ποὺ ἐίδαν τὸ θαῦμα χάρηκαν καὶ πίστεψαν στὸν Κύριο, πῶς εἶναι Υἱὸς τοῦ Θεοῦ.

Τὴν ἀνάσταση τοῦ Λαζάρου τῇ γιορτάζουμε τὸ Σάββατο ποὺ ἔρχεται πρὶν ἀπὸ τὴν Κυριακὴ τῶν Βαΐων.

Στή γιορτὴ αὐτὴ ψέλνονύν τὸ τροπάριο :

« *Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν
πρὸ τοῦ σοῦ πάθους πιστούμενος
ἐκ ρενοῶν ἥγειρας
τὸν Λάζαρον, Χριστὲ ὁ Θεός
ὅθεν καὶ ἡμεῖς ὡς οἱ παῖδες,
τὰ τῆς νίκης σύμβολα φέροντες,
Σοὶ τῷ νικητῇ τοῦ θανάτου βοῶμεν:
Ωσανά δὲν τοῖς Ὑψίστοις
εὐλόγημένος δὲξοχόμενος
ἐν δυρματὶ Κυρίου* ».

Η ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ

‘Ο Ἰησοῦς καὶ ὁ Ζακχαῖος

Μιά ήμέρα ἦρθε δὲ Ἰησοῦς στὴν Ἱεριχώ. Μόλις τὸ ἔμαθαν οἱ ἄνθρωποι ἐτρεξαν χαρούμενοι γιὰ νὰ ἴδουν τὸ Σωτήρα καὶ ν' ἀκούσουν τὰ θεῖα λόγια του.

Ἄναμεσα σ' αὐτοὺς ἦλθε καὶ ἔνας κοντόσωμος τελώνης ποὺ ὠνομαζόταν Ζακχαῖος.

Αὐτὸς δὲ τελώνης ἦταν πολὺ πλούσιος, ἀλλὰ καὶ ἀμαρτωλός. Ἡθελε λοιπὸν κι αὐτὸς νὰ ἴδῃ τὸν Κύριο μὰ δὲν μποροῦσε. Τὸ πλῆθος τοῦ κόσμου ἦταν τόσο, ὥστε ὁ δυστυχῆς Ζακχαῖος μάταια γύριζε ἀπὸ ἔδω καὶ ἀπὸ ἑκεῖ, μάταια σηκωνόταν στὶς μύτες τῶν ποδιῶν του, γιατὶ οἱ μπροστινοί του τὸν ἐμπόδιζαν. Καὶ ἐνῷ δὲν ἤξερε τί νὰ κάμη, βλέπει μιὰ συκομουριὰ νὰ εἴναι κοντά στὸ δρόμο ἀπ' ὅπου θὰ περνοῦσε ὁ Χριστός. Τρέχει κι ἀνεβαίνει ἐπάνω. Ἀπὸ ἑκεῖ θὰ τὰ ἔβλεπε ὅλα.

“Οταν πλησίασε ὁ Χριστὸς ἑκεῖ καὶ τὸν εἶδε πάνω στὸ δέντρο τοῦ λέει:

«Ζακχαῖε κατέβα κάτω. Σήμερα θὰ μείνω στὸ σπίτι σου».

‘Ο Ζακχαῖος χαρούμενος κατέβηκε γρήγορα ἀπὸ τὴ συκομουριά, εὐχαρίστησε τὸν Κύριο καὶ τὸν ὠδήγησε στὸ σπίτι του.

“Οταν δύως οἱ Γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι, εἶδαν, πὼς ὁ Χριστὸς καταδέχτηκε νὰ πάη στὸ σπίτι τοῦ Ζακχαίου, τοῦ τελώνη, ποὺ τὸν θεωροῦσε ὅλος ὁ κόσμος ἀμαρτωλό, ἄρχισαν ν' ἀγανακτοῦν καὶ νὰ κατακρίνουν τὸν Ἰησοῦ.

‘Ο Ζακχαῖος πάλι τόσο πολὺ ἐνθουσιάστηκε ἀπὸ τὴν τιμὴ ποὺ τοῦ ἔκανε ὁ Κύριος νὰ πάη στὸ σπίτι του, ὥστε Τοῦ λέει:

«Ἴδου Κύριε τὰ μισὰ ὑπάρχοντά μου τὰ δίνω στοὺς φτωχούς, καὶ ἀν καμιὰ φορά ἐζήμιωσα κανέναν ἄδικα, τώρα τοῦ τὸ δίνω τετραπλάσιο!»

‘Ο Ἰησοῦς εὐχαριστήθηκε ἀπὸ τὰ λόγια τοῦ Ζακχαίου καὶ εἶπε:

«Σήμερα ἔγινε σωτηρία στὸ σπίτι αὐτό, γιατὶ καὶ ὁ Ζακχαῖος εἴναι πλάσμα τοῦ Θεοῦ. Κι ἔγῳ ἦρθα στὸν κόσμο γιὰ νὰ σώσω τοὺς ἀμαρτωλούς».

Ο Ἰησοῦς καὶ ἡ Σαμαρείτιδα

Μιὰ φορὰ ὁ Χριστὸς ἐπέστρεφε ἀπὸ τὴν Ἰουδαία στὴ Γαλιλαία καὶ ἀναγκαστικά ἔπρεπε νὰ περάσῃ ἀπὸ τὴν Σαμάρεια, ποὺ ἦταν ἀνάμεσα στὶς δυὸς αὐτὲς ἐπαρχίες.

Κατὰ τὸ μεσημέρι ἔφτασε ἔξω ἀπὸ τὴν πόλη τῆς Σαμάρειας Σιχάρῳ καὶ σταμάτησε νὰ ξεκουραστῇ λίγο, κοντά στὸ περίφημο πηγάδι τοῦ Ἱακώβ.

Μόλις ἔφτασαν ἑκεῖ, οἱ μαθητές του πῆγαν μέσα στὴν πόλη γιὰ ν' ἀγοράσουν τροφὲς καὶ ὁ Κύριος ἔμεινε μόνος.

Σὲ λίγο ἔρχεται στὸ πηγάδι μιὰ γυναίκα Σαμαρείτιδα νὰ βγὰλῃ νερό.

‘Ο Ἰησοῦς τότε τῆς λέει :

« Δός μου σὲ παρακαλῶ λίγο νερὸν νὰ πιῶ ».

‘Η Σαμαρείτιδα τοῦ ἀποκρίθηκε :

« Πῶς ἐσὺ ποὺ εἶσαι Ἰουδαῖος, ζητᾶς νερὸν ἀπὸ γυναίκα Σαμαρείτιδα, ἀφοῦ ξέρεις ὅτι δὲν ἔχουν καμιὰ σχέση οἱ Ἰουδαῖοι μὲ τοὺς Σαμαρεῖτες ; »

Στὰ λόγια τῆς ἀποκρίθηκε ὁ Ἰησοῦς :

« Ἀν ἔχερες ποιὸς εἰμαι ἐγώ, ποὺ σοῦ ζητῶ νερό, θὰ ζητοῦσες ἐσὺ ἀπὸ ἐμένα νὰ σοῦ δώσω τὸ ὄνδωρ τῆς ζωῆς ».

‘Ο Ἰησοῦς τῆς λέει πάλι :

« Ὁποιος πίνει ἀπ' αὐτὸν τὸ νερό, τὸ δικό σου, πάλι θὰ διψάσῃ, μὰ δποιος πιῇ ἀπὸ τὸ νερὸν ποὺ θὰ δώσω ἐγώ, δὲ θὰ διψάσῃ ποτὲ στὴ ζωή του ».

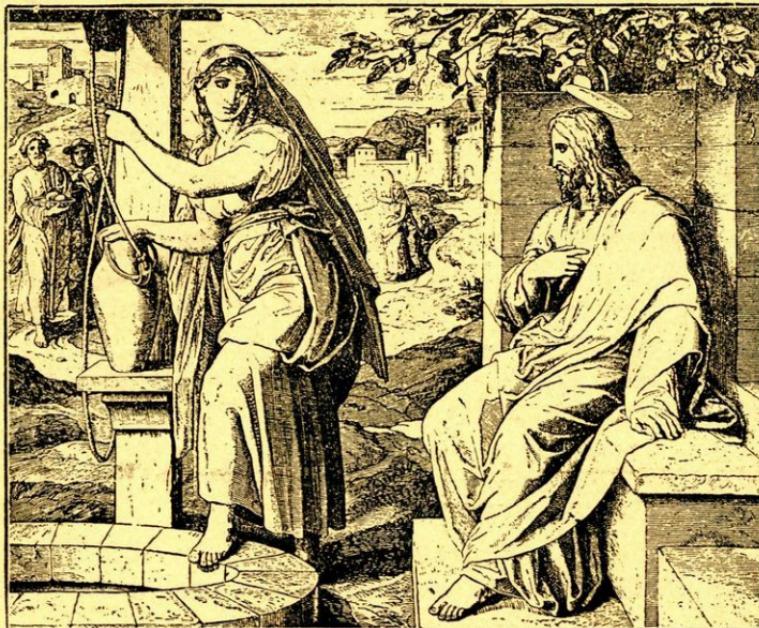
‘Η Σαμαρείτιδα δὲν ἐνόησε τὴ σημασία ποὺ εἶχαν τὰ λόγια τοῦ Χριστοῦ καὶ τὸν παρακαλεῖ :

« Κύριε, δός μου νὰ πιῶ ἀπὸ αὐτὸν τὸ νερό γιὰ νὰ μὴ διψῶ καὶ νὰ μὴν ἔρχωμαι ἐδῶ κάθε μέρα καὶ κουράζωμαι ».

‘Η συζήτηση ἔξακολούθησε καὶ ὁ Χριστὸς βρῆκε εὔκαιρία καὶ εἶπε στὴ Σαμαρείτιδα πολλὰ ἀπὸ τὴ ζωή της καὶ τὶς ἀμαρτίες, ποὺ εἶχε κάμει.

‘Η Σαμαρείτιδα ἐθαύμασε ἀπὸ δσα ἄκουσε καὶ γι' αὐτὸν τοῦ εἶπε :

« Κύριε, βλέπω πῶς εἶσαι προφήτης. Δίδαξέ με λοιπὸν σὲ παρακαλῶ, ποῦ πρέπει νὰ προσκυνᾶμε τὸ Θεόν ; Στὸ ὄρος Γαριζίν, ποὺ τὸ λατρεύομε ἔμεῖς οἱ Σαμαρεῖτες ἢ στὸ ναὸν τῆς

‘Ο Ἰησοῦς καὶ ἡ Σαμαρείτιδα
Ιερουσαλήμ, ὅπου τὸν προσκυνοῦν οἱ Ἰουδαῖοι ; Ποιὸ εἶναι τό
σωστό ;

‘Ο Ἰησοῦς τῆς ἀπάντηπε :

« Γυναίκα Σαμαρείτιδα ! Ὁ Θεὸς εἶναι πνεῦμα καὶ βρί-
σκεται παντοῦ. Οἱ ἄνθραποι μποροῦν νὰ τὸν προσκυνοῦν ὅπου
κι ἀν βρίσκωνται ».

‘Η γυναίκα ἔπειτα ξαναλέει :

« Γνωρίζω ὅμως, Κύριε. δτι ἔρχεται ὁ Μεσσίας, ποὺ λέγε-
ται Χριστὸς καὶ θὰ μᾶς διδάξῃ αὐτὰ τὰ πράγματα ».

«Ἐγώ ποὺ τώρα σοῦ μιλῶ είμαι ὁ Μεσσίας », τῆς ἀποκρί-
θηκε ὁ Κύριος.

‘Εκείνη τὴ στιγμὴ ἥρθαν καὶ οἱ μαθητὲς μὲ τὶς τροφὲς καὶ
ἐθαύμασαν, ποὺ εἶδαν τὸ Διδάσκαλό τους νὰ μιλάῃ μὲ τὴ Σα-
μαρείτιδα.

Στὸ μεταξὺ ἡ γυναίκα γεμάτη χαρά, γιὰ ὅσα εἶδε κι ἄκου-
σε, ἀφήνει τὴν ύδρια τῆς καὶ τρέχει στὴν πόλη νὰ τ’ ἀναγγείλη
στοὺς πατριῶτες τῆς.

Οι Σαμαρεῖτες μόλις τὰ ἀκουσαν ἔτρεξαν νὰ πᾶνε νὰ
ἴδοιν τὸν Χριστό.

Οἱ μαθητὲς ἐκείνη τὴ στιγμὴ ἐκαλοῦσαν τὸν Ἰησοῦν νὰ κα-
θήσῃ γιά νὰ φᾶνε.

Ἐκεῖνος δῶμας βλέποντας τὸ λαὸν νὰ ἔρχεται ἀπὸ τὴν πόλην
τοὺς εἶπε :

«Τὸ δικό μου φαγητὸν εἶναι νὰ πράττω τὸ θέλημα Αὐτοῦ,
ποὺ μὲ ἔστειλε καὶ νὰ τελειώσω τὸ ἔργο Του».

Στὸ μεταξὺ οἱ Σαμαρεῖτες ἐπλησίασαν, εὐχαριστήθηκαν
πολύ, ποὺ ἦρθε στὴ χώρα τους δὲν Ἰησοῦν καὶ τὸν παρεκάλεσαν
νὰ μείνῃ στὴν πόλη τους.

Πραγματικὰ ἔμεινε ἐκεῖνος δυὸς ἡμέρες καὶ ἐδίδαξε.
Πολλοὶ ἐπίστεψαν σ' αὐτὸν κι ἔλεγαν στὴ Σαμαρεῖτιδα :

«Δὲν πιστέψαμε στὸν Χριστὸν ἐπειδὴ μᾶς μίλησες ἐσύ, παρὰ
γιατὶ τὸν ἀκούσαμε μόνοι μας καὶ ὅμολογοῦμε ὅτι ἀληθινὰ
Αὐτὸς εἶναι δὲν Σωτῆρας.

‘Ο Χριστὸς εὔλογεῖ τὰ παιδιά

‘Ο καλός μας Χριστὸς εἶχε καρδιὰ γεμάτη καλωσύνη κι
ἀγαποῦσε πολὺ τοὺς ἀνθρώπους. Μὰ πιὸ πολὺ ἀγαποῦσε τὰ
φρόνιμα παιδιά.

Κάποια φορὰ ποὺ βρισκόταν στὰ σύνορα τῆς Ἰουδαίας εἰ-
χαν συγκεντρωθεῖ πάρα πολλοὶ καὶ ἀκουγαν τὰ θεῖα λό-
για Του.

Τὴν ὥρα ἐκείνη πολλὲς μητέρες ἔφεραν τὰ τέκνα τους στὸν
Κύριο γιά νὰ τὰ εὐλόγηση. Μὰ οἱ μαθητὲς τὶς ἐμπόδιζαν νὰ
πλησιάσουν.

‘Ο Ἰησοῦς ἀκουσε τὸ θόρυβο, ἐσταμάτησε τὴ διδασκαλία
Του καὶ εἶπε λίγο θυμωμένος :

«Ἀφῆστε τὰ παιδιά νὰ ἔρχωνται σὲ μένα. Μὴν τὰ ἐμπο-
δίζετε, γιατὶ αὐτὰ θὰ κληρονομήσουν τὴν αἰώνια βασιλεία!
“Οποιος δὲν ἔχει καρδιὰ ἀθώα σὰν τοῦ μικροῦ παιδιοῦ δὲν θὰ
εἰσέλθῃ στὴ βασιλεία τῶν οὐρανῶν».

Καὶ ἀφοῦ εἶπε αὐτὰ τὰ λόγια, πῆρε τὰ παιδιά στὶς ἀγκά-
λες του, τοὺς μίλησε μὲ καλωσύνη καὶ ἀφοῦ ἔβαλε τὰ ἄγια
χέρια Του στὴν κεφαλή τους τὰ εὐλόγησε.

‘Ο Ιησοῦς εὐλογεῖ τὰ παιδία

‘Η παραβολή τοῦ ἄφρονα πλουσίου

Πολλές φορές δὲ Χριστὸς ἐκεῖ ποὺ δίδασκε συμβούλευε τοὺς ἀνθρώπους νὰ μὴ δίνουν προσοχὴ στὰ ἀγαθά, ποὺ βλέπουν στὸν κόσμο τοῦτο.

«Προσέχετε» τοὺς εἶπε κάποτε, «νὰ φυλάγεστε ἀπὸ τὴν πλεονεξία, γιατὶ δὲν τὴν εὐλογεῖ. Θὰ σᾶς διηγηθῶ μιὰ παραβολὴ καὶ θὰ καταλάβετε καλύτερα αὐτὸ ποὺ σᾶς λέγω»:

Μιὰ χρονιὰ τὰ χωράφια ἐνὸς πλουσίου ἀνθρώπου ἔκαμαν τόσα πολλὰ εἰσόδηματα, ώστε δὲν εἶχε ποὺ νὰ τὰ βάλῃ.

— Τί νὰ κάμω; συλλογιζόταν· οἱ ἀποθῆκες μου εἶναι μικρὲς καὶ δὲν ἔχω ποῦ νὰ συνάξω τοὺς καρπούς μου.

Πολλές ἡμέρες τὸν ἐβασάνιζαν αὐτὲς οἱ σκέψεις. Τέλος ἐπῆρε τὴν ἀπόφασην:

— Τοῦτο θὰ κάμω! Θὰ κατεδαφίσω τὶς ἀποθῆκες μου, θὰ οἰκοδημήσω μεγαλύτερες καὶ θὰ συνάξω ἐκεῖ τὰ γεννήματά

μου καὶ τὰ ἀγαθά μου. Καὶ τότε θὰ εἰπῶ στὴν ψυχή μου : Ψυχὴ ἔχεις πολλά ἀγαθά καὶ γιὰ πολλά χρόνια. Φάγε, πίε καὶ εύφραίνου !

“Οταν ἐτελείωσε τὸ σχέδιό του καὶ μὲ πολλοὺς κόπους συγκέκτρωσε στὶς ἀποθῆκες τοὺς καρπούς του, ἔρχεται ὁ Θεὸς καὶ τοῦ λέει :

—'Ανόητε, αὐτὴ τὴ νύχτα θὰ πεθάνης. Τὰ ἀγαθὰ δῆμως ποὺ ἔτοιμασες σὲ ποιὸν θὰ μείνουν ;

Καὶ ἀφοῦ ἐτελείωσε ὁ Χριστὸς τὴν παραβολὴν ἐπρόσθεσε στοὺς ἀκροατές του :

«Ἔτσι τιμωροῦνται οἱ ἄνθρωποι ποὺ φροντίζουν μόνον γιὰ τὰ ἀγαθὰ τοῦ κόσμου τούτου καὶ δὲν ἔνδιαφέρονται νὰ πλουτίζουν τὴν ψυχὴ τους μὲ ἔργα καλά, ποὺ ἀγαπάει ὁ Θεός !»

‘Η παραβολὴ τοῦ Τελώνη καὶ τοῦ Φαρισαίου

Σὲ μιὰ δμιูลία του ὁ Χριστὸς θέλησε νὰ διδάξῃ τοὺς ἀνθρώπους, ὅτι ἡ ταπεινοφροσύνη ἀνυψώνει τὸν ἄνθρωπο ὥς τὸ Θεό, ἐνῷ ἡ ὑπερηφάνεια ποὺ εἶναι κακό ἐλάττωμα, τὸν ταπεινώνει.

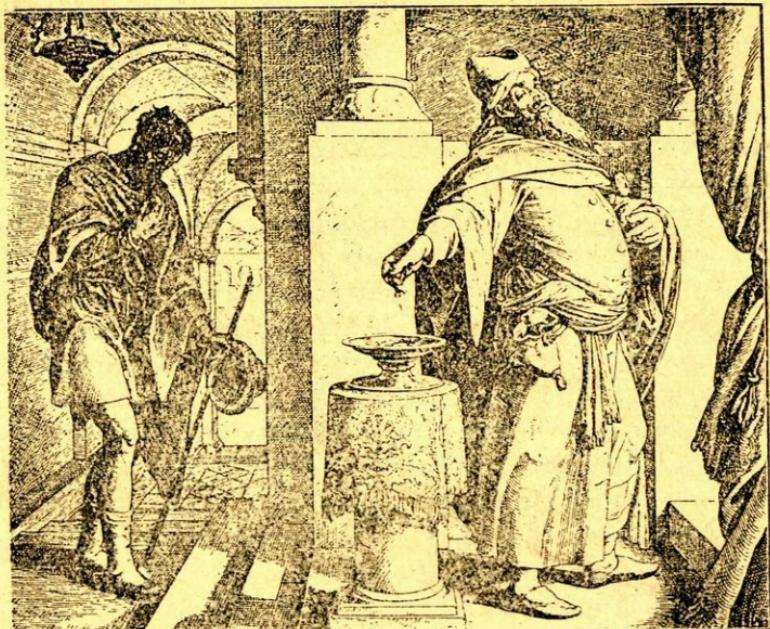
‘Εκείνη τὴν ἐποχὴν οἱ Φαρισαῖοι ἐθεωροῦσαν τὸν ἔαυτό τους εὐσεβὴν καὶ δίκαιο, γι’ αὐτὸ περιφρονοῦσαν τοὺς ἄλλους καὶ τοὺς ἔλεγαν ἀμαρτωλούς. Καὶ πιὸ πολὺ ἀμαρτωλούς ἐθεωροῦσαν τοὺς Τελώνες.

‘Απ’ αὐτὸ πῆρε ἀφορμὴν ὁ Χριστὸς καὶ εἶπε αὐτὴν τὴν παραβολὴν :

« Δυὸς ἄνθρωποι ἀνέβηκαν μιὰ μέρα στὸ ἱερὸ γιὰ νὰ προσευχηθοῦν. Ὁ ἔνας ἦταν Φαρισαῖος κι ὁ ἄλλος Τελώνης. Ὁ Φαρισαῖος ἐστάθηκε περήφανα μπροστά στὸ θυσιαστήριο, πρόσφερε θυμίαμα, ἐσήκωσε τὰ μάτια του πρὸς τὸν οὐρανὸ καὶ ἄρχισε νὰ λέητ :

— Θεέ μου σ’ εὐχαριστῶ, γιατὶ δὲν εἶμαι καθὼς οἱ ἄλλοι ἀνθρώποι, κλέπτης, ἀδικος, ἀσωτος, ἀμαρτωλὸς ἢ σὰν αὐτὸν ἔδω τὸν Τελώνη. Ἐγὼ νηστεύω δυὸ φορές τὴν ἔβδομάδα καὶ δίνω ἔλεημοσύνη τὸ δέκατο ἀπὸ ἔκεινα ποὺ ἔχω.

‘Ο Τελώνης ἐστάθηκε μακριὰ ἀπὸ τὸ θυσιαστήριο καὶ δὲν ἐτολμοῦσε οὕτε τὰ μάτια του νὰ σηκώσῃ στὸν οὐρανό, παρὰ

Ο Τελώνης καὶ δὲ Φαρισαῖος

μὲ συντριμμένη καρδιά προσευχόταν παρακαλώντας.

— Θεέ μου ἐλέησέ με τὸν ἀμαρτωλό.

“Οταν ἐτελείωσε τὴν παραβολὴν ὁ Ἰησοῦς λέει στοὺς ἀκροατές του :

«Ἀληθινὰ σᾶς λέγω ὅτι ὁ Θεὸς ἐσυγχώρεσε τὶς ἀμαρτίες τοῦ Τελώνη, τοῦ Φαρισαίου δύμας ὅχι».

“Ετσι μαθαίνομε πῶς δὲ Τελώνης ποὺ ἀναγνώρισε τὶς ἀμαρτίες του καὶ μετενόησε, συγχωρήθηκε ἀπὸ τό Θεό, ἐνῶ δὲ Φαρισαῖος δὲν συγχωρήθηκε.

Η παραβολὴ τῶν δέκα παρθένων

“Ο Χριστὸς γιὰ νὰ δείξῃ στοὺς ἀνθρώπους, πῶς πρέπει πάντα νὰ εἴμαστε ἔτοιμοι, γιατὶ δὲν ξέρουμε οὕτε τὴν ὥρα οὕτε τὴ στιγμή, ποὺ θὰ φύγωμε ἀπὸ τὸν κόσμο τοῦτο γιὰ τὴν ἄλλη ζωὴ, εἰπε τὴν παρακάτω παραβολὴ :

«Μιὰ φορὰ γινόταν ἔνας γάμος καί, σύμφωνα μὲ τὸ ἔθιμο

τοῦ τόπου, ἐβγῆκαν δέκα παρθένες μὲ τὰ φανάρια ἀπὸ τὸ σπίτι νὰ πᾶνε νὰ προϋπαντήσουν τὸ γαμπρό.

Οἱ πέντε ἀπ' αὐτές ἦταν προνοητικὲς καὶ ἀφοῦ ἐγέμισαν τὰ φανάρια τους λάδι, ἐπῆραν καὶ μαζί τους λίγο γιὰ νὰ ξανθάλουν, ὅταν θὰ ἐτελείωνε. Οἱ ἄλλες πέντε ἦταν μωρές καὶ δὲν ζκαμαν τὸ ἔδιο.

Ἐπειδὴ ὅμως ὁ γαμπρὸς ἀργοῦσε νὰ ἔρθῃ, οἱ δέκα παρθένες ἐνύσταξαν καὶ ἀποκοιμήθηκαν.

Κατὰ τὰ μεσάνυχτα τοὺς ἔξυπνησε μιὰ δυνατὴ φωνή:

— Νὰ ὁ γαμπρὸς ἔρχεται, ἐβγάτε νὰ τὸν προαπαντήσετε.

Ἐστηκώθηκαν οἱ δέκα παρθένες καὶ βιαστικὰ ἐτοίμαζαν τὰ φανάρια τους, ποὺ ἔσβυναν, γιατὶ εἶχε καῇ τὸ λάδι.

Οἱ πέντε φρόνιμες παρθένες ἔβαλαν λάδι ἀπὸ τὰ δοχεῖα ποὺ εἶχαν μαζί τους καὶ ἤταν ἔτοιμες. Οἱ πέντε μωρές ὅμως ἐζητοῦσαν ἀπὸ τὶς φρόνιμες λέγοντας:

— Δόστε καὶ σὲ μᾶς, σᾶς παρακαλοῦμε λίγο λάδι, γιατὶ τὰ φανάρια μας δὲν ἔχουν καὶ σβύνουν.

Ἐκεῖνες ἀπάντησαν:

— Δὲν ἔχομε ἀρκετὸ δυστυχῶς γιὰ νὰ σᾶς δώσωμε. Πηγαίνετε καλύτερα ν' ἀγοράσετε ἑκεῖ, ποὺ πωλοῦν.

Τρέχουν αὐτές γιὰ ν' ἀγοράσουν, μὰ στὸ μεταξὺ ἥρθε ὁ γαμπρὸς καὶ οἱ πέντε φρόνιμες τὸν ἀκολούθησαν καὶ μπῆκαν μαζὶ του στὸ σπίτι. "Ἐπειτα ἐκλείστηκε ἡ θύρα.

Σὲ λίγο ἔφτασαν καὶ οἱ μωρές. Χτύπησαν τὴν θύρα καὶ φώναξαν:

— Κύριε, Κύριε, ἄνοιξέ μας.

Μὰ ὁ γαμπρὸς ἀποκρίθηκε:

— Ἀληθινά σᾶς λέγω, πῶς δὲν σᾶς γνωρίζω ποιὲς εἶστε.

"Ἐτσι οἱ πέντε μωρές παρθένες ἔμειναν ἔξω τοῦ νυμφῶνος!

'Αφοῦ τελείωσε ἡ παραβολὴ ὁ Χριστὸς εἶπε: «Προσέχετε νὰ εἶστε πάντοτε ἔτοιμοι, γιατὶ δὲν γνωρίζετε οὕτε τὴν ὥρα οὕτε τὴ στιγμὴ ποὺ θὰ ἔλθω νὰ κρίνω τὸν κόσμο γιὰ τὶς πράξεις του!»

Ἡ παραβολὴ τοῦ καλοῦ Σαμαρείτη

Κάποιος Ἰουδαῖος νομικὸς θέλησε νὰ πειράξῃ μιὰ μέρα τὸν Ἰησοῦν καὶ τὸν ρωτάει:

« Διδάσκαλε, τί πρέπει νὰ κάμω γιὰ νὰ κληρονομήσω τὴν αἰώνια ζωή; »

‘Ο Ἰησοῦς τοῦ ἀπαντᾷει:

«Ἐσύ εἶσαι νομικός καὶ ξέρεις, τί εἶναι γραμμένο στὸ νόμο».

‘Ἐκεῖνος τότε λέει :

«Νὰ ἀγαπήσῃς τὸν Κύριο τὸ Θεό σου μὲ δλη σου τὴν καρδιὰ καὶ μὲ δλη σου τὴν ψυχή, καὶ τὸν πλησίον σου σὰν τὸν ἑαυτό σου».

‘Ο Χριστὸς τοῦ ἀποκρίθηκε :

«Πολὺ σωστά ἀπάντησες· αὐτὰ νὰ κάνης καὶ θὰ κληρονομήσῃς τὴν αἰώνια ζωή».

‘Ο νομικός ἐκείνη τῇ στιγμῇ γιὰ νὰ δικαιολογηθῇ ξαναρωτᾷει :

«Μὰ Κύριε, δὲ γνωρίζω ποιὸς εἶναι ὁ πλησίον μου».

«Θὰ τὸν μάθης ἀμέσως», τοῦ λέει ὁ Χριστός· καὶ διηγήθηκε τὴν παρακάτω παραβολή :

«Ἐνας ἄνθρωπος κατέβαινε ἀπὸ τὴν Ἱερουσαλὴμ στὴν Ἱεριχώ. Ἄλλα στὸν δρόμο ἔπεσε στὰ χέρια τῶν ληστῶν, πού, ἀφοῦ τὸν ἐγύμνωσαν καὶ τὸν ἐπλήγωσαν, τὸν ἀφῆσαν μισοπεθαμένο κι ἔφυγαν.

Σὲ λίγο ἐπέρασε ἀπὸ τὸ μέρος ἐκεῖνο ἔνας ἵερεας· μὰ μόλις τὸν ἀντίκρυσε, παραμέρισε ἀπ’ τὸ δρόμο, προσπέρασε κι ἔφυγε.

“Ἐπειτα ἀπὸ λίγη ὥρα περνάει ἔνας Λευτῆς (βοηθὸς τοῦ ἱερέα) καὶ ἔκαμε κι αὐτὸς τὸ ἔδιο.

Τέλος ἐπέρασε ἀπὸ ἐκεῖ ἔνας Σαμαρείτης. Αὐτὸς μόλις εἶδε τὸν πληγώμενο νὰ ὑποφέρῃ, τὸν ἐσπλαχνίστηκε. κατέβηκε ἀπὸ τὸ ζῶο του καὶ ἐπλησίασε· ἔβγαλε ἀπὸ τὸ δισάκκι του κρασὶ καὶ λάδι, ἔπλυνε τὶς πληγές του καὶ τὶς ἔδεσε. “Ἐπειτα τὸν ἀνέβασε στὸ ζῶο του καὶ τὸν ἔφερε σ’ ἔνα ξενοδοχεῖο, ὅπου τὸν περιποιήθηκε δλη τὴν νύχτα.

Τὴν ἄλλη μέρα πρὶν ξεκινήσῃ, ἔκάλεσε τὸν ξενοδόχο καὶ τοῦ λέει :

«Νὰ περιποιηθῆς τὸν ἀσθενῆ ὅσο μπορεῖς. Πάρε τώρα δύο δηνάρια γι’ αὐτὸ κι ἀν ξοδέψης περισσότερα, ἔγὼ θὰ σὲ πληρώσω στὴν ἐπιστροφή μου».

Ο ἔλεήμονας Σαμαρείτης

“Οταν ἐτελείωσε τὴν παραβολὴν ὁ Χριστὸς ἐγύρισε στὸ νομικὸ καὶ τὸν ἐρώτησε :

«Ποιὸς ἀπὸ τοὺς τρεῖς αὐτοὺς σοῦ φαίνεται, πῶς εἶναι ὁ πλησίον στὸν πληγωμένο ;»

«Ἐκεῖνος ποὺ τὸν περιποιήθηκε», ἀπάντησε ὁ νομικός.

«Πήγαινε λοιπὸν» τοῦ λέει ὁ Κύριος «καὶ νὰ κάνης καὶ σὺ τὸ Ἰδιο».»

‘Απὸ τὴν παραβολὴν τοῦ Σαμαρείτη διδασκόμαστε κι ἐμεῖς πῶς πρέπει ν’ ἀγαπᾶμε καὶ νὰ βοηθᾶμε κάθε ἄνθρωπο, ποὺ δυστυχεῖ. Γιατὶ αὐτὸς εἶναι ὁ πλησίον, ποὺ μᾶς λέει ἡ Ἁγία Γραφή.

‘Η παραβολὴ τοῦ ἀσώτου υἱοῦ

‘Ο Ἰησοῦς θέλοντας νὰ διδάξῃ τὴν εὔσπλαχνία τοῦ Θεοῦ γιὰ τοὺς ἀμαρτωλοὺς ἀνθρώπους καὶ τὴν χαρὰ του, δταν τοὺς βλέπη νὰ μετανοοῦν εἶπε τὴν παρακάτω παραβολὴν.

« "Ενας πατέρας είχε δυό παιδιά. Ό μικρότερος μιά μέρα είπε στὸν πατέρα του.

— Πατέρα δῶσε μου τὸ μερίδιό μου ἀπὸ τὴν περιουσία μας γιατὶ θὰ φύγω.

‘Ο καλὸς πατέρας, ἀφοῦ ἐμοίρασε τὴν περιουσία, ἔδωκε μὲν προθυμία σ’ αὐτὸν δ, τι ἐπρεπε νὰ πάρῃ.

“Ετσι σὲ λίγες μέρες δὲ νεώτερος γιός του, ἀφοῦ πῆρε τὸ μερίδιό του ἀνεχώρησε γιὰ χώρα μακρινή. Ἐκεῖ ἔζησε ἄσωτη ζωὴ καὶ ἐσπατάλησε δλη του τὴν περιουσία.

“Οταν πιὰ ἐξόδεψε δλα του τὰ χρήματα, ἀρχισε νὰ ὑποφέρῃ. Ἔτυχε μάλιστα τότε στὴ χώρα ἐκείνη νὰ ἔρθη φοβερὴ πείνα καὶ δὲ ἄσωτος υἱός, τὰ στερήθηκε δλα, ἀκόμα κι αὐτὸ τὸ ψωμί.

Γι’ αὐτὸ ἀναγκάστηκε καὶ πῆγε σὲ κάποιο νοικούρη καὶ τὸν παρακάλεσε νὰ τοῦ δώσῃ ἐργασία γιὰ νὰ μὴ πεθάνῃ ἀπὸ τὴν πείνα. Ό νοικούρης αὐτὸς τὸν ἔστειλε τότε στοὺς ἀγροὺς νὰ φυλάῃ τοὺς χοίρους του.

‘Ο ἄσωτος υἱός ἔζοῦσε καὶ προσπαθοῦσε νὰ γεμίζῃ τὴν κοιλιά του μὲ ξυλοκέρατα ἀπὸ ἐκεῖνα, ποὺ ἔτρωγαν οἱ χοῖροι. Σὲ τέτοια κατάσταση ἔφτασε.

Μὰ ἐνῷ βρισκόταν σ’ αὐτὴ τὴν ἀθλιότητα συνήρθε στὸν ἔαυτό του κι ἀρχισε νὰ σκέφτεται.

— Πόσοι δοῦλοι, ἀλήθεια, τοῦ πατέρα μου ἔχουν ἀφθονο ψωμί, ἐνῷ ἔγῳ πεθαίνω ἀπὸ τὴν πείνα. “Ω! δὲν μπορῶ νὰ ὑποφέρω πιά. Θὰ σηκωθῶ νὰ πάω στὸν πατέρα μου καὶ θὰ τοῦ εἰπῶ :

— Πατέρα, ἀμάρτησα στὸν ούρανὸ καὶ ἐνώπιόν σου! Δὲν εἶμαι ἄξιος πιὰ νὰ λέγωμαι γιός σου. Πάρε με γιὰ ὑπηρέτη σου.

Αὐτὸ σκέφθηκε καὶ τὸ ἔκαμε.

“Οταν ἐπλησίασε τὸ πατρικό του σπίτι, τὸν εἶδε δὲ πατέρας του ἀπὸ μακριὰ καὶ τὸν ἐλυπήθηκε, ποὺ ἔρχόταν σ’ αὐτὴν τὴν κατάσταση. Ἔτρεξε γρήγορα τὸν ἀγκάλιασε καὶ τὸν ἐφιλοῦσε μὲ δάκρυα στὰ μάτια.

Τότε δὲ ἄσωτος εἶπε :

— Πατέρα ἀμάρτησα στὸν ούρανὸ καὶ ἐνώπιόν σου· δὲν εἶμαι ἄξιος νὰ δονομάζωμαι πιὰ γιός σου.

Ἡ ἐπιστροφὴ τοῦ ἄσωτου γιοῦ

‘Ο καλός πατέρας ἔκαμε, πώς δὲν ἄκουσε τὰ λόγια του αὐτά καὶ διέταξε τοὺς δούλους του:

— Νὰ ντύσετε τὸ γιό μου μὲ τὰ ροῦχα, ποὺ ἐφοροῦσε πρῶτα, νὰ τοῦ βάλετε στὸ χέρι δακτυλίδι καὶ ύποδήματα στὰ πόδια. Καὶ ἀκόμα νὰ σφάξετε τὸ μόσχο τὸ σιτευτὸ γιὰ νὰ φᾶμε καὶ γὰ εὐφρανθοῦμε, γιατὶ ὁ γιός μου αὐτὸς ἦταν νεκρὸς καὶ ἀναστήθηκε, ἦταν χαμένος καὶ βρέθηκε.

Οἱ ύπηρέτες τὰ ἑτοίμασαν δλα σύμφωνα μὲ τὴν παραγγελία τοῦ κυρίου τους καὶ σὲ λίγη ὥρα ἡ διασκέδαση ἀρχισε.

Καὶ ἐνῶ διασκέδαζαν ἔρχεται ἀπὸ τοὺς ἀγροὺς ὁ μεγαλύτερος γιός. Μόλις ἄκουσε τὴ διασκέδαση καὶ τὴ μουσικὴ κάλεσε ἐνα δοῦλο καὶ ἐρώτησε νὰ μάθῃ, γιατὶ γίνονται δλα αὐτά.

‘Ο δοῦλος τοῦ τὰ εἶπε δλα.

‘Εκεῖνος τότε ὠργίστηκε πολὺ καὶ δὲν ἤθελε νὰ μπῇ μέσα στὸ σπίτι. ‘Ο πατέρας του, ποὺ ἔμαθε αὐτό, βγῆκε καὶ τὸν παρακαλοῦσε νὰ μπῇ. ‘Αλλὰ αὐτὸς ἐπέμενε καὶ εἶπε στὸν πατέρα του:

— Έγώ πατέρα, σὲ δουλεύω τόσα χρόνια καὶ πάντοτε ἐφύλαγα τίς ἔντολές σου, μὰ ποτὲ δὲν μοῦ ἔδωκες ἔνα ἑρίφιο γιὰ νὰ διασκεδάσω μὲ τοὺς φίλους μου. Τώρα ποὺ ἥρθε ὁ γιός σου, αὐτὸς ποὺ κατέφαγε τὴν περιουσία σου, βλέπω πῶς ἔσφαξες γι' αὐτὸν τὸ μόσχο τὸν σιτευτό.

Στὰ λόγια του ὁ καλὸς πατέρας τοῦ ἀπαντάει :

— Τέκνο μου, ἐσὺ εἶσαι πάντα μαζί μου καὶ κάθε τι, ποὺ ἔχω ἑγώ, εἶναι καὶ δικό σου. Γι' αὐτὸν τὸν λόγο δὲν ἔπρεπε νὰ δργίζεσαι· ἔπρεπε ναρθῆς κι ἐσὺ νὰ εύφρανθῆς καὶ νὰ χαρῆς, γιατὶ ὁ ἀδελφός σου ἦταν νεκρός καὶ ἀναστήθηκε, ἥταν χαμένος καὶ ἀνευρέθηκε».

'Απὸ τὴν παραβολὴν αὐτὴν ἐμεῖς διδασκόμαστε, πῶς ὅποιος ἀπομακρύνεται ἀπὸ τὸ Θεό γίνεται δυστυχής. Καὶ ἀκόμα πῶς ὁ Κύριος εἶναι εὐσπλαχνικὸς καὶ συγχωράει καὶ δέχεται μὲ χαρὰ τοὺς ἀμαρτωλούς, ποὺ μετανοοῦν, ὅπως ὁ πατέρας συγχωρεσε τὸν ἄσωτο υἱό του.

ΤΑ ΠΑΘΗ ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ

Ἡ εἰσοδος τοῦ Ἰησοῦ στὰ Ἱεροσόλυμα

"Ἐξι ἡμέρες πρὶν ἀπὸ τὸ Πάσχα ὁ Χριστὸς βρισκόταν στὴ Βηθανίᾳ.

Οἱ Γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι ἦταν πολὺ ὠργισμένοι ἐναντίον του, γιατὶ μὲ τὴ διδασκαλία του καὶ τὰ θαύματά του ἔπαιρνε τὸ λαό μὲ τὸ μέρος του. "Υστερα μάλιστα ἀπὸ τὴν ἀνάσταση τοῦ Λαζάρου ὠργίστηκαν ἀκόμα περισσότερο καὶ ἄρχισαν νὰ σκέφτωνται νὰ τὸν συλλάβουν, καὶ νὰ τὸν θανατώσουν.

"Ο Ἰησοῦς σὰν παντογνώστης ποὺ ἦταν, τὰ γνώριζε ὅλα αὐτά. "Ηξερε πῶς θὰ τὸν συλλάβουν, ἀν πήγαινε στὰ Ἱεροσόλυμα.

Μ' ὅλα ταῦτα, θέλησε νὰ ἔρθῃ στὴν Ἱερὴ πόλη γιὰ νὰ γιορτάσῃ τὸ Πάσχα. Ἔπῆρε λοιπὸν τοὺς μαθητές του καὶ ξεκίνησαν. Καινὴ Διαθήκη - Δ. Γιαννιᾶ

Ἡ εἰσοδος τοῦ Ἰησοῦ εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα

“Οταν ἔφθασαν κοντά στὰ Ἱεροσόλυμα ἐσταμάτησε ὁ Ἰησοῦς καὶ λέει σὲ δυὸ μαθητές του:

«Πηγαίνετε σ' αὐτὸ τὸ χωριὸ ποὺ φαίνεται ἀπέναντι. Θά βρήτε ἑκεῖ ἔνα πῶλον δεμένο, ποὺ στὴ ράχη του. δὲν ἔχει καθίσει κανεὶς ἀκόμα, νὰ τὸν πάρετε καὶ νὰ τὸν φέρετε ἔδω. "Αν σᾶς ἔμποδίσῃ κανεὶς νὰ τοῦ εἴπητε πώς τὸν ἔχει ἀνάγκη ὁ Κύριος».

Οἱ μαθητὲς πῆγαν καὶ σὲ λίγο τὸν ἔφεραν.”Εστρωσαν στὴ ράχη τοῦ ὄνου τὰ ἴματιά τους καὶ ἐπάνω ἐκάθισε ὁ Χριστός.

“Ἐτσι ἐπροχώρησαν γιὰ τὴν Ἱερούσαλήμ, ὅπου εἶχε συγκεντρωθῆ πολὺς κόσμος γιὰ νὰ γιορτάσῃ τὸ Πάσχα.

Μόλις διαδόθηκε ἡ εἰδῆση πῶς ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς, δλος ἑκεῖνος ὁ λαός, ἄντρες, γυναῖκες καὶ παιδιά τρέχουν νὰ τὸν ὑποδεχτοῦν κρατώντας στὰ χέρια τους βάια (κλαδιά) ἀπό φοίνικες. “Ἄλλοι ἔστρωναν τὰ ἴματιά τους στὸ δρόμο, ποὺ θὰ περνοῦσε ὁ Χριστός, ἄλλοι ἔκοβαν κλαδιά κι ἔστρωναν, κι ὅλοι

μαζὶ κι αὐτοί, ποὺ ἐπήγαιναν μπροστά κι ἔκεῖνοι ποὺ ἀκολουθοῦσαν, ἔκραζαν μεγαλόφωνα :

«'Ωσανά τῷ Υἱῷ Δαυΐδ· εύλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου».

Μερικοὶ Γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι βλέποντας μὲ φθόνο τὴ δόξα τοῦ Ἰησοῦ, τὸν ἐπλησίασαν καὶ τοῦ εἰπαν :

«Διδάσκαλε λέγε στὸ λαὸν νὰ σωπάσῃ».

Ἐκεῖνος τότε τοὺς ἀποκρίθηκε :

«Ἐὰν αὐτοὶ σιωπήσουν, θὰ βγάλουν φωνὴ καὶ οἱ πέτρες ἀκόμη».

‘Ολόκληρη ἡ πόλη τῆς Ἱερουσαλήμ ἐσείστηκε ἀπὸ τὴ θριαμβευτικὴ αὐτὴ εἰσοδο τοῦ Ἰησοῦ καὶ ὅλος ὁ λαὸς ἔλεγε :

«Αὐτὸς εἶναι ὁ Ἰησοῦς, ὁ προφήτης ποὺ κατάγεται ἀπὸ τὴ Ναζαρὲτ τῆς Γαλιλαίας».

‘Η ἐκκλησία μας τὴν ύποδοχὴν αὐτὴ τοῦ Χριστοῦ τὴ γιορτάζει τὴν Κυριακὴν τῶν Βαΐων, ποὺ ἔρχεται μιὰ ἑβδομάδα πρὶν ἀπὸ τὸ Πάσχα.

‘Η ἐκδίωξη τῶν ἐμπόρων ἀπὸ τὸ Ναὸ

“Οταν ὁ Ἰησοῦς μὲ τοὺς μαθητές του ἔφτασαν στὴν Ἱερουσαλήμ, ἐπῆγαν κατ’ εύθείαν στὸ ναό. Ἐκεῖ στὸ προαύλιο εἶχαν μαζευτὴ διάφοροι ἐμπόροι καὶ πουλαῦσαν τὶς πραμάτειες τους, ὥστε ἡ ὄψη τοῦ ναοῦ ἔδινε τὴν ἐντύπωση λαϊκῆς ἀγορᾶς.

Μόλις ἀντίκρυσε αὐτὴ τὴν κατάσταση δι Κύριος δὲν κρατήθηκε. Κατασκεύασε μὲ σχοινιὰ ἔνα φραγγέλιο (μαστίγιο) καὶ τοὺς ἔξεδίωξε ἀπὸ ἐκεὶ ὅλους, ἐμπόρους, ἀργυραμοιβούς καὶ ζῶα καὶ ἀναποδογύρισε τὰ τραπέζια τους λέγοντας :

«Μὴν κάνετε τὸν οἶκον τοῦ Πατρός μου οἶκον ἐμπορίου. Δὲ γνωρίζετε, πώς αὐτὸς εἶναι οἶκος προσευχῆς γιὰ ὅλα τὰ ἔθνη ;»

Ἐκεῖνοι τότε τὸν ἔρωτησαν :

«Καὶ μὲ ποιὸ δικαίωμα ἔσù τὰ κάνεις αὐτά ;»

‘Ο Ἰησοῦς ἀποκρίθηκε :

«Καταλύσατε αὐτὸν τὸ ναὸν καὶ ἔγὼ θὰ τὸν ξανακάνω σὲ τρεῖς ἡμέρες».

Οἱ Ἰουδαῖοι ποὺ τὸν ἀκουσαν ὠργίστηκαν καὶ εἰπαν :

«Ο ναός αύτός ἐκτιζόταν 46 χρόνια ἀπὸ τοὺς προγόνους μας καὶ σὺ θὰ τὸν ἔσανακάμης σὲ τρεῖς μόνον ἡμέρες;»

Τὰ εἶπαν αὐτὰ γιατὶ δέν κατάλαβαν τὰ λόγια τοῦ Χριστοῦ, ποὺ ἐνοοῦσε ὅτι θὰ θανατωθῇ καὶ θὰ ἀναστηθῇ σὲ τρεῖς ἡμέρες.

“Υστερα ἀπὸ τὸ ἐπεισόδιο αύτὸ δὲ Ἰησοῦς ἀρχισε νὰ διδάσκῃ τὸ λαὸ καὶ νὰ θεραπεύῃ τοὺς ἀσθενεῖς.

“Οταν βράδυασε παράλαβε τοὺς μαθητές του καὶ ἦρθε στὴ Βηθανία, ὅπου πέρασαν τὴν νύχτα.

‘Ο Ἰησοῦς κατηγορεῖ τοὺς Φαρισαίους

’Αφοῦ ξημέρωσε ἡ Μεγάλη Δευτέρα ὁ Ἰησοῦς γύρισε πάλι στὸ Ναὸ τῆς Ιερουσαλήμ, ὅπου ἔμεινε ὅλη τὴν ἡμέρα διδάσκοντας τὸ λαὸ μὲ διάφορες παραβολές καὶ θεραπεύοντας τοὺς ἀσθενεῖς, χωλούς, τυφλούς καὶ παραλυτικούς.

’Αργά τὸ βράδυ βγῆκε ἀπὸ τὸ Ναὸ καὶ μαζὶ μὲ τοὺς μαθητές του ἦρθε ἔξω ἀπὸ τὴν πόλη.

* * *

Τὴ Μεγάλη Τρίτη ξαναγύρισε στὸ Ναό. ’Εκεῖ μὲ λαχτάρα τὸν περίμενε ὅπως πάντα ἔνα ἀμέτρητο πλῆθος ἀπὸ προσκυνητές, ποὺ ἥθελαν νὰ ἀκούσουν τὰ θεῖα λόγια του.

‘Ο Χριστὸς ἐπέρασε τὸ στενὸ διάδρομο, ποὺ ἀνοιχτῆκε ἀνάμεσα στὸ λαὸ κι ἀνέβηκε στὸ βῆμα γιὰ νὰ ἀρχίσῃ τὴ διδασκαλία του.

Πολλὲς φορὲς μέχρι τώρα στὰ κηρύγματά του ὁ Κύριος κατηγοροῦσε τοὺς Γραμματεῖς καὶ τοὺς Φαρισαίους γιὰ τὰ κακὰ ἔργα τους. Γι’ αὐτὸ ἐκεῖνοι τὸν ἐμισοῦσαν καὶ ζητοῦσαν πῶς νὰ τὸν καταστρέψουν.

Νόμισαν λοιπόν, ὅτι ἐκείνη τὴν ἡμέρα βρῆκαν τὴν κατάληλη εὐκαιρία νὰ τὸν παρουσιάσουν ώς ἐπαναστάτη κατὰ τῆς ἔξουσίας τῶν Ρωμαίων. ”Ετσι ἐπίστευαν, πὼς θὰ ἐπιτύχουν καλλίτερα τὸν σκοπό τους.

Μὰ ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἐνόησε τὰ σχέδιά τους καὶ ἀρχισε ἐναντίον τους ἔνα σφοδρότατο κατηγορητήριο λέγοντας μὲ αύστηρὸ τόνο :

«Γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριτές, διδάσκετε τὸ λαὸν νὰ ἔκτελῇ δόσα δόρζει ὁ Μωσαϊκὸς νόμος, μὰ ἐσεῖς οἱ ἕδιοι δὲν τὰ ἔκτελεῖτε. "Οταν κάνετε τὸ καλό, τὸ κάνετε γιὰ νὰ σᾶς βλέπη ὁ κόσμος καὶ δχι ἀπὸ ἀγάπη.

Φορεῖτε μακριὰ ἐνδύματα καὶ κρεμᾶτε στὸ στῆθος σας πολύτιμα φυλαχτὰ γιὰ νὰ κάνετε τὴν ἐντύπωση, πῶς εἶστε δίκαιοι καὶ ὀγαθοὶ ἄνθρωποι.

Παντοῦ παίρνετε τὴν πρωτοκαθεδρία στὰ δεῖπνα καὶ στὶς συναγωγές. Καὶ σᾶς ἀρέσει νὰ σᾶς χαιρετοῦν οἱ ἄνθρωποι, ὅπου σᾶς συναντοῦν. Ξεχνᾶτε δόμως, πῶς εἶναι μάταιες δλες αὐτὲς οἱ τιμές.

Ἄλλοιμονό σας, Γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριτές, ποὺ ἀρπάζετε τὰ σπίτια ἀπὸ τίς χῆρες καὶ τοὺς ἀδυνάτους, ἐνῷ προφασίζεστε ὅτι εἶστε δίκαιοι καὶ ἵκετεύετε τὸ Θεὸν μὲ μεγάλες προσευχές.

Ὑποκριτές, ἀλλοίμονό σας! Ἐσεῖς ἐμποδίζετε τοὺς ἀνθρώπους νὰ εἰσέλθουν στὴ Βασιλεία τῶν οὐρανῶν. Ἐσεῖς διδάσκετε τοὺς ἄνθρωπους νὰ δρκίζωνται μὲ τόση εὔκολία, ὥστε νὰ καταντοῦν γρήγορα στὴν ψευδορκία.

Εἶστε δδηγοὶ τυφλοί, ποὺ καθαρίζετε ἀπὸ τὸ ποτήρι σας τὸν κώνωπα καὶ καταπίνετε τὴν κάμηλο.

«Ούαὶ ὑμῖν», Γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριτές. Ὁμοιάζετε μὲ τάφους ἀσβεστωμένους, ποὺ μέσα ἔχουν δστὰ καὶ ἀκαθαρσία. "Ετσι καὶ σεῖς ἔχετε μέσα στὴν ψυχή σας τὴν ὑποκρισία καὶ τὴν ἀνομία.

Εἶστε γιοὶ ἔκείνων ποὺ ἐφόνευσαν τοὺς προφῆτες. Ἐγὼ θὰ σᾶς στείλω νέους προφῆτες τοὺς ἀποστόλους, γιὰ νὰ σᾶς κηρύξουν τὸ λόγο τοῦ Θεοῦ καὶ νὰ σᾶς ἐπαναφέρουν στὴν ἀληθινὴ πίστη, ἀλλὰ ἐσεῖς θὰ τοὺς δείρετε στὶς συναγωγές σας, θὰ τοὺς καταδιώξετε ἀπὸ τὴν πόλη αὐτή, θὰ τοὺς φονεύσετε καὶ θὰ τοὺς σταυρώσετε.

Γι' αὐτὸν θὰ ἔλθῃ ἐναντίον σας ἡ Θεία δίκη αύστηρή, ὅπως ἤλθε καὶ κατὰ τῶν πατέρων σας».

Καὶ ἐτελείωσε τὴν διμιλία του ἔτσι:

«Ἴερουσαλήμ, Ἱερουσαλήμ, ποὺ φονεύεις τοὺς προφῆτες καὶ λιθοβολεῖς τοὺς ἀπεσταλμένους τοῦ Θεοῦ, πόσες φορές ἥθελησα νὰ περιμαζέψω καὶ νὰ προστατέψω τὰ ἀμαρτωλὰ

τέκνα σου, ὅπως περιμαζεύῃ ἡ ὄρνιθα τοὺς νεοσσούς της κάτω ἀπὸ τὶς φτερούγες της, ἀλλὰ δὲ μὲν πάκουσαν. Καὶ ἰδοὺ τώρα ἀφήνεται ὁ οἶκος αὐτὸς ἔρημος χωρὶς τὴν προστασία τοῦ Θεοῦ».

Τὸ συνέδριο τῶν Ἰουδαίων καὶ ἡ προδοσία τοῦ Ἰούδα

Οἱ Ἰουδαῖοι ἀρχιερεῖς, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι φθονοῦσαν τὸ Χριστὸ γιὰ τὰ θαύματά του, γιὰ τὴ διδασκαλία του καὶ ἀκόμα γιατὶ ὁ λαὸς τὸν ἀγαποῦσε κι ἔτρεχε σὰ μελίσσι κοντά του νὰ τὸν ἰδῃ καὶ νὰ τὸν ἀκούσῃ.

Μὰ πιὸ πολὺ μισοῦσαν τὸν καλό μας Χριστό, ποὺ τοὺς κατηγοροῦσε γιὰ τὴν ύποκρισία τους. Γι’ αὐτὸ ζητοῦσαν νὰ βροῦν εὔκαιρία νὰ τὸν ἔξαφανίσουν ἀπὸ τὸ πρόσωπο τῆς γῆς.

Γιὰ τὸν κακοῦργο αὐτὸ σκοπό τους συγκεντρώθηκαν στὸ σπίτι τοῦ ἀρχιερέα Καϊάφα ὅλοι ὅσοι λάβαιναν μέρος στὸ ἀνώτατο συνέδριο τῶν Ἰουδαίων, δηλαδὴ ἀρχιερεῖς καὶ πρεσβύτεροι, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι.

‘Η συνεδρίαση βάσταξε πάρα πολύ. Τέλος ἀποφάσισαν νὰ συλλάβουν τὸ Χριστὸ καὶ νὰ τὸν θανατώσουν. Ἡθελαν ὅμως νὰ κάμουν τὴν ἐγκληματικὴ αὐτὴ πράξη τους κατὰ τέτοιον τρόπο, ὥστε νὰ μὴ γίνη θόρυβος στὸ λαό, ποὺ εἶχε συγκεντρωθῆ ἐκεῖ πολὺς γιὰ νὰ γιορτάσῃ τὸ Πάσχα. Γιατὶ ἤξεραν ὅτι ὁ λαός ἀγαποῦσε τὸ Χριστὸ καὶ τὸν ἐλάτρευε.

‘Η σκέψη πῶς νὰ τὸν συλλάβουν τοὺς βασάνιζε πολὺ καὶ ἡ συνεδρίασή τους δὲν ἐτελείωνε. Καὶ ἐνῷ βρίσκονταν σὲ ἀμηχανία, παρουσιάστηκε μπροστά τους ὁ καταραμένος Ἰούδας Ἰσκαριώτης, μαθητὴς τοῦ Κυρίου καὶ τοὺς εἶπε:

«Ἐγὼ μπορῶ νὰ σᾶς παραδώσω τὸν Ἰησοῦν. Τὶ μοῦ δίνετε»;

‘Εκεῖνοι ἔχάρηκαν ἀπὸ τὴν ἀπροσδόκητη αὐτὴ πρόταση τοῦ προδότη καὶ τοῦ πρόσφεραν τριάκοντα ἀργύρια.

‘Ο φιλάργυρος καὶ ἔλεεινὸς Ἰούδας ἔμεινε σύμφωνος. Πήρε τὰ χρήματα καὶ ζητοῦσε νὰ βρῇ τὴν εὔκαιρία νὰ παραδώσῃ τὸν Ἰησοῦν στοὺς Ἰουδαίους σὲ μέρος κατάλληλο, ὥστε νὰ τὸν συλλάβουν χωρὶς θόρυβο.

“Οταν έγίνονταν δλα αύτά ὁ Χριστὸς βρισκόταν στὴ Βηθανία στὸ σπίτι τοῦ Σίμωνος τοῦ λεπροῦ.

Ο μυστικὸς δεῖπνος

Τὴν ἐπομένη μέρα, δηλαδὴ τὴ Μέγαλη Πέμπτη, ἀρχιζε τὸ Πάσχα, ἡ μεγάλη γιορτὴ τῶν Ἰουδαίων, ποὺ τὴ γιόρταζαν γιὰ νὰ θυμοῦνται τὴ φυγὴ τους ἀπὸ τὴν Αἴγυπτο.

Ο Ἰησοῦς πλένει τὰ πόδια τῶν μαθητῶν του

‘Ο Χριστὸς θέλησε φέτος νὰ γιορτάσῃ καὶ νὰ φάη μαζὶ μὲ τοὺς μαθητές του τὸ Πάσχα. Γι’ αὐτὸ οἱ μαθητές του τὸν ρώτησαν :

«Κύριε, ποὺ θέλεις νὰ γιορτάσουμε τὸ Πάσχα;»

‘Ο Χριστὸς τότε ἀνέθεσε στοὺς δυὸ μαθητές του τὸν Πέτρο καὶ τὸν Ἰωάννη νὰ μεταβοῦν στὰ Ἱεροσόλυμα γιὰ νὰ τὸ προετοιμάσουν.

«“Οταν θὰ μπῆτε στὴν πόλη” τοὺς εἶπε, θὰ συναντήσετε ἔναν ἄνθρωπο μὲ μιὰ στάμνα νερὸ στὸν δῶμο νὰ τὸν ἀκο-

λουθήσετε καὶ νὰ μπῆτε στὸ σπίτι ποὺ θὰ μπῇ κι αὐτός καὶ νὰ πῆτε στὸν οἰκοδεσπότη νὰ σᾶς δείξῃ τὸ μέρος, όπου θὰ φάγω μαζὶ μὲ τοὺς μαθητές μου τὸ Πάσχα. Ἐκεῖνος θὰ σᾶς δείξῃ ἔνα μεγάλο ἀνώγειο στρωμμένο. Ἐκεῖ νὰ ἐτοιμάσετε γιὰ τὸ Πάσχα».

“Ἐτσι κι ἔγινε.

Τὸ βράδυ ἦρθε ὁ Κύριος μὲ τοὺς ὑπόλοιπους μαθητές του, βρῆκαν τὸ τραπέζι ἐτοιμό καὶ κάθισαν. Μαζὶ τους ἦταν καὶ ὁ Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώτης, ποὺ τίποτε ἄλλο δὲν ἐσκεφτόταν, παρὰ πῶς νὰ προδώσῃ τὸν Διδάσκαλό του.

“Οταν ἔκουράστηκαν, εἶπε ὁ Ἰησοῦς στοὺς μαθητές του :

«Μεγάλη ἐπιθυμία ἔχω νὰ φᾶμε μαζὶ τὸ πάσχα αὐτὸ πρὶν χωριστοῦμε»

“Ἐπειτα θέλοντας νὰ δώσῃ τὸ παράδειγμα, ὅτι πρέπει νὰ εἴμαστε ταπεινοὶ ἐπῆρε μιὰ λεκάνη μὲ νερὸ καὶ μιὰ πετσέτα καὶ ἀρχισε νὰ πλένῃ τὰ πόδια τῶν μαθητῶν του.

“Υστερα κάθισαν γιὰ νὰ φᾶνε.

Σὲ λίγο διακόπτει ὁ Ἰησοῦς τὴν ἡσυχία καὶ λέει ταραγμένος :

«Σᾶς βεβαιώνω, πῶς ἔνας ἀπὸ σᾶς θὰ μὲ προδώσῃ».

‘Ο λόγος αὐτὸς κατετάραξε τοὺς μαθητές του καὶ ἐρωτοῦσαν ὁ ἔνας ὕστερα ἀπὸ τὸν ἄλλο :

«Μήπως εἴμαι ἐγὼ Κύριε;»

‘Ο Ἰησοῦς δὲν ἀπαντοῦσε.

Τότε ὁ Πέτρος κάνει νόημα στὸν Ἰωάννη, ποὺ καθόταν δίπλα στὸν Κύριο νὰ τὸν ρωτήσῃ. ‘Ο Ἰωάννης σκύβει πρὸς τὸν Ἰησοῦ καὶ λέει :

«Κύριε ποι ὃς εἶναι ὁ προδότης;»

‘Ο Κύριος ἀπαντάει :

«Ἐίναι ἐκεῖνος ποὺ θὰ τοῦ δώσω τὸ τεμάχιο αὐτὸ τοῦ ἄρτου βουτηγμένο στὸ πιάτο». Καὶ ἀμέσως βούτηξε τὸν ἄρτο στὸ πιάτο καὶ τὸν ἔδωκε στὸν Ἰούδα λέγοντάς του :

«“Ο, τι σκοπεύεις νὰ κάμης, κάμε το γρήγορα».

‘Ο καταραμένος ὁ Ἰούδας ἐπῆρε τὸν ἄρτο καὶ βγῆκε ἔξω ἐνῶ ἀπὸ τοὺς μαθητές κανένας δὲν κατάλαβε τὶ ἐσήμαιναν τὰ λόγια τοῦ Ἰησοῦ.

"Επειτα δέ Κύριος ἐπῆρε ἔναν ἄρτο, τὸν εὐλόγησε, τὸν ἔκοψε καὶ τὸν ἐμοίρασε λέγοντας :

«Λάβετε, φάγετε, τοῦτο εἶναι τὸ σῶμα μου».

Μετὰ ἐπῆρε τὸ ποτήρι γεμάτο οἶνο, τὸ εὐλόγησε καὶ δίνοντάς το στοὺς μαθητές του νὰ πιοῦν εἶπε :

«Πιέτε ἀπ' αὐτὸ δόλοι· τοῦτο εἶναι τὸ αἷμα μου».

'Αφοῦ ἥπιαν δόλοι ἔξακολούθησαν τὸ φαγητό.

"Επειτα εἶπε πάλι δέ Ιησοῦς στοὺς μαθητές του :

«Τέκνα μου, λίγες δύρες θὰ μείνω ἀκόμη μαζί σας. Ἐσεῖς νὰ ἀγαπᾶτε δέ ἔνας τὸν ἄλλο, ὅπως κι ἔγώ σᾶς ἀγάπησα. "Αν εἶστε ἀγαπημένοι θὰ σᾶς ἀναγνωρίζουν οἱ ἀνθρωποι, δτι εἶστε μαθητές μου».

"Εκείνη τὴ στιγμὴ ρώτησε δέ Πέτρος :

«Ποῦ θὰ πᾶς, Κύριε; »

'Ο Ιησοῦς τοῦ ἀποκριθήκε :

«'Εκεῖ ποὺ πηγαίνω, δὲν μπορεῖς νὰ μὲ ἀκολουθήσῃς τώρα, ἀλλὰ θαρρήσ ὕστερα ἀπὸ καιρό! »

'Ο Πέτρος τότε τοῦ λέει :

«Κύριε, γιατὶ δὲ μπορῶ νὰ σὲ ἀκολουθήσω τώρα; Εἶμαι ξτοιμός νὰ πάω μαζί σου στὴ φυλακὴ καὶ στὸ θάνατο».

«'Αληθινὰ σοῦ λέγω Πέτρο» τοῦ ἀπάντησε δέ Ιησοῦς «δτι ὡς δτου λαλήσῃ δέ πετεινὸς θὰ μὲ ἀρνηθῆς τρεῖς φορές».

"Ηταν μεσάνυχτα, δταν ἐτέλειωσε δέ μυστικός δεῖπνος. Τότε δέ Κύριος ἐπῆρε τοὺς μαθητές του καὶ ἐπῆγαν πρὸς τὸ δρός τῶν Ελαιῶν.

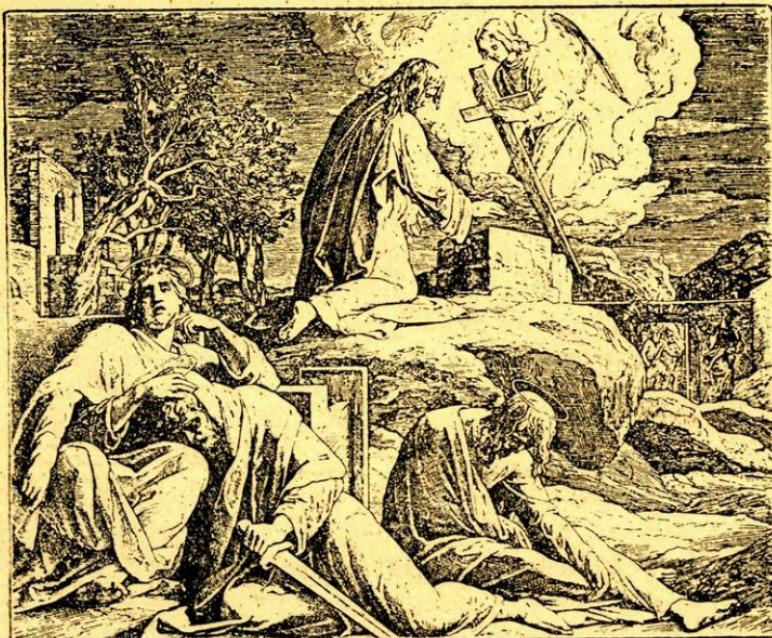
'Ο Ιησοῦς προσεύχεται στὸν κῆπο τῆς Γεθσημανῆς

"Εξω ἀπὸ τὴν Ιερουσαλήμ, στὸ δρός τῶν Ελαιῶν, βρισκόταν τὸ προάστειο Γεθσημανῆ. 'Εκεῖ ήταν ἔνας μεγάλος κῆπος, ὅπου ἐσυνήθιζε δέ Χριστὸς νὰ πηγαίνῃ γιὰ νὰ προσεύχεται.

"Οταν ἐτέλειωσε δέ μυστικός δεῖπνος δέ Ιησοῦς ὠδήγησε ἔκει τοὺς μαθητές του Στὸ δρόμο, ποὺ πήγαιναν, δὲν ὅμιλοῦσε κανένας, δόλοι ήταν σκεφτικοί.

Σὰν ἔφτασαν στὸν κῆπο τοὺς λέει :

«Καθήστε σεῖς ἐδῶ, ἔγώ θὰ πάω νὰ προσευχηθῶ».

Ο Ιησοῦς στὸν κῆπο τῆς Γεθσημανῆς

Πήρε μόνο μαζί του τοὺς τρεῖς μαθητές: τὸν Πετρο, τὸν Ἰάκωβο καὶ τὸν Ἰωάννη καὶ προχώρησε μέσα. Ἐνῷ περπατοῦσαν ἐσταμάτησε καὶ τοὺς λέει:

«Ἀπόψε εἶγαι περίλυπη ἡ ψυχὴ μου μέχρι θανάτου. Μείνετε ἐσீς ἔδω καὶ ἀγρυπνήτε μαζί μου».

«Ἐπειτα ἀπομακρύνθηκε λίγο, ἐγονάτισε, καὶ σκύβοντας ὡς τὴ γῇ προσεύχηθηκε:

«Πατέρα μὸν, ἀν εἰναι δυνατόν, ἀς μὴ τὸ πιῶ αὐτὸ τὸ πικρὸ ποτήρι τοῦ θανάτου. Ἄλλα ἀν ἐσύ τὸ θέλης, ἀς γίνη τὸ θέλημά Σου καὶ ὅχι τὸ δικό Μου».

Γυρίζει σὲ λίγο καὶ βρίσκει τοὺς τρεῖς μαθητές του νὰ κοιμῶνται. Τοὺς ἔξυπνησε καὶ τοὺς εἶπε:

«Δὲ μπορέσατε λοιπόν, οὕτε μιὰ μονάχα ὥρα ν' ἀγρυπνήσετε μαζί μου; Μείνετε ἄγρυπνοι γιὰ νὰ μὴ πέσετε σὲ πειρασμό».

‘Αφοῦ τοὺς εἶπε αὐτά, ἔφυγε γιὰ νὰ προσευχηθῆ καὶ πάλι.

‘Οταν ἐτελείωσε, ἐρχεται καὶ τοὺς βρίσκει καὶ τώρα νὰ κοι-

μωνται. Δὲν τοὺς ξύπνησε, παρὰ ξαναγύρισε καὶ προσευχήθηκε γιὰ τρίτη φορά.

Στὴν ἐπιστροφή του τοὺς βρῆκε πάλι νὰ κοιμῶνται.

Τοὺς πλησιάζει τοὺς ξυπνάει καὶ μὲ βαθὺ παράπονο τοὺς λέει :

«Κοιμᾶστε λοιπὸν καὶ ἀναπαύεστε. Σηκωθῆτε, νά ! ἔφτασε ὁ προδότης. Ἐλάτε νὰ πᾶμε νὰ βροῦμε καὶ τοὺς ἄλλους μαθητές ».

Ἡ σύλληψη τοῦ Ἰησοῦ

Τὴν στιγμὴν ποὺ ἔλεγε αὐτὰ τὰ λόγια ὁ Χριστός, παρουσιάζεται δὲ Ἰούδας στὸν κῆπο μὲ πολλοὺς στρατιῶτες, καὶ ὑπηρέτες τῶν ἀρχιερέων, ποὺ κρατοῦσαν ἄλλοι φανούς καὶ λαμπάδες, κι ἄλλοι μαχαίρια καὶ ξύλα.

‘Ο προδότης Ἰούδας εἶχε εἰπῆ ἀπὸ πρὶν στοὺς στρατιῶτες ποὺ δὲ γνώριζαν τὸ Χριστό : «Νὰ συλλάβετε ἐκεῖνον, ποὺ θὰ φιλήσω. Αὕτος θὰ εἶναι ὁ Ἰησοῦς ».

Μόλις ἐπλησίασαν λέει δὲ Κύριος :

«Ποιὸν ζητᾶτε ; »

Οἱ ἄνομοι Ἰουδαῖοι ἀπάντησαν :

«’Ιησοῦν τὸν Ναζωραῖον ».

‘Ο Χριστὸς τότε τοὺς λέει :

«Ἐγὼ εἶμαι ».

Τὴν ἴδια στιγμὴν δὲ Ἰούδας πλησίασε τὸν Ἰησοῦν καὶ λέγοντάς του «Χαῖρε Ραββί », τὸν ἐφίλησε.

‘Ο Κύριος τότε τὸν ρωτάει :

«’Ιούδα μὲ φίλημα προδίδεις τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ ; »

Καὶ συνάματα λέγει στοὺς στρατιῶτες πάλι :

«Ποιὸν ζητᾶτε ; »

«Τὸν Ἰησοῦν τὸ Ναζωραῖον » ἀπάντησαν ἐκεῖνοι.

«Σᾶς εἶπα πῶς ἐγὼ εἶμαι. Ἀφῆστε τοὺς ἄλλους ἐλεύθερους ».

Οἱ στρατιῶτες ἀμέσως τότε τὸν συνέλαβαν.

Οἱ μαθητὲς τοῦ Ἰησοῦ ταράχτηκαν καὶ μάλιστα ὁ Πέτρος δὲ βάσταξε τὸ θυμό του· τράβηξε τὴν μάχαιρά του κι ἔκοψε τὸ αὐτὶ ἐνδός ὑπηρέτη.

‘Ο Ιησοῦς γυρίζοντας τότε στὸν Πέτρο λέει:

«Πέτρε, Πέτρε, βάλε τὴν μάχαιράν σου στὴ θήκη της.» Οποιος μεταχειρίζεται μάχαιραν κατὰ τοῦ ἄλλου, μάχαιραν θὰ λάβῃ».

Καὶ τελειώνοντας τὰ λόγια του, πῆρε τὸ αὐτὶ τοῦ ύπηρέτη καὶ τὸ ἔβαλε στὴ θέση του. «Ἐπειτα γύρισε πρὸς τοὺς στρατιῶτες καὶ εἶπε:

«Μήπως μὲν νομίσατε ληστὴ καὶ ἥρθατε ἐναντίον μου μὲν μάχαιρες καὶ ξύλα; Κάθε ἡμέρα μὲν βλέπατε στὸ Ναό, δπου ἔδιδασκα, γιατὶ δὲ μὲν πιάνατε ἐκεῖ; Ἀλλὰ ἔτσι ἐπρεπε νὰ γίνη, γιὰ νὰ συμβοῦν ἐκεῖνα, πού λένε οἱ προφῆτες».

Οι μαθητὲς ὅστερα ἀπὸ αὐτὰ φοβήθηκαν καὶ ἐφυγαν ἀφήνοντας μονάχο τὸν ἀγαθό τους Διδάσκαλο. «Εμειναν μόνο ὁ Ἰωάννης καὶ ὁ Πέτρος, ποὺ παρακολουθοῦσαν τὴ συνοδεία ἀπὸ μακριά.

‘Ο Ιησοῦς μπροστά στὸ Συνέδριο

Οι στρατιῶτες, ἀφοῦ συνέλαβαν τὸν Ἰησοῦ, τὸν ὕδηγη-

‘Ο Ιησοῦς μπροστά στὸν “Αννα

σαν στὸ σπίτι τοῦ ἀρχιερέα "Αννα, ὅπου εἶχαν συγκεντρωθῆ πολλοὶ ἀρχιερεῖς, γραμματεῖς καὶ πρεσβύτεροι.

"Ο "Αννας, ὅταν εἶδε τὸ Χριστό, τὸν ρώτησε γιὰ τοὺς μαθητές του καὶ γιὰ τὴ διδασκαλία του.

'Ο 'Ιησοῦς τοῦ ἀποκρίθηκε :

«Ἐγὼ ἐδίδασκα πάντοτε φανερά. Τίποτε δὲν εἶπα κρυφά. Ρώτησε λοιπὸν ἐκείνους, πού μὲ ἄκουσαν».

Τότε ἔνας ὑπηρέτης ἔρραπισε τὸν 'Ιησοῦ λέγοντας :

«Μὲ αὐτὸν τὸν τρόπον ἀποκρίνεσαι στὸν ἀρχιερέα ;»

'Ο 'Ιησοῦς τοῦ ἀπάντησε :

«Ἀν ἐμίλησα ἀσχημα ἀπόδειξέ το, ἀν δμως μίλησα καλά, γιατὶ μὲ δέρνεις ;»

"Υστερα ἀπ' αὐτὰ ὁ "Αννας ἔστειλε τὸν 'Ιησοῦ δεμένο στὸν Καιάφα, ποὺ ἦταν πρῶτος ἀρχιερέας ἐκεῖνο τὸ χρόνο.

Ἡ ἄρνηση τοῦ Πέτρου

Εἴπαμε δτι ὁ 'Ιωάννης καὶ ὁ Πέτρος παρακολουθοῦσαν ἀπὸ μακριὰ τὸ Χριστό, ὅταν τὸν πῆραν οἱ στρατιῶτες.

Σὰν ἕφτασαν στὸ σπίτι τοῦ ἀρχιερέα "Αννα, ὁ 'Ιωάννης μπῆκε εὔκολα στὴν αὐλὴ μαζὶ μὲ τὸν 'Ιησοῦ καὶ τοὺς στρατιῶτες, γιατὶ ἦταν γνωστὸς στὸν ἀρχιερέα. 'Ο Πέτρος δμως ἔμεινε ἀπ' ἔξω, κοντὰ στὴν εἴσοδο τῆς αὐλῆς.

"Ο 'Ιωάννης μπῆκε μέσα, ἐμίλησε στὴ θυρωρὸ καὶ τὴν παρακάλεσε νὰ ἀφήσῃ καὶ τὸν Πέτρο νὰ περάσῃ. 'Εκείνη ἀφήνοντάς τον τοῦ λέει :

«Μήπως εἰσαι καὶ σὺ ἀπὸ τοὺς μαθητὲς τοῦ 'Ιησοῦ»;

«Οχι ! δὲν εἶμαι», ἀπάντησε ὁ Πέτρος.

Προχωρώντας στὴν αὐλὴ εἶδε νὰ εἶναι μαζεμένοι ὑπηρέτες καὶ στρατιῶτες κοντὰ στὴ φωτιά, γιατὶ ἔκανε φοβερὸ κρύο.

'Εκεὶ στάθηκε ὁ Πέτρος καὶ ἐπυρωνόταν.

"Οταν τὸν εἶδαν οἱ ὑπηρέτες τοῦ εἶπαν :

«Ἀλήθεια, σὺ εἰσαι μαθητὴς τοῦ 'Ιησοῦ· ἀπὸ τὴν προφορά σου φαίνεσαι, πῶς εἰσαι Γαλιλαῖος».

'Ο Πέτρος γιὰ δεύτερη φορὰ ἀρνήθηκε λέγοντας : «Δὲν εἶμαι».

Τότε ένας υπηρέτης συγγενής έκείνου, πού τοῦ ἔκοψε ὁ Πέτρος τὸ αὐτὶ, τοῦ εἶπε:

«Ἐσύ δέν ἡσουνα στὸν κῆπο μαζὶ μὲ τὸν Ἰησοῦν»;

«Ο Πέτρος ἀρνήθηκε πάλι γιὰ τρίτη φορά. Μὰ ἔκεινη τὴ στιγμὴ ἀκούστηκε ἡ φωνὴ τοῦ πετεινοῦ.

Τότε ὁ Πέτρος θυμήθηκε τὰ λόγια τοῦ Ἰησοῦ στὸ μυστικὸ δεῖπνο, πῶς θὰ τὸν ἀρνήθη τρεῖς φόρές πρὶν λαλήσῃ ὁ πετεινός, καὶ ἀφοῦ βγῆκε ἔξω ἔκλαψε πικρά.

‘Ο Ἰησοῦς στὸν Καϊάφα

‘Απὸ τὸ σπίτι τοῦ “Ἀννα ὡδήγησαν συνοδεία τὸν Κύριο στὸ σπίτι τοῦ πρώτου ἀρχιερέα τοῦ Καϊάφα. Ἐκεῖ εἶχε συγκεντρωθῆ τὸ συνέδριο τῶν Ἰουδαίων καὶ ζητοῦσαν νὰ βροῦν μιὰ ψεύτικη κατηγορία γιὰ νὰ τὸν θανατώσουν. Ἄλλὰ δὲν ἔβρισκαν, ἀν καὶ πολλοὶ ψευδομάρτυρες παρουσιάστηκαν.

Τέλος ἤρθαν δυὸς καὶ εἶπαν:

«Ἐμεῖς ἀκούσαμε αὐτὸν, καὶ ἔδειξαν τὸν Ἰησοῦ, νὰ λέη πῶς μπορεῖ νὰ γκρεμίσῃ τὸ ναὸ τοῦ Σολομώντα καὶ σὲ τρεῖς μέρες νὰ τὸν ξαναχτίσῃ».

Στὴν κατηγορία αὐτὴ ὁ Χριστὸς δὲν ἔδωκε καμμιὰ ἀπάντηση καὶ δὲν ἀρχιερέας τοῦ λέει:

«Δὲν ἀποκρίνεσαι τίποτε σὲ δσα λένε ἐναντίον σου;»

Καὶ πάλι δὲν ἀπαντάει.

‘Ο ἀρχιερέας τότε τοῦ λέει:

«Σὲ ἔξορκίζω στὸ δγομα τοῦ Θεοῦ, τοῦ αἰωνίου, λέγε μας, ἀν εἰσαι σὺ δὲν Χριστὸς δὲν Υἱὸς τοῦ Θεοῦ».

«Ναι ἔγὼ εἰμαι» τοῦ ἀποκρίθηκε δὲν Ἰησοῦς.

“Αμα ἀκουσε αὐτὰ δὲν ἀρχιερέας ἔσχισε τὰ ἐνδύματά του γιὰ νὰ δείξῃ τὴν ἀγανάκτησή του καὶ εἶπε στὸ συνέδριο:

«Ἀκούσατε δλοὶ σας ἀπὸ τὸ στόμα του, πῶς δὲν ἀνθρωπος αὐτὸς βλαστήμησε. Δὲν ἔχουμε ἀνάγκη ἀπὸ μάρτυρες, λοιπὸν τὶ ἀπόφαση θὰ λάβετε»;

“Ολοὶ τότε οἱ ἄνομοι ἀποκρίθηκαν.

«Εἶναι ἔνοχος θανάτου».

“Υστερ’ ἀπ’ αὐτὰ ἀρχισαν νὰ ἐμπαίζουν τὸ Χριστό. Ἄλλοι τὸν ἔφτυναν, ἄλλοι τὸν ἔβριζαν καὶ ἄλλοι τὸν ἔχτυποῦσαν λέ-

Τὸ τέλος τοῦ Ἰούδα

γοντας. «Προφήτεψε ποιός σὲ ἔχτυπησε». Καὶ οἱ ὑπηρέτες ἀκόμα τὸν ἐρράπιζαν.

‘Ο ἄκακος Χριστὸς ὑπόφερε ὅλα αὐτὰ τὰ μαρτύρια χωρὶς νὰ γογγύζῃ καθόλου.

Τὸ τέλος τοῦ Ἰούδα

‘Ο ἀπαίσιος Ἰούδας ὕστερα ἀπὸ τὴν κακὴν πράξη του δὲν ἔμεινε ἥσυχος. “Ἡθελε νὰ μάθη, τὶ θὰ ἀπογινόταν δὲ Χριστός. Ισως ἐνόμιζε, πῶς δὲν θὰ τοῦ ἔβαναν τόσο βαρειά τιμωρία.

‘Αλλὰ μόλις κατὰ τὸ πρωΐ τῆς Παρασκευῆς πληροφορήθηκε, στὸ σπίτι τοῦ Ἀρχιερέα Καϊάφα, ὅτι καταδικάστηκε σὲ θάνατο, μετανόησε γιὰ τὴν προδοσία πικρά. Τρέχει ἀμέσως στοὺς ἀρχιερεῖς καὶ δίνοντάς τους πίσω τὰ 30 ἀργύρια τοὺς λέει :

«Ἀμάρτησα γιατὶ σᾶς παρέδωκα αἶμα ἀθῶο».

«Τὶ μᾶς μέλει ἐμᾶς. Ἐσὺ θὰ κριθῆς γι' αὐτό», τοῦ ἀπάντησαν ἔκεῖνοι.

‘Ο ‘Ιούδας τότε τοὺς πέταξε τὰ χρήματα στὸ Ναὸν καὶ βαρειὰ μετανοημένος κι’ ἀπελπισμένος πῆγε καὶ κρεμάστηκε ἀπὸ ἔνα δέντρο. Εἶδε πῶς δὲν εἶχε πρόσωπο νὰ ζῇ στὸν κόσμον.

Οἱ ἀρχιερεῖς ἀφοῦ μάζεψαν τὰ τριάκοντα ἀργύρια ἀπεφάσισαν νὰ μὴ τὰ βάλουν στὸ θησαυροφυλάκιο τοῦ Ναοῦ, γιατὶ ἦταν τιμὴ αἴματος. Ἀλλὰ ἀγόρασαν μ’ αὐτὰ τὸν ἀγρὸ ἐνὸς κεραμέα γιὰ νὰ ἐνταφιάζουν ἔκει τοὺς ξένους. Γι’ αὐτὸ δὲ γρόδες ἔκεῖνος ὠνομάστηκε ἀγρὸς αἴματος.

‘Ο ‘Ιησοῦς στὸν Πιλάτο

Τὸ πρωτὶ τῆς Παρασκευῆς οἱ Ἰουδαῖοι ἔφεραν τὸ Χριστὸν στὸ Πραιτώριο, ὅπου ἔμενε ὁ ρωμαῖος διοικητὴς Πόντιος Πιλάτος.

“Ἐπρεπε ἡ ἀπόφαση τῆς καταδίκης τοῦ Ἰησοῦ νὰ ἐγκριθῇ καὶ ἀπὸ τὸν Πιλάτο, γιατὶ ἀλλοιῶς δὲ μποροῦσε νὰ ἐκτελεστῇ.

Τὴν συνοδεία τὴν ἀκολουθοῦσαν οἱ ἀρχιερεῖς, οἱ γραμματεῖς καὶ πολὺς ὄχλος.

“Οταν ἔφτασαν στὸ Πραιτώριο οἱ φρουροὶ μαζὶ μὲ τὸ Χριστὸν μπῆκαν μέσα, ἐνῶ ὁ ὄχλος καὶ οἱ ἀρχιερεῖς μὲ τοὺς γραμματεῖς ἔμειναν ἔξω, γιὰ νὰ μὴ μολυνθοῦν ἀπὸ τὴν καταδίκη, ὥστε νὰ γιορτάσουν τὸ Πάσχα καθαροί.

‘Ο Πιλάτος ἔξέτασε τὸ Χριστό, ἀλλὰ δὲ βρῆκε νὰ τὸν βαρύνῃ καμιὰ ἀπολύτως κατηγορία γι’ αὐτὸ διγῆκε ἔξω καὶ ρώτησε τοὺς Ἰουδαίους :

«Τί κακὸ ἔκαμε δ ἄνθρωπος αὐτός»;

«Ἄν δὲν ἦταν κακός, δὲν θὰ τὸν φέρναμε σὲ σένα», ἀπαντοῦν ἔκεῖνοι.

‘Ο ρωμαῖος διοικητὴς τότε τοὺς λέει :

«Λάβετέ τον καὶ κρίνετε τὸν σύμφωνα μὲ τοὺς νόμους σας».

«Ἐμεῖς δὲν ἔχουμε δικαίωμα νὰ καταδικάσωμε σὲ θάνατο κανένα».

‘Ο Πιλάτος μπαίνει πάλι μέσα σκεφτικός. Βρισκόταν σὲ ἀμηχανία. Ἀπὸ τὸ ἔνα μέρος ἔβρισκε διτὶ δὲ ο Χριστὸς ἦταν

άθωις καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο ἔβλεπε τὴν ἐπιμονὴν τῶν ἀρχιερέων καὶ τοῦ δῦλου.

Σὲ μιὰ στιγμὴ γυρίζει στὸ Χριστὸν καὶ τὸν ρωτάει:

«Σὺ εἶσαι ὁ βασιλιάς τῶν Ἰουδαίων;»

‘Ο Χριστὸς τοῦ ἀποκρίθηκε:

‘Η βασιλεία ἡ δική μου δὲν εἶναι σὲ τοῦτον τὸν κόσμον· ἀνὴταν ἐπίγειος, οἱ ὀπαδοί μου θὰ ἀγωνίζονται γιὰ νὰ μὴ μὲ συλλάβουν οἱ Ἰουδαῖοι.

«Λοιπὸν εἶσαι βασιλιάς»; Ξαναρωτάει ὁ Πιλάτος.

Καὶ ὁ Χριστὸς ἀπάντησε:

«Σὺ λέγεις, ὅτι εἶμαι βασιλιάς. Ἐγὼ ἥρθα στὸν κόσμο γιὰ νὰ διδάξω τὴν ἀλήθειαν. Γι’ αὐτὸν μόνο ἥρθα. Καὶ ὅποιος εἶναι ἀνθρωπὸς τῆς ἀληθείας ἀκούει τὴν διδασκαλία μου».

‘Ο Ρωμαῖος ἀρχοντας ἀφῆσε στὸ σημεῖο αὐτὸν τὴν συζήτηση, βγῆκε ἔξω καὶ εἶπε στοὺς Ἰουδαίους:

«Ἐγὼ δὲ βρίσκω καμιὰ ἐνοχὴν στὸν ἀνθρωπὸν αὐτὸν».

Στὰ λόγια του οἱ φθονεροὶ Ἰουδαῖοι φώναζαν δυνατά καὶ ἔλεγαν ὅτι ἔξεγείρει τὸ λαό σὲ ἐπανάσταση ἀπὸ τὴν Γαλιλαία ὡς τὴν Ἰουδαία.

‘Ο Πιλάτος μόλις ἀκούσει Γαλιλαία, ρώτησε ἀνὸν ὁ Χριστὸς εἶναι Γαλιλαῖος. Ἐκεῖνοι τοῦ ἀπάντησαν ὅτι πραγματικά εἶναι ἀπὸ τὴν Γαλιλαία.

Τότε ὁ Πιλάτος ἔστειλε τὸν Ἰησοῦν στὸν Ἡρώδη, τὸ διοικητὴ τῆς Γαλιλαίας ποὺ βρισκόταν ἐκεῖνες τις μέρες στὰ Ἱεροσόλυμα, γιατὶ δὲν ἥθελε νὰ καταδικάσῃ τὸν ἀθῶο Ἰησοῦν.

‘Ο Ἰησοῦς στὸν Ἡρώδη

‘Ο Ἡρώδης μόλις εἶδε τὸν Ἰησοῦν χάρηκε πολύ, γιατὶ ἐπιθυμοῦσε ἀπὸ πολὺν καιρὸν νὰ τὸν γνωρίσῃ. Εἶχε ἀκούσει πολλά γιὰ τὸν Κύριο. Μάλιστα εἶχε τὴν ἐλπίδα νὰ ξέρῃ καὶ κανένα θαῦμα.

‘Αρχισε λοιπὸν νὰ τὸν ρωτάει συνέχεια γιὰ δοσα τὸν κατηγοροῦσαν, μά ὁ Κύριος δὲν ἀπαντοῦσε. ‘Ολόγυρα ἔστέκονταν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς καὶ τὸν κατηγοροῦσαν μὲ θόρυβο ὅλην τὴν ὁρα.

‘Ο Ἡρώδης ἀφοῦ ἔβλεπε πῶς ὁ Χριστὸς δὲν μιλοῦσε, θύ-
Καινὴ Διαθήκη - Δ. Γιαννια
5

μωσε, τὸν ἔβρισε καὶ τὸν περίπαιξε κι αὐτὸς καὶ οἱ στρατιῶτες του. Κατόπιν τὸν ἔντυσε μὲνα λαμπρὸ ιμάτιο καὶ τὸν ἔστειλε πάλι στὸν Πιλάτο.

‘Ο ’Ιησοῦς καταδικάζεται σὲ δάνατο

‘Ο Πιλάτος, δταν ξαναπήγαν ἐκεῖ τὸν ’Ιησοῦ, κάλεσε τοὺς ἀρχιερεῖς, τοὺς ἄρχοντες καὶ τὸ λαό καὶ τοὺς λέει :

« Μοῦ φέρνετε τὸν ἄνθρωπο τοῦτο γιὰ στασιαστή. Ἐγώ. τὸν ἀνέκρινα καὶ δὲν βρῆκα νὰ ἔχῃ πράξη κανένα ἔγκλημα. Οὕτε δὲ ’Ηρώδης τοῦ βρῆκε τίποτε. Θὰ τὸν μαστιγώσω λοιπὸν καὶ θὰ τὸν ἀπολύσω ».

Καὶ συνέχισε:

« Γνωρίζετε, πῶς κάθε χρόνο στὴ γιορτὴ τοῦ Πάσχα συνηθίζουμε νὰ ἐλευθερώνουμε ἔναν κακούργο. Ἐχουμε, καθὼς ξέρετε, στὴ φυλακὴ τὸ φοιβερὸ ληστὴ Βαραββᾶ. Ποιὸν ἀπὸ τοὺς δυο δέλετε ν’ ἀπολύσω ; Τὸν Βαραββᾶ ἢ τὸν ’Ιησοῦ ;» Τὰ εἶπε αὐτὰ δὲ Πιλάτος γιατὶ εἶχε τὴν ἐλπίδα πῶς οἱ ’Ιουδαῖοι θὰ τοῦ ζητοῦσαν νὰ ἐλευθερώσῃ τὸν ἀθῶ οὐσι.

Μὰ οἱ ἀσεβεῖς ἐκεῖνοι μὲ μιὰ φωνὴ ἐκραύγασαν : Τὸ Βαραββᾶ, τὸ Βαραββᾶ ».

« Καὶ τὸν ’Ιησοῦ τί νὰ τὸν κάμω ;» Τοὺς λέει πάλι δὲ Πιλάτος.

‘Εκεῖνοι οἱ ἀχάριστοι φώναξαν ὅλοι μαζὶ :

« Ἄρον ἄρον, σταύρωσον αὐτόν ».

« Καὶ τὶ κακὸ ἔκαμε, γιὰ νὰ σταυρωθῇ ;» ρώτησε δὲ Πιλάτος.

‘Αλλὰ οἱ ἄνομοι ἐκραύγασαν πάλι :

« Σταύρωσον αὐτόν ».

“Επειτα δὲ Πιλάτος, ἀφοῦ μαστίγωσε τὸν ’Ιησοῦ τὸν παράδωσε στοὺς στρατιῶτες του. ‘Εκεῖνοι τότε τοῦ ἐπλεξαν ἔνα ἀκάνθινο στεφάνι καὶ τὸ φόρεσαν στὴν κεφαλή του· τὸν ἔντυσαν μ’ ἔνα κόκκινο ιμάτιο καὶ τοῦ ἔδωσαν στὸ χέρι ἔνα καλάμι γιὰ σκῆπτρο. “Υστερα γονυπετοῦσαν μπροστά του καὶ τοῦ ἔλεγαν γιὰ νὰ τὸν ἐμπαίξουν :

« Χαῖρε, Βασιλιά τῶν ’Ιουδαίων ».

‘Ακόμα τὸν ἔφτυναν καὶ τὸν ἐρράπιζαν.

Σ’ αὐτὴ τὴν κατάσταση παίρνει δὲ Πιλάτος τὸν ’Ιησοῦ καὶ

Χαῖρε, βασιλιά τῶν Ἰουδαίων

τὸν παρουσιάζει πάλι μπροστά στὸ λαὸ λέγοντας :

«**Ἴδε ὁ ἀνθρωπός**». Νόμιζε πώς ἔτσι θὰ συγκινοῦσε τὸ λαὸ καὶ θὰ κατώρθωνε νὰ τὸν σώσῃ.

‘Αλλὰ δ ἀνόητος καὶ σκληρόκαρδος ὄχλος φώναξε : Σταύρωσον, σταύρωσον αὐτόν ».

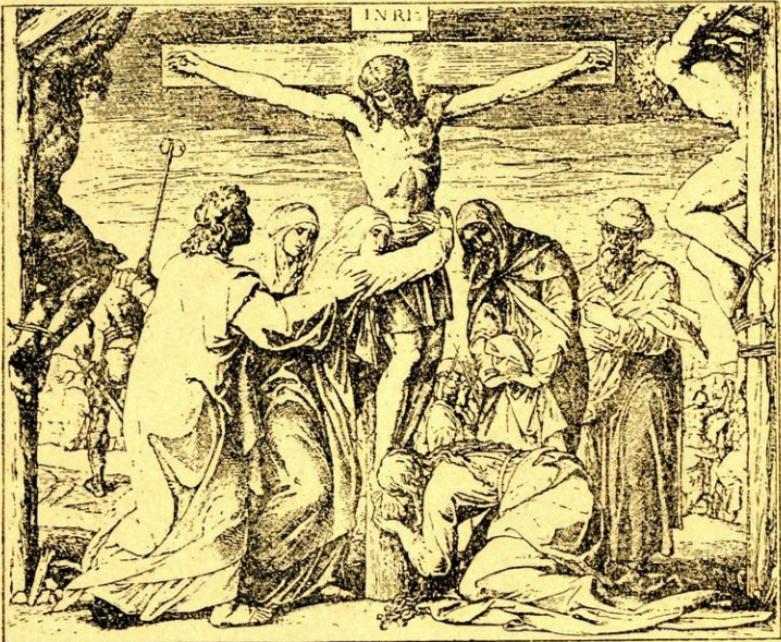
Τότε δ Πιλάτος τοὺς λέει: « Τὸν βασιλιά σας νὰ σταυρώσω ;»

«Ἐμεῖς δὲν ἔχουμε ἄλλο βασιλιά, παρά τὸν Καίσαρα », τοῦ ἀπαντοῦν ἐκεῖνοι. «Ἐὰν ἀπολύσης αὐτόν, δὲν εἶσαι φίλος τοῦ «Καίσαρα».

‘Ο Πιλάτος ἀφοῦ εἶδε, πώς ὅλες οἱ προσπάθειες, ποὺ ἔκαμε γιὰ νὰ σώσῃ τὸν Χριστὸ ἀπὸ τὴν καταδίκη, πήγαν χαμένες καὶ δτὶ γίνεται θόρυβος καὶ ταραχὴ περισσότερη, πήρε νερὸ κι ἔνιψε τὰ χέρια του μπροστά στὸ λαὸ λέγοντας :

«Νίπτω τὰς χεῖρας μου. Ἐγὼ εἶμαι ἀθῶος ἀπὸ τὸ αἷμα τοῦ δίκαιου αὐτοῦ ἀνθρώπου. Σεῖς θὰ δώσετε λόγο στὸ Θεό ».

“Ολος ὅμως ἐκεῖνος δ ἀσεβῆς λαδὸς ἀποκρίθηκε μὲ μιὰ φωνή : «Τὰ αἷμα αὐτοῦ, ἃς πέση σὲ μᾶς καὶ στὰ τέκνα μας ».

Ἡ Σταύρωση τοῦ Χριστοῦ

Ἄμέσως τότε ὁ Πιλάτος ἀπέλυσε τὸν κακοῦργο Βαραββᾶ ἐνῶ τὸν Ἰησοῦν τὸν παρέδωσε νὰ τὸν σταυρώσουν.⁹ Ήταν τὸ μεσημέρι τῆς Μεγάλης Παρασκευῆς.

Ἡ σταύρωση τοῦ Ἰησοῦ

Οἱ στρατιῶτες παρέλαβαν τὸν Ἰησοῦν, ἀφοῦ ἐφόρτωσαν στοὺς ἄγιους ὅμους του τὸ βαρὺ σταυρὸν τοῦ μαρτυρίου καὶ ἔκεινησαν. Θὰ ἀνέβαιναν στὸ λόφο τοῦ Γολγοθᾶ γιὰ νὰ τὸν σταυρώσουν.

Ἐνῷ βάδιζαν ὁ Ἰησοῦς ἀπέκαμε ἀπὸ τὰ μαρτύρια καὶ τὸ βάρος τοῦ σταυροῦ κι ἔπεσε κάτω. Οἱ στρατιῶτες τότε ἀγγαρεψαν τὸν Σίμωνα τὸν Κυρηναῖο, ποὺ ἐρχόταν ἀπὸ τὸ χωράφι του, νὰ φορτωθῇ τὸ σταυρό.

Τὴ συνοδεία ἀκολουθοῦσαν οἱ Φαρισαῖοι, οἱ Γραμματεῖς καὶ πολὺς λαός. Μαζὶ δύως ἀκαλουθοῦσαν καὶ μερικὲς εὔσεβεῖς γυναῖκες, ποὺ ἔκλαιαν καὶ θρηνοῦσαν.

‘Ο Κύριος δταν τὶς εἶδε γύγισε καὶ τοὺς εἶπε :

« Θυγατέρες τῆς Ἱερουσαλήμ, μὴ κλαῖτε γιὰ μένα, ἀλλὰ κλάψετε γιὰ τὴν τύχη τὴ δική σας καὶ γιὰ τὴν τύχη τῶν τέκνων σας ».

Μαζὶ ὡδηγοῦσαν καὶ δυὸ ἄλλους κακούργους νὰ τοὺς θανατώσουν. “Οταν ἔφτασαν στὸ Γολγοθᾶ οἱ στρατιῶτες τοποθέτησαν στὴ γῆ τὸ σταυρὸ καὶ ἔδωσαν στὸ Χριστὸ νὰ πιῇ ξύδι ἀνακατεμένο μὲ χολή, ὥστε νὰ ναρκωθῇ καὶ νὰ μὴ νοιῶθῃ τοὺς φρικτοὺς πόνους τοῦ σταυρικοῦ θανάτου. ‘Ο Ἰησοῦς δὲ θέλησε νὰ πιῇ.

“Ἐπειτα ἔξαπλωσαν τὸν Κύριο ἐπάνω στὸ σταυρὸ καὶ τὸν κάρφωσαν. “Υστερα σήκωσαν τὸ σταυρὸ ὅρθι καὶ τὸν ἔμπηξαν στὴ γῆ. Στὸ ἐπάνω μέρος τοῦ σταυροῦ κατὰ διαταγὴ τοῦ Πιλάτου ἔγραψαν τὴν ἐπιγραφή : « Ἰησοῦς Ναζωραῖος Βασιλιάς τῶν Ἰουδαίων ».

Δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ τοῦ Κυρίου σταύρωσαν τοὺς δυὸ ἄλλους κακούργους.

‘Αφοῦ τελείωσαν οἱ σταυρωτὲς τὸ ἀπαίσιο ἔργο τους, μοιρασαν τὰ ἴματια τοῦ Ἰησοῦ μὲ κλῆρο μεταξύ τους.

‘Ο Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου ἔτσι κρεμασμένος ἀκούει τὶς ὕβρεις καὶ τοὺς ἐμπαιγμούς τῶν Φαρισαίων, τῶν Γραμμάτεων, τῶν στρατιωτῶν καὶ τοῦ ὅχλου.

Τὰ ὑπομένει δλα καὶ δὲν ὁμιλεῖ,

« Σὺ ποὺ γκρεμίζεις καὶ ξαναχτίζεις τὸ ναὸ σὲ 3 ἡμέρες σῶσε τὸν ἑαυτό σου καὶ κατέβα ἀπὸ τὸ σταυρό », τοῦ ἔλεγαν ἐμπαίζοντάς τον.

“Ἀλλοι πάλι φώναζαν : « Ἀλλους ἔσωσε, τὸν ἑαυτό του δὲν μπορεῖ νὰ τὸν σώσῃ ; ”Αν εἶναι Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ἃς τὸν σώσῃ ὁ πατέρας του ».

‘Ο καλὸς Χριστὸς ὑπομονητικὸς μέσα στὸ μεγάλο του πάθος γυρίζει, δσο μποροῦσε τὰ μάτια του πρὸς τὸν οὐρανὸ καὶ λέει : « Πατέρα, συγχώρησέ τους γιατὶ δὲν γνωρίζουν τί κάνουν »!

‘Ο Χριστὸς ἀνάμεσα στοὺς ληστές

‘Ο ἔνας ἀπὸ τοὺς ληστὲς βλαστημοῦσε κι αὐτὸς τὸ Χριστὸ δπως οἱ Ἰαυδαῖοι :

«Αν είσαι ό Χριστός, ό Υἱός τοῦ Θεοῦ, σῶσε τὸν ἑαυτό σου, σῶσε καὶ μᾶς».

‘Αλλὰ ό ἄλλος κακοῦργος τὸν ἐμάλωσε καὶ τοῦ εἶπε :

«Δὲ φοβᾶσαι τὸ Θεό μ’ αὐτὰ ποὺ λές ; ’Εμεῖς πάσχουμε δίκαια, γιὰ τὶς κακὲς πράξεις μας, ἐνῷ Αὐτός δὲν ἔκαμε κανένα κακό». ”Επειτα εἶπε στὸν ’Ιησοῦ :

«Μνήσθητί μου Κύριε, ὅταν ἔλθης ἐν τῇ βασιλείᾳ σου !»

Καὶ ό Χριστός τοῦ ἀπάντησε :

«Σὲ βεβαιώνω ὅτι ἀπὸ σήμερα είσαι μαζί μου στὸν Παράδεισο !»

·Ο ’Ιησοῦς καὶ ἡ μητέρα του

Κοντὰ στὸ σταυρὸ μὲ πόνο ἀμολόγητο συντρόφευαν τὸν Κύριο στὶς τελευταῖς του μαρτυρικὲς στιγμὲς ἡ μητέρα του, ὁ ἀγαπητός του μαθητὴς ’Ιωάννης καὶ μερικὲς ἄλλες εὔσεβεῖς γυναῖκες. Ἡταν γονατισμένες κι ἔκλαιγαν ἀπαρηγόρητα.

Σὲ μιὰ στιγμὴ ό Χριστός κοιτώντας τὴ μητέπα του λέει :

«Μητέρα Ιδοὺ ό γιός σου !» καὶ ἐννοοῦσε τὸν ’Ιωάννη.

Καὶ ἔπειτα εἶπε στὸν ’Ιωάννη : «’Ιδοὺ ἡ μητέρα σου !»

’Απὸ ἕκείνη τὴν ἡμέρα ό ’Ιωάννης παρέλαβε στὸ σπίτι του τὴ Θεοτόκο καὶ τὴ θεωροῦσε μητέρα του. ’Εκεῖ ἔμεινε μέχρι τὸ θάνατό της, ὅπως εἰδαμε.

Οι τελευταῖς στιγμὲς τοῦ ’Ιησοῦ

Τὸ ιερὸ Εὐαγγέλιο γράφει, ὅτι τὸ μεσημέρι ἕκείνης τῆς ἡμέρας ἔσβυσε τὸ λαμπρὸ φῶς τοῦ ἥλιου καὶ βαθὺ σκοτάδι σκέπασε τὴ γῆ.

Στὶς 3 μετὰ τὸ μεσημέρι ό ’Ιησοῦς φώναξε μὲ μεγάλη φωνὴ σὲ ἔβραϊκὴ γλῶσσα : «’Ηλί ’Ηλί λαμὰ σαβαχθανί».

Δηλαδή : «Θεέ μου, Θεέ μου, γιατὶ μὲ ἐγκατέλειψες» ;

Τώρα πιὰ εἶναι στὶς τελευταῖς του στιγμές.

Σὲ λίγο εἶπε : « Διψῶ !

“Ἐνας ἀπὸ τοὺς στρατιῶτες τότε ἔβρεξε ἔνα σφουγγάρι μὲ χολὴ καὶ ξύδι, τὸ ἔδεσε σ’ ἔνα καλάμι καὶ τὸ ἔφερε στὸ στόμα τοῦ Κυρίου.

Μόλις δοκίμασε ότι Ιησοῦς λίγο εἶπε :

« Τετέλεσται ! Πατέρα σὲ Σένα παραδίνω τὸ πνεῦμα μου». Καὶ ἀφοῦ ἔκλινε τὴν ἄγια του κεφαλὴν ἐξέπνευσε.

Τὴν στιγμὴν ἑκείνη σείστηκε ὅλη ἡ γῆ καὶ τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ ράγισε ἀπὸ ἐπάνω ὡς κάτω. Οἱ πέτρες σχίστηκαν, τὰ μνημεῖα ἀνοίχτηκαν καὶ πολλοὶ νεκροὶ ἄγιοι ἀναστήθηκαν.

Τότε ὁ ἑκατόνταρχος, δῆλος ὁ Ρωμαῖος ἀξιωματικὸς καὶ οἱ στρατιῶτες, ποὺ φύλαγαν φρουρά, ὅταν εἶδαν αὐτὰ ταράχηταν ἀπὸ τὸ φόβο τους καὶ εἶπαν :

«'Αληθινὰ Υἱὸς Θεοῦ ἦταν αὐτός» !

Καὶ ὁ ὄχλος ποὺ εἶχε συγκεντρωθῆν ἀπὸ περιέργεια ἐκεῖ ἀρχισε νὰ φεύγῃ τρομαγμένος στὴν πόλη. Χτυπούσαν ὅλοι τὸ στῆθος τους μετανοημένοι γιὰ τὸ ἔγκλημα ποὺ ἔπραξαν !

* *

Τὴν τὸ ἀπόγευμα τῆς Παρασκευῆς. Ή ἐπομένη ἦταν Σάββατο, ἡ τελευταία καὶ ἡ πιὸ μεγαλύτερη μέρα τῆς γιορτῆς τοῦ Πάσχα.

Δὲν ἔπρεπε λοιπὸν τὴν μεγάλην αὐτὴν μέρα τῶν Ιουδαίων νὰ εἶναι κρεμασμένα τὰ σώματα τῶν καταδίκων ἐπάνω στὸ σταυρό. Γιὰ τὸ λόγο αὐτὸν παρεκάλεσαν οἱ Ιουδαῖοι τὸν Πιλάτο νὰ διατάξῃ νὰ συντρίψουν τὰ σκέλη τῶν σταυρομένων, γιὰ νὰ πεθάνουν κι ἔτσι νὰ τοὺς κατεβάσουν ἀπὸ τοὺς σταυρούς, πρὶν ξημερώσῃ τὸ Σάββατο.

Ο Πιλάτος ἔδωσε τὴν διαταγήν. Ετσι οἱ στρατιῶτες σύντριψαν τὰ σκέλη τῶν δυὸ σταυρωμένων κακούργων, μὰ τοῦ Χριστοῦ δὲν τὰ σύντριψαν, γιατὶ εἶχε πιὰ πεθάνει. Μόνο ἔνας στρατιώτης κέντησε μὲ τὴν λόγχη τὴν πλευρὰ τοῦ Σωτῆρα καὶ ἀμέσως ἔτρεξε ἀπὸ τὴν πληγή του αἷμα καὶ νερό.

* *

Τὴν Σταύρωση τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ιησοῦ Χριστοῦ τὴν γιορτάζουμε τὴν νύχτα τῆς Μεγάλης Πέμπτης καὶ ψέλνουμε τὸ ὡραιότατο τροπάριο :

Σήμερον κρεμᾶται ἐπὶ ξύλου

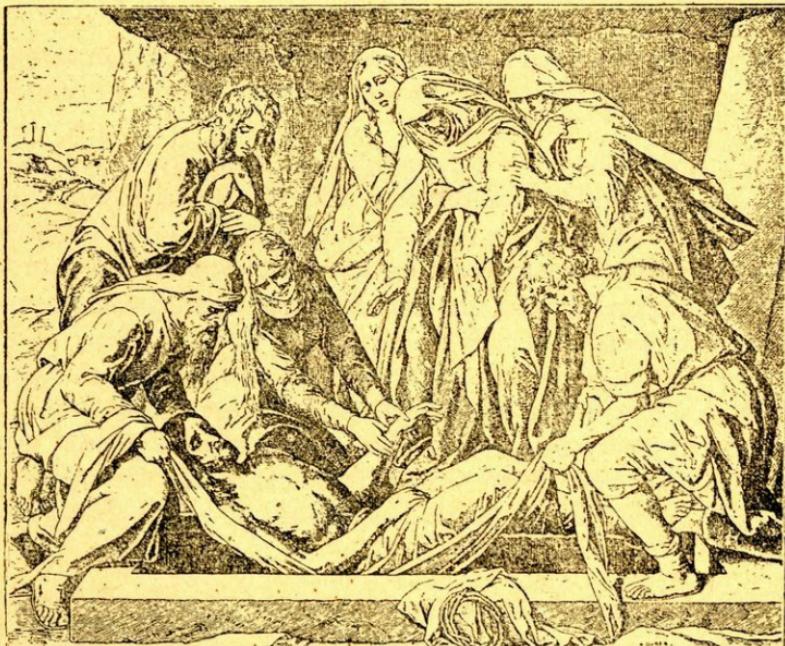
ὅ ἐν ὕδαι τὴν γῆν κρεμάσας.

Στέφανον ἐξ ἀκανθῶν περιτίθεται

δ τῶν Ἀγγέλων βασιλεύς.
 Ψευδῆ πορφύραν περιβάλλεται
 δ περιβάλλων τὸν οὐρανὸν ἐν νεφέλαις.
 Ράπισμα κατέδεξατο
 δ ἐν Ἰορδάνῃ ἐλευθερώσας τὸν Ἀδάμ.
 Ἡλοις προσηκλώθη δ τυμφίος τῆς ἐκκλησίας.
 Λόγχῃ ἐκεντήθη δ Υἱὸς τῆς Παρθένου.
 Προσκυνοῦμεν σου τὰ πάθη Χριστέ.
 Δεῖξον ἡμῖν καὶ τὴν ἔνδοξόν σου Ἀράστασιν.

Ἡ τάφὴ τοῦ Ἰησοῦ

Τὸ βράδυ τῆς Παρασκευῆς πῆγε στὸν Πόντο Πιλάτο ὁ

Ἡ ἀποκαθήλωση

πλούσιος βουλευτὴς Ἰωσὴφ ἀπὸ τὴν Ἀριμαθαίαν καὶ τὸν παρακάλεσε, νὰ τοῦ δώσῃ τὴν ἄδειαν νὰ πάρη τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ γιὰ νὰ τὸ ἐνταφιάσῃ.

Αύτὸς δὲ Ἰωσὴφ ἦταν μυστικὸς μαθητὴς τοῦ Χριστοῦ, μὰ δὲν ἔλεγε τίποτε, γιατὶ φοβόταν τοὺς Ἰουδαίους.

Ο Πόντιος Πιλάτος κάλεσε τὸν ἑκατόνταρχο, ποὺ φρουροῦσε τοὺς σταυρούς, νὰ πληροφορηθῇ ἀν. πραγματικὰ πέθανε δὲ Ἰησοῦς καὶ ἀφοῦ βεβαιώθηκε ἔδωκε τὴν ἄδεια.

Ο Ἰωσὴφ ἀφοῦ πῆρε τὴν ἄδεια ἀγόρασε ἐνα καθαρὸ σεντόνι καὶ μαζὶ μὲ τὸν Νικόδημο, ποὺ κι αὐτὸς ἦταν μυστικὸς δπαδὸς τοῦ Ἰησοῦ, ἔκινησαν καὶ ἔφτασαν στὸν τόπο τοῦ μαρτυρίου.

Εἶχε πιὰ νυχτώσει, δταν δὲ Νικόδημος μὲ τὸν Ἰωσὴφ τελείωσαν τὴν ἀποκαθήλωση.

Τὸ ἄγιο σῶμα τὸ περιτύλιξαν μὲ τὸ καθαρὸ σεντόνι, ἀφοῦ πρῶτα τὸ ἄλειψαν μὲ μύρα, ποὺ εἶχε φέρει μαζὶ του δὲ Νικόδημος. Τέτοιο ἔθιμο εἶχαν οἱ Ἐβραῖοι.

Κατόπιν τὸ ἐνταφίασαν ἐκεῖ κοντὰ μέσα σ' ἐναν κῆπο, ὅπου ὑπῆρχε πέτρινος τάφος λαξευτός.. Σ' αὐτὸν δὲν εἶχε ἐνταφίαστη κανεὶς μέχρι τότε. "Υστερα κύλισαν μιὰ μεγάλη πέτρα καὶ ἔκλεισαν τὴ θύρα τοῦ μνημείου.

Τὸν ἐνταφίασμὸ τοῦ Ἰησοῦ παρακολουθοῦσαν ἀπὸ μακριὰ μὲ κλάματα καὶ θρήνους ἡ Μαρία ἡ Μαγδαληνή, ἡ Μαρία τοῦ Ἰωσῆ, ἡ Σαλώμη καὶ ἄλλες γυναῖκες.

Τὴν ἀποκαθήλωση τὴ γιορτάζουμε τὸ ἀπόγευμα τῆς Μεγάλης Παρασκευῆς καὶ ψέλνουμε τὸ τρόπάριο :

«Ο εὐσχήμων Ἰωσὴφ
ἀπὸ τοῦ ξύλου καθελὼν
τὸ ἄχραντό Σου οῶμα,
σινδόνι καθαρᾶ
εἰλήσας καὶ ἀρώμασιν
ἐν μυήματι καινῷ
κηδεύσας ἀπέθετο».

Ἡ ἀνησυχία τῶν Ἰουδαίων

Οἱ καταραμένοι Ἀρχιερεῖς καὶ Φαρισαῖοι, ἀν καὶ σταύρωσαν τὸν Ἰησοῦ, δὲν ἔμειναν ἥσυχοι. "Ηθελαν νὰ κυνηγήσουν τὸν Κύριο καὶ πέρα ἀπὸ τὸν τάφο. Τόση μεγάλη ἦταν ἡ κα-

κουργία τους! Καὶ τὸ μυαλό τους ἐργαζόταν ὅλη τὴ νύχτα νὰ βρῇ τὸν τρόπο.

Τὴν ἄλλη μέρα ποὺ ἦταν Σάββατο, ἔημέρωσε, συγκεντρώθηκαν οἱ Ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι στὸν Πιλάτο καὶ τοῦ εἰπαν :

«Πολυχρονεμένε μας ἄρχοντα, θυμηθήκαμε πῶς ἐκεῖνος ὁ πλάνος, τότε ποὺ ζοῦσε ἀκόμα εἶπε, πῶς μετὰ ἀπὸ τρεῖς μέρες θὰ ἀναστηθῇ. Φοβούμαστε λοιπὸν μήπως ἔρθουν οἱ μαθητές του τὴ νύχτα καὶ κλέψουν τὸ σῶμα ἀπὸ τὸν τάφο καὶ ὑστερα εἴπουνε στὸ λαό, πῶς ἀναστήθηκε ὁ Χριστὸς ἐκ νεκρῶν. Καὶ τότε τὸ κακὸ θὰ εἶναι χειρότερο. Γι' αὐτὸ σὲ παρακαλοῦμε νὰ διατάξῃς νὰ φυλαχτῇ καὶ νὰ ἀσφαλιστῇ καλὰ ὁ τάφος, ώς ὅτου περάσουν οἱ τρεῖς ἡμέρες».

‘Ο Πιλάτος τοὺς ἀπάντησε :

«Πάρτε φρουρά καὶ ἀσφαλίστε τὸν τάφο, ὅπως ἐσεῖς νομίζετε καλλίτερα».

Καὶ οἱ ἄνομοι, ἀφοῦ πῆραν τὴν φρουρά πῆγαν καὶ σφράγισαν τὴ Θύρα τοῦ μνημείου. Ἀφησαν ἐκεῖ τοὺς στρατιῶτες γιὰ νὰ φυλάνε τὸν τάφο καὶ αὐτοὶ γύρισαν ἵκανοποιημένοι στὴν πόλη.

·Η Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ

Τὴν Κυριακὴ πολὺ πρωΐ, πρὶν ἀκόμα φέξῃ, τρεῖς γυναῖκες πῆραν τὸ δρόμο γιὰ τὸν τάφο τοῦ Ἰησοῦ μας. Αὔτες ἦταν ἡ Μαρία ἡ Μαγδαληνή, ἡ Μαρία τοῦ Ἰακώβου καὶ ἡ Σαλώμη ἔρχονταν στὸν Ἀγιο τάφο γιὰ νὰ ἀλείψουν τὸ σῶμα τοῦ Χριστοῦ μὲ μύρα.

Στὸ δρόμο ποὺ βάδιζαν οἱ μυροφόρες ἀνησυχοῦσαν κι ἔλεγαν μεταξύ τους : Ποιὸς θὰ μᾶς κυλίσῃ τὸ λίθο ἀπὸ τὸ μνημεῖο ;

Μὰ ἐνῶ συλλογίζονταν αὐτὸ οἱ τρεῖς μυροφόρες καὶ πλησίαζαν στὸ μέρος ποὺ ἦταν ὁ τάφος, ἔγινε ἔνας φοβερὸς σεισμός· ἄγγελος Κυρίου κατέβηκε ἀπὸ τὸν οὐρανό, ἐκύλισε τὸ λίθο ἀπὸ τὸ στόμιο τοῦ μνημείου καὶ ὁ Ἰησοῦς ἀναστήθηκε.

Οἱ στρατιῶτες ποὺ φύλαγαν τὸν τάφο φοβήθηκαν τόσο πολύ, ὥστε ἐπεσαν κάτω στὴ γῆ κι ἐμειναν σὰν νεκροί !

‘Η ἀνάσταση τοῦ Ἰησοῦ

Σὲ λίγο ἔφτασαν οἱ τρεῖς μυροφόρες ἐκεῖ καὶ μόλις εἶδαν τὸ μνημεῖο ἀνοιχτό, τοὺς στρατιῶτες σὰν νεκρούς καὶ τὸν ἄγγελο, ποὺ τὸ πρόσωπό του ἔλαμψε σὰν ἀστραπὴ καὶ ἤταν ντυμένος μὲ δόλολευκη στολή, νὰ κάθεται στὰ δεξιὰ τοῦ τάφου, τὰ ἔχασαν, ἔκλιναν τὸ πρόσωπο κατὰ τὴ γῆ κι ἔμειναν σὰν ἀπολιθωμένες.

‘Ο ἄγγελος τότε τοὺς εἶπε :

« Μὴ φοβεῖστε. Καταλαβαίνω πῶς ζητᾶτε τὸν Ἰησοῦ τὸν ἐσταυρωμένο. Δὲν εἶναι ἔδω. Ἀναστήθηκε, καθὼς εἶπε. Νὰ ὁ τόπος, ποὺ τὸν εἶχαν ἐνταφιάσει. Τώρα πηγαίνετε νὰ εἰπῆτε στοὺς μαθητές του ὅτι ἀναστήθηκε ὁ Κύριος !»

Οἱ τρεῖς ἐκεῖνες γυναῖκες γεμάτες χαρὰ καὶ φόρο ἔφυγαν ἀμέσως γιὰ νὰ ἀναγγείλουν στοὺς μαθητές τὴν ἀνάσταση τοῦ Ἰησοῦ.

“Οταν γύριζαν ἀπὸ τὸ μνημεῖο, τὶς συνάντησε στὸ δρόμο ὁ Κύριος καὶ τοὺς λέει :

« Χαίρετε !»

Ἐκεῖνες καταταραγμένες ἔπεσαν καὶ τὸν προσκύνησαν.

Ἐπειτα δὲ Χριστὸς συνέχισε :

« Μὴ φοβεῖσθε ! Σηκωθῆτε καὶ πηγαίνετε νὰ ἀναγγείλετε στοὺς μαθητές μου τὴν ἀνάστασή μου· πέστε τους ἀκόμα νὰ πᾶνε στὴ Γαλιλαία, ὅπου θὰ μὲ λιδοῦνε ! »

Καὶ οἱ μυροφόρες πῆγαν γρήγορα καὶ ἀνάγγειλαν στοὺς μαθητές τὴν Ἀνάσταση τοῦ Κυρίου· μερικοὶ στρατιῶτες ἀπὸ ἐκείνους ποὺ φύλαγαν τὸν τάφο, σηκώθηκαν καὶ ἥρθαν νὰ ἀναγγείλουν στοὺς ἀρχιερεῖς ὅσα συνέβηκαν.

Τότε οἱ ἀρχιερεῖς καὶ πολλοὶ ἄλλοι ἔχθροι τοῦ Ἰησοῦ ἔκαμαν συμβούλιο καὶ ἀποφάσισαν νὰ δῶσουν πολλὰ χρήματα στοὺς στρατιῶτες γιὰ νὰ διαδῶσουν, πῶς τὴν νύχτα, ἐνῷ αὐτοὶ ἐκοιμόνταν, ἥρθαν οἱ μαθητές τοῦ Ἰησοῦ, κύλισαν τὴν πέτρα τοῦ μνημείου κι ἔκλεψαν τὸ σῶμα.

Τοὺς ὑποσχέθηκαν ἀκόμα, πῶς ἀν αὐτὸ τὸ μάθη δὲ Πιλάτος, θὰ τὸν πείσουν αὐτοὶ ὡστε νὰ μὴ τοὺς τιμωρήσῃ.

Φαντασθῆτε τὴν κακία τῶν ἀνόμων αὐτῶν Ἰουδαίων !

Μὰ δὲ Ἀνάσταση τοῦ Κυρίου διαδόθηκε σ' ὅλον τὸν κόσμο καὶ ὅλοι πίστεψαν, ὅτι δὲ Ἰησοῦς ἦταν πραγματικὰ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ.

Τὴν Ἀνάσταση τοῦ Κυρίου τὴν γιορτάζομε τὸ Πάσχα καὶ ψέλνομε τοὺς παρακάτω ὁραίους ὅμνους :

« Χριστὸς ἀνέσιη ἐκ νεκρῶν
θανάτῳ θάνατον πατήσας
καὶ τοῖς ἐν τοῖς μνήμασι
ζωὴν χαρισάμενος ».

« Τὸ φαιδρὸν τῆς ἀναστάσεως κήρυγμα
ἐκ τοῦ ἀγγέλου μαθοῦσαι αἱ τοῦ Κυρίου μαθήται
καὶ τὴν προγονικὴν ἀπόφασιν ἀπορρίψασαι
τοῖς ἀποστόλοις καυχώμεναι ἐλεγον
ἐσκύλενται δὲ θάνατος ἡγέρθη Χριστὸς δὲ Θεὸς
δωρούμενος τῷ κόσμῳ τὸ μέγα ἐλεος ».

«'Αναστάσεως ἡμέρᾳ! Λαμπρυνθῶμεν Λαοί,
 Πάσχα Κυρίου Πάσχα!
 ἐκ γὰρ θαράτου πρὸς ζωὴν καὶ ἐκ γῆς πρὸς οὐρανὸν
 Χριστὸς δὲ Θεὸς ἡμᾶς διεβίβασεν
 ἐπινίκειον ἄδοντας».

‘Ο Ιησοῦς φανερώνεται στοὺς μαθητές του

Τὴν ἕδια μέρα ποὺ ἀναστήθηκε δὲ Χριστός, δυὸς διπάδοι του ξεκίνησαν ἀπὸ τὴν Ἱερουσαλήμ νὰ πᾶνε στὴν κωμόπολη Ἐμμαούς καὶ στὸ δρόμο μιλοῦσαν μεταξὺ τους μὲ θαύμασμό γιὰ τὴν ἀνάσταση τοῦ Κυρίου.

Μὰ ἐνῷ βάδιζαν, τοὺς ἔφτασε ἔνας τρίτος δόδοιπόρος. Τοὺς χαιρέτησε καὶ ἄρχισε νὰ παίρνῃ μέρος κι αὐτὸς στὴ συζήτηση.

«Τί εἶναι αὐτὰ ποὺ λέτε; Γιατὶ φαίνεστε ἀνήσυχοι;» τοὺς λέει.

Τότε δὲ ἔνας ἀπὸ τοὺς δυό, ποὺ λεγόταν Κλεόπας εἶπε στὸν ἄγνωστο δόδοιπόρο:

«Καθὼς βλέπω, σὺ μονάχα ἀνκαὶ κατοικῆς στὴν Ἱερουσαλήμ, δὲν ἔμαθες τὰ δσα ἔγιναν αὐτὲς τὶς ἡμέρες».

‘Ο ἄγνωστος προσποιήθηκε, πώς δὲν γνώριζε τίποτε καὶ γι’ αὐτὸς δὲ Κλεόπας συνέχισε:

«Δὲν ἀκουσεῖς, δὲν ἔμαθες γιὰ τὸν Ἰησοῦν τὸν Ναζωραῖο, ποὺ στάθηκε μεγάλος Προφήτης στὰ ἔργα καὶ στὰ λόγια καὶ ὅλος ὁ κόσμος τὸν ἐθαύμαζε; Δὲν ἔμαθες ἀκόμα, πώς οἱ ἄρχιερεῖς καὶ οἱ ἄρχοντες τὸν σταύρωσαν καὶ ὅτι ἀναστήθηκε;»

Στὰ λόγια αὐτὰ τοῦ Κλεόπα δὲ ἄγνωστος ἀπάντησε καὶ ἐξήγησε στοὺς δυὸς δόδοιπόρους δλα, δσα εἶναι γραμμένα στὴν ‘Αγία Γραφὴ ἀπὸ τοὺς Προφήτες γιὰ τὸ Χριστό.

Στὸ μεταξὺ δόμως πλησίασαν στοὺς Ἐμμαούς κι ὁ ἄγνωστος τοὺς εἶπε πώς θὰ προχωρήσῃ, γιατὶ θέλει νὰ πάη κάπου μακρύτερα.

‘Ο Κλεόπας μὲ τὸ φίλο του τότε τὸν παρακάλεσαν νὰ μείνη μαζί τους.

«Μεῖνε μαζί μας γιατὶ νύχτωσε», τοῦ εἶπαν.

‘Εκεῖνος στὴν ἀρχὴ δὲν ἤθελε νὰ μείνη, ἀλλὰ τέλος δέχτηκε.

Σὰν κάθησαν στὸ τραπέζι ὁ ξένος πῆρε τὸν ἄρτο, τὸν εύ-

λόγησε, τὸν ἔκοψε καὶ τὸν ἔδωσε στὸν Κλεόπα καὶ στὸ φίλο του. Μὰ ἐκείνη τῇ στιγμῇ τὰ μάτια τους πήραν ἔνα καινούργιο φῶς καὶ μπροστά τους ἀναγνώρισαν τὸν Κύριο.

“Οσο νὰ συνέρθουν δύμως ἀπὸ τὴν ἔκπληξή τους, δὲ Κύριος ἔγινε ἄφαντος !

Οἱ δυὸς ὁπαδοὶ τοῦ Χριστοῦ κατάλαβαν τότε πῶς ἦταν ὁ Ἰησοῦς καὶ ἔνοιωσαν μεγάλη χαρά, ποὺ ἔσανεῖσαν τὸν Κύριό τους.

‘Η μεγάλη τους χαρὰ καὶ ἡ συγκίνηση δὲν τοὺς ἄφησε νὰ μείνουν στοὺς Ἐμμαούς γιὰ τὶς δουλειές τους. ’Ἐφυγαν ἀμέσως γιὰ τὴν Ἱερουσαλήμ, βρῆκαν τοὺς 11 μαθητὲς καὶ τοὺς διηγήθηκαν τὰ ὅσα ἔγιναν στὸ δρόμο καὶ στοὺς Ἐμμαούς.

‘Ο Χριστὸς παρουσιάζεται στοὺς μαθητές του

Τὸ βράδυ τῆς ἤδιας ἡμέρας, ποὺ οἱ μαθητὲς συζητοῦσαν αὐτὰ συγκεντρωμένοι κρυφὰ σ’ ἔνα σπίτι μὲ κλεισμένες τὶς θύρες καὶ τὰ παράθυρα γιατὶ φοβοῦνταν τοὺς Ἰουδαίους, παρουσιάζεται μπροστά τους ὁ Ἰησοῦς καὶ λέει « Εἰρήνη ὑμῖν ».

Ἐκεῖνοι ταράχτηκαν, γιατὶ νόμιζαν ὅτι βλέπουν φάντασμα.

‘Ο Χριστὸς τότε γιὰ νὰ τοὺς δῶσῃ θάρρος τοὺς εἶπε :

« Γιατὶ ταράζεστε ; Νά, ἰδέτε τὰ χέρια μου, τὰ πόδια μου καὶ τὴν πλευρά μου. ’Ελάτε ψηλαφίστε τα ! »

Τότε ἐκεῖνοι ἐθαύμασαν καὶ ἡ ψυχή τους ἀγαλλίασε, ποὺ ἔβλεπαν κοντά τους τὸν Κύριο.

“Ἐπειτα δὲ Ἰησοῦς πρόσθεσε : « Εἰρήνη ὑμῖν » ! Καθὼς ἀπέστειλε ἐμένα δὲ Θεός στὸν κόσμο, ἔτσι κι ἔγῳ στέλνω τώρα ἐσᾶς ».

Καὶ ἀμέσως τοὺς ἐνεφύσησε πνεῦμα ἄγιο λέγοντας :

« Λάβετε πνεῦμα ἄγιον. ”Οσων ἀνθρώπων συγχωρέσετε τὶς ἀμαρτίες θὰ εἶναι συγχωρεμένοι στὸν οὐρανό. Καὶ ἐκείνων ποὺ δὲν θὰ τὶς συγχωρέσετε θὰ εἶναι ἀσυγχώρητοι ».

Καὶ μόλις τελείωσε τὰ λόγια αὐτὰ χάθηκε ἀπὸ τὰ μάτια τῶν μαθητῶν.

‘Ο ἀπιστος Θωμᾶς

Ἐκείνη τὴ στιγμή, ποὺ ὁ Χριστὸς παρουσιάστηκε στοὺς μα-

«Ο Κύριος μου καὶ ὁ Θεός μου!»

θητές του ἔλειπε ἀπ' αὐτοὺς ὁ Θωμᾶς. "Οταν ἐπέστρεψε τὸν πε-
ριτριγύρισαν μὲ χαρὰ οἱ ἄλλοι μαθητὲς καὶ τοῦ ἔλεγαν:

«Εἴδαμε τὸν Κύριο! Εἴδαμε τὸν Κύριο!»

Μὰ ὁ Θωμᾶς δὲν ἤθελε νὰ πιστέψῃ καὶ τοὺς ἀπάντησε :

«Ἐγώ, ἐάν δὲν ἴδω στὰ χέρια τοῦ Κυρίου τὸν τύπο τῶν
ἡλῶν (τὶς πληγές τῶν καρφιῶν) καὶ ἀν δὲν βάλω τὸ δάχτυλό¹
μου ἐπάνω στὸν τύπο τῶν ἡλῶν καὶ τὸ χέρι μου στὴν πλευρά
του δὲ θὰ πιστέψω!»

Μετὰ ἀπὸ 8 ἡμέρες βρέθηκαν πάλι συγκεντρωμένοι οἱ μα-
θητὲς στὸ ἵδιο μέρος καὶ εἶχαν τὶς θύρες κλεισμένες. "Εξαφνα
ἔνας παράξενος θόρυβος ἀκούστηκε· τὴν ἴδια στιγμὴ παρουσι-
άζεται ὁ Ἰησοῦς στὴ μέση τῶν μαθητῶν καὶ λέει :

«Εἰρήνη ὑμῖν!» καὶ γυρίζοντας πρὸς τὸ Θωμᾶ τοῦ εἶπε :
«Θωμᾶ, φέρε τὸ δάχτυλό σου ἴδω καὶ ἴδες τὰ χέρια μου.

Φέρε τὸ χέρι σου καὶ βάλε το στήν πλευρά μου. Καὶ μὴ γίνεσαι ἄπιστος ἀλλὰ πιστός».

”Εκπληκτος τότε ὁ Θωμᾶς ἀποκρίθηκε :

«Ο Κύριος μόνον καὶ ή Θεός μου ! »

«Ἐσὺ Θωμᾶ», τοῦ λέει τότε ὁ Κύριος, «ἐπίστεψες, γιατὶ μὲ εἰδες. Μακάριοι θὰ εἶναι ἐκεῖνοι, ποὺ χωρὶς νὰ μὲ ίδοῦν θὰ πιστέψουν ! »

Καὶ τελειώνοντας αὐτὰ ἔγινε πάλι ἄφαντος.

Ἡ ἀνάληψη τοῦ Χριστοῦ

Μετὰ ἀπὸ τὴν ἀνάστασή του ὁ Ἰησοῦς ἔμεινε πάνω στὴ γῆ 40 ἡμέρες καὶ παρουσιαζόταν συχνά στοὺς μαθητές του. Τοὺς δίδασκε, τοὺς συμβούλευε καὶ τοὺς ἔδινε θάρρος.

Τὴν τεσσαροκοστὴν ἡμέρα πήρε ὁ Κύριος τοὺς μαθητές του καὶ τοὺς ὡδήγησε στὸ δρός τῶν Ἐλαιῶν. Ἐκεῖ τοὺς ἔδωκε τὶς τελευταῖς του παραγγελίες. Τοὺς εἶπε νὰ κηρύξουν τὴν μετάνοια καὶ τὴν ἄφεση τῶν ἀμαρτιῶν σ' ὅλα τὰ ἔθνη ἀρχίζοντας ἀπὸ τὴν Ἱερουσαλήμ. Τοὺς εἶπε ἀκόμα νὰ μὴ ἀπομακρυνθοῦν ἀπὸ τὴν Ἱερουσαλήμ, ἀλλὰ νὰ περιμένουν ἔκει μέχρις ὅτου τοὺς στείλῃ τὸ “Ἄγιο Πνεῦμα.

”Ἐπειτα ἀφοῦ σήκωσε τὰ χέρια του καὶ τοὺς εὐλόγησε, ἀρχισε νὰ ύψωνεται πρὸς τὸν οὐρανὸν καὶ μιὰ νεφέλη φωτεινὴ τὸν ἔκρυψε σὲ λίγο ἀπὸ τὰ ἔκπληκτα μάτια τῶν μαθητῶν.

Καὶ ἐνῶ ἐκεῖνοι κοίταζαν ἀκόμα πρὸς τὸν οὐρανὸν γεμάτοι ἔκπληξη καὶ θαυμασμὸ παρουσιάστηκαν κοντά τους δυὸς ἄντρες μὲ λευκὰ ἴματια καὶ τοὺς εἶπαν :

«Ἄντρες Γαλιλαῖοι, τί στέκεστε καὶ βλέπετε τὸν οὐρανό ; Αὔτός, ὁ Ἰησοῦς, ποὺ ἀναλήφτηκε σήμερα στοὺς οὐρανούς, θὰ ἔρθῃ πάλι στὴ γῆ μιὰ μέρα κατὰ τὸν ἕδιο τρόπο ! »

Οἱ μαθητές τότε ἔπεσαν στὰ γόνατα καὶ προσκύνησαν σκύβοντας τὸ κεφάλι ὡς τὴ γῆ. ”Υστερα γύρισαν στὴν Ἱερουσαλήμ ὅμνώντας καὶ δοξολογώντας τὸ Θεό !

Τὴν ἀνάληψη τοῦ Κυρίου τὴ γιορτάζουμε 40 μέρες μετὰ τὸ Πάσχα καὶ ψέλνουμε τὸ παρακάτω τροπάριο :

Ἡ ἀνάληψη τοῦ Χριστοῦ

«'Ανελήφθης ἐν δόξῃ, Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν,
χαροποιήσας τοὺς μαθητὰς
τῇ ἐπαγγελίᾳ τοῦ Ἀγίου Πνεύματος
βεβαιωθέντων αὐτῶν διὰ τῆς εὐλογίας,
ὅτι σὺ εἶ ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ,
οὐ λυτρωτὴς τοῦ κόσμου».

Ἡ μεταμόρφωση τοῦ Σωτήρα

Πρὶν ἀκόμα συλληφθῆ καὶ σταυρωθῆ ὁ Κύριος, μιὰ μέρα παρέλαβε τοὺς μαθητές του, τὸν Πέτρο, τὸν Ἰάκωβο καὶ τὸν Ἰωάννην καὶ ἀνέβηκε στὸ ὅρος τῆς Γαλιλαίας Θαβώρ, γιὰ νὰ προσευχηθῆ.

Μόλις ἔφτασαν στὴν κορυφὴν ὁ Ἰησοῦς ἄρχισε νὰ προσεύχεται. Καὶ τὴν ὥρα ποὺ προσευχόταν τὸ πρόσωπό του ἔλαμψε, δηποτεῖς ἡλιος καὶ τὰ ἐνδύματά του ἔγιναν λευκὰ σὰν τὸ φῶς. Καινὴ Διαθήκη - Δ. Γιαννιᾶ

Τὴν ἵδια στιγμὴν παρουσιάστηκαν ὁ Μωϋσῆς καὶ ὁ προφήτης Ἡλίας καὶ σύνομιλοῦσαν μαζὶ του.

‘Ο Πέτρος τότε εἶπε στὸν Ἰησοῦ :

«Κύριε, καλὰ εἶναι νὰ μείνουμε σὲ τοῦτο τὸ μέρος. "Αν θέλης, ἀς κάμουμε ἔδω τρεῖς σκηνές, μία γιὰ Σένα, μία γιὰ τὸ Μωϋσῆς καὶ μία γιὰ τὸν Ἡλία».»

‘Αλλὰ ἐνῷ ἔλεγε αὐτὰ ὁ Πέτρος, ἔρχεται μιὰ νεφέλη φωτεινὴ καὶ σκεπάζει τοὺς τρεῖς, ὡστε οἱ μαθητὲς δὲν τοὺς ἔβλεπαν. Καὶ σύναμα μιὰ φωνὴ ἀκούστηκε ποὺ ἔλεγε :

«Οὗτος ἐστὶν ὁ Υἱὸς μου ὁ ἀγαπητὸς ἐνῷ ἔγῳ εὔδόκησα. Νὰ ὑπακούετε σ' αὐτόν!»

“Οταν οἱ μαθητὲς εἶδαν τὴν νεφέλην κι ἄκουσαν τὴν φωνὴν ἐπεσαν στὴ γῆ μὲ τὸ πρόσωπο χάμω καὶ δὲ σήκωναν τὸ κεφάλι τους νὰ κοιτάξουν.

Τότε τοὺς πλησίασε ὁ Ἰησοῦς καὶ τοὺς ἤγγιξε λέγοντας :

«Σηκωθῆτε, μὴ φοβᾶστε!»

Ἐκεῖνοι σήκωσαν τὸ κεφάλι, κοίταξαν περίεργα, μὰ δὲν εἶδαν κανένα ἄλλον ἐκτὸς ἀπὸ τὸν Κύριο.

“Επειτα, ἀφοῦ σηκώθηκαν, ἅρχισαν νὰ κατεβαίνουν. Στὸ δρόμο δὲ Κύριος τοὺς εἶπε νὰ φυλάξουν μυστικὸ τὸ δράμα ποὺ εἶδαν νὰ μὴν τὸ εἶπούν σὲ κανένα μέχρις ὅτου ἀναστηθῆ ἐκ νεκρῶν.

Τὴν μεταμόρφωση τοῦ Σωτῆρα τὴν γιορτάζομε στὶς 6 Αύγουστου καὶ ψέλνομε τὸ ἀπολυτíκιο.

*Μετεμορφώθης ἐν τῷ δρει, Χριστὲ ὁ Θεός,
δείξας τοῖς μαθηταῖς σου τὴν δόξαν σου,
καθὼς ἡδύναντο.*

*Λάμψον καὶ ἡμῖν τοῖς ἀμαρτωλοῖς,
τὸ φῶς σου τὸ ἀΐδιον·
πρεσβείας τῆς Θεοτόκου.
Φωτιδότα δόξα σοι.*

Τ Ε Λ Ο Σ

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

·Η Θεοτόκος

·Η γέννηση καὶ τὰ εἰσόδια τῆς Θεοτόκου	Σελ.	3
·Ο Εὐαγγελισμὸς τῆς Θεοτόκου	»	3
·Η κοίμηση τῆς Θεοτόκου	»	5

·Ο Ἰωάννης ὁ Πρόδρομος

·Η γέννηση τοῦ Ἰωάννη	»	6
Τὸ κήρυγμα τοῦ Ἰωάννη	»	8
·Η ἀποκεφάλιση τοῦ Ἰωάννη	»	9

·Ο βίος τοῦ Ἰησοῦ

·Η γέννηση τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ	»	10
·Η Περιτομὴ καὶ ἡ Ὑπαπαντὴ τοῦ Χριστοῦ	»	12
·Η προσκύνηση τῶν μάγων	»	13
·Η φυγὴ τοῦ Ἰησοῦ στὴν Αἴγυπτο	»	15
·Ο Ἰησοῦς δώδεκα ἔτῶν στὸ ναὸν	»	17
·Η βάφτιση τοῦ Ἰησοῦ	»	18
·Η ἐκλογὴ τῶν μαθητῶν	»	20

Τὰ θαύματα τοῦ Ἰησοῦ

Τὸ θαῦμα στὴν Κανὰ τῆς Γαλιλαίας	»	22
·Η ἀνάσταση τοῦ γιοῦ τῆς χήρας στὴ Ναΐν	»	23
·Η ἀνάσταση τῆς θυγατέρας τοῦ Ἰαείρου	»	24
·Η θεραπεία τῶν δέκα λεπρῶν	»	25
·Η θεραπεία τοῦ παραλυτικοῦ στὴν Καπερναούμ	»	26
·Ο Ἐκατόνταρχος καὶ ὁ Χριστὸς	»	28
·Η θεραπεία τοῦ τυφλοῦ στὴν Ἱεριχὼ	»	28
·Ο χορτασμὸς πέντε χιλιάδων μὲ πέντε ἄρτους καὶ δυὸ ψάρια	»	29
·Η θεραπεία τοῦ παραλυτικοῦ στὴ Βηθεσδὰ	»	30
·Η κατάπαυση τῆς τρικυμίας	»	32
·Η θεραπεία τοῦ ἀνθρώπου ποὺ γεννήθηκε τυφλὸς	»	32
·Η ἀνάσταση τοῦ Λαζάρου	»	34

Ἡ διδασκαλία τοῦ Ἰησοῦ

‘Ο Ἰησοῦς καὶ ὁ Ζαχαῖος.....	Σελ.	37
‘Ο Ἰησοῦς καὶ ἡ Σαμαρείτιδα.....	»	38
‘Ο Χριστὸς εὐλογεῖ τὰ παιδιά.....	»	40
‘Η παραβολὴ τοῦ ἀφρονα πλουσίον.....	»	41
‘Η παραβολὴ τοῦ Τελώνη καὶ τοῦ Φαρισαίου.....	»	42
‘Η παραβολὴ τῶν δέκα παρθένων	»	43
‘Η παραβολὴ τοῦ καλοῦ Σαμαρείτη.....	»	44
‘Η παραβολὴ τοῦ ἀσώτου νίοῦ.....	»	46

Tὰ πάθη τοῦ Ἰησοῦ

‘Η εἴσοδος τοῦ Ἰησοῦ στὰ Ιεροσόλυμα.....	»	49
‘Η ἐκδίωξη τῶν ἐμπόρων ἀπὸ τὸ Ναὸν.....	»	51
‘Ο Ἰησοῦς κατηγορεῖ τοὺς Φαρισαίους	»	52
Τὸ συνέδριο τῶν Ιουδαίων καὶ ἡ προδοσία τοῦ Ιούδα.....	»	54
‘Ο μυστικὸς δεῖπνος	»	55
‘Ο Ἰησοῦς προσεύχεται στὸν κῆπο τῆς Γεθσημανῆς.....	»	57
‘Η σύλληψη τοῦ Ἰησοῦ.....	»	59
‘Ο Ἰησοῦς μπροστὰ στὸ Συνέδριο.....	»	60
‘Η ἀρνηση τοῦ Πέτρου.....	»	61
‘Ο Ἰησοῦς στὸν Καϊάφα.....	»	62
Τὸ τέλος τοῦ Ιούδα.....	»	63
‘Ο Ἰησοῦς στὸν Πιλάτο	»	64
‘Ο Ἰησοῦς στὸν Ἡρώδη.....	»	65
‘Ο Ἰησοῦς καταδικάζεται σὲ θάνατο	»	66
‘Η σταύρωση τοῦ Ἰησοῦ	»	68
‘Ο Χριστὸς ἀνάμεσα στοὺς ληστὲς.....	»	69
‘Ο Ἰησοῦς καὶ ἡ μητέρα του.— Οἱ τελευταίες στιγμὲς τοῦ Ἰησοῦ.....	»	70
‘Η ταφὴ τοῦ Ἰησοῦ	»	72
‘Η ἀνησυχία τῶν Ιουδαίων.....	»	73
‘Η Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ	»	74
‘Ο Ἰησοῦς φανερώνεται στοὺς μαθητές του	»	77
‘Ο Χριστὸς παρουσιάζεται στοὺς μαθητές του	»	78
‘Ο ἄπιστος Θωμᾶς.....	»	79
‘Η ἀνάληψη τοῦ Χριστοῦ.....	»	80
‘Η Μεταμόρφωση τοῦ Σωτήρα.....	»	81

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ Ν. ΑΛΙΚΙΩΤΗΣ & ΥΙΟΙ

ΑΡΙΣΤΕΙΔΟΥ 6 — ΑΘΗΝΑΙ — & ΣΤΑΔΙΟΥ 41

ΤΑ ΝΕΑ ΒΟΗΘΗΤΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΔΗΜ. ΓΙΑΝΝΙΑ - ΔΗΜ. ΓΙΑΝΝΑΚΟΥ

ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΑ ΥΠΟ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ΤΡΙΤΗ ΤΑΞΗ

ΠΑΛΑΙΑ ΔΙΑΘΗΚΗ	Δημ. Γιαννιά
ΗΡΩΙΚΟΙ ΧΡΟΝΟΙ	Δημ. Γιαννιά
ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΤΗΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ	Γιαννιά - Γιαννάκου
ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΗ	Γιαννιά - Γιαννάκου

ΤΕΤΑΡΤΗ ΤΑΞΗ

ΚΑΙΝΗ ΔΙΑΘΗΚΗ	Δημ. Γιαννιά
ΑΡΧΑΙΟΙ ΧΡΟΝΟΙ	Δημ. Γιαννιά
ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΤΗΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ	Γιαννιά - Γιαννάκου
ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΗ	Γιαννιά - Γιαννάκου

ΠΕΜΠΤΗ ΤΑΞΗ

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ	Γιαννιά - Γιαννάκου
ΙΣΤΟΡΙΑ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΑΣ	Γιαννιά - Γιαννάκου
ΦΥΣΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ	Γιαννιά - Γιαννάκου
ΦΥΣΙΚΗ ΚΑΙ ΧΗΜΕΙΑ	Δημ. Γιαννάκου
ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΤΗΣ ΚΑΘΑΡΕΥΟΥΣΗΣ	Δημ. Γιαννάκου
ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΗ	Γιαννιά - Γιαννάκου
ΓΕΩΜΕΤΡΙΑ Ε' και ΣΤ'	Γιαννιά - Γιαννάκου

ΕΚΤΗ ΤΑΞΗ

ΚΑΤΗΧΗΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ	Γιαννιά - Γιαννάκου
ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΧΡΟΝΩΝ	Γιαννιά - Γιαννάκου
ΦΥΣΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ	Γιαννιά - Γιαννάκου
ΦΥΣΙΚΗ ΚΑΙ ΧΗΜΕΙΑ	Δημ. Γιαννάκου
ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΤΗΣ ΚΑΘΑΡΕΥΟΥΣΗΣ	Δημ. Γιαννάκου
ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΗ	Γιαννιά - Γιαννάκου
ΓΕΩΜΕΤΡΙΑ Ε' και ΣΤ'	Γιαννιά - Γιαννάκου

ΖΗΤΗΤΕ ΤΑΣ ΝΕΑΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΩΝ ΒΟΗΘΗΤΙΚΩΝ

ΓΙΑΝΝΙΑ - ΓΙΑΝΝΑΚΟΥ

ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΑΛΙΚΙΩΤΗ

ΕΚΤΥΠ. "Β. ΠΑΠΑΧΡΥΣΑΝΘΟΥ.."